

Samenvatting

Volstaat de transparantieplichting bij commerciële garanties zoals we die vandaag kennen in België? Het beantwoorden van deze centrale onderzoeksvraag stond centraal bij het schrijven van deze masterscriptie.

Op Europees niveau werd in de Garantierichtlijn voorzien in een commerciële garantie. De transparantieplichting die van toepassing is bij dergelijke garanties staat neergeschreven in artikel 6. Deze werd omgezet in België in artikel 1649*septies* BW en in Frankrijk in artikel L.211-15 *CdIC*.

De commerciële garantie in België wordt gekenmerkt door het vrijwillige karakter ervan. Een verkoper, producent of invoerder verbindt zich tegenover de consument tot de terugbetaling van de prijs, het herstel of de vervanging van het verkochte goed voorzover er sprake is van een non-conformiteit met de beschrijving uit het garantiedocument of reclame. Om er voor te zorgen dat de koper op een geïnformeerde wijze kan beslissen over de aankoop van een bepaald goed, werd er in de commerciële garantie in een transparantieplichting (art.1649*septies* BW) voorzien. De verschillende elementen zijn het behoud van de wettelijke rechten, de essentiële gegevens zoals de duur van de garantie, het geografische toepassingsgebied en de naam en het adres van de garant. Daarenboven is het ook vereist dat de garantie in een duidelijke en begrijpelijke taal wordt opgesteld. Doordat het niet altijd duidelijk is wat de invulling of draagwijdte van een bepaald element is, geven ze vaak aanleiding tot discussies. De Commissie voor Onrechtmatige Bedingen deed met betrekking tot de transparantieplichting al bepaalde aanbevelingen, teneinde de transparantieplichting transparanter te maken.

Niet alleen binnen België werden wijzigingen en aanvullingen geformuleerd ten aanzien van de transparantieplichting, zo ook in Frankrijk waar de commerciële garantie terug te vinden is in art. L.211-15 *CdIC*. Frankrijk maakte bij de omzetting van de Garantierichtlijn in beperkte mate gebruik van de mogelijkheid om meer bescherming aan te bieden in de commerciële garantie. Maar desalniettemin werd er ten aanzien van de transparantieplichting een wetswijziging geformuleerd. Deze wijziging heeft reeds plaatsgevonden waardoor er nieuwe elementen werden toegevoegd (zoals de prijs, een definitie van het begrip commerciële garantie) aan de oorspronkelijke transparantieplichting.

De initiatieven die als doel hebben om te komen tot een uniform kooprecht, zoals de *DCFR* en het GEK behandelen de commerciële garantie ook. In de *DCFR* is er voorzien in een transparantieplichting die verder reikt dan deze uit de Garantierichtlijn. Het huidige GEK kent de transparantieplichting nog niet, maar er zijn wel al initiatieven genomen om deze in de nabije toekomst in het GEK in te schrijven. Ook dit voorstel gaat verder dan artikel 6 Garantierichtlijn.

De discussies, de recente uitbreiding van de transparantieplichting naar Frans recht, maar ook nog andere factoren tonen aan dat de transparantieplichting bij commerciële garanties in België niet voldoende transparant is. Er zijn nog tal van mogelijkheden om de verplichting aan te passen zodoende de consument een verregaande bescherming te bieden.

Dankwoord

Mijn oprechte dank gaat uit naar mijn Promotor Prof. Dr. Evelyne Terryn voor de begeleiding bij het schrijven van deze masterscriptie. Bij deze wil ik ook graag de gelegenheid nemen om mijn ouders te bedanken voor de steun, de begeleiding en de kansen die ze me hebben gegeven tijdens mijn studies.

Eveline Liebens

Inhoudsopgave

Samenvatting	V
Dankwoord	VII
Inhoudsopgave	IX
INLEIDING	1
Probleemstelling	1
Relevantie.....	2
Onderzoeksvraag	2
Onderzoeksmethode.....	4
DEEL 1. SITUERING	7
Hoofdstuk 1. Europees recht	7
Afdeling 1. Totstandkoming van Richtlijn 1999/44/EG (hierna: Garantierichtlijn)	7
Afdeling 2. Garanties in de Garantierichtlijn	8
Hoofdstuk 2. België	11
Afdeling 1. Verschillende regelingen inzake koop	11
Afdeling 2. Vrijwaring voor gebreken in gemeen kooprecht	12
Afdeling 3. Garanties in bijzonder consumentenkooprecht	15
Hoofdstuk 3. Frankrijk	25
Afdeling 1. Situatie voor de Garantierichtlijn	25
Afdeling 2. Situatie na de Garantierichtlijn	26
Hoofdstuk 4. Conclusie	33
DEEL 2 – TRANSPARANTIEVERPLICHTING BIJ COMMERCIEËLE GARANTIES	35
Hoofdstuk 1 – Transparantieverplichting in Europa	35
Afdeling 1. Belang van transparantieverplichting	35
Afdeling 2. De transparantieverplichting in de Garantierichtlijn	37
Afdeling 3. Link tussen Richtlijn Oneerlijke Bedingen en Garantierichtlijn	44
Afdeling 4. Initiatieven tot uitbreiding transparantieverplichting?	46
Hoofdstuk 2. Transparantieverplichting in België	55
Afdeling 1. Verplichtingen in het gemeen kooprecht	55
Afdeling 2. Stand van zaken: Transparantieverplichting in artikel 1649 <i>septies</i> BW	56
Afdeling 3. Link tussen oneerlijke bedingen en transparantieverplichting in artikel 1649 <i>septies</i> BW	59
Afdeling 4. Nood aan verdergaande transparantieverplichtingen?	68
Hoofdstuk 3. Transparantieverplichting naar Frans recht	71
Afdeling 1. Voor wetwijziging maart 2014: transparantieverplichting in artikel L.211-15 <i>Code de la consommation</i>	71
Afdeling 2. Wetsvoorstel tot uitbreiding informatieverplichting	73

Afdeling 3. Stand van zaken na wetwijziging maart 2014: transparantieplichting in artikel L.211-15 <i>Code de la consommation</i>	74
Hoofdstuk 4. Conclusie	77
DEEL 3. VERDERGAANDE TRANSPARANTIEVERPLICHTING?	79
Hoofdstuk 1. Kritische noot bij de transparantieplichting en de mogelijke aanvullingen/wijzigingen.....	79
Hoofdstuk 2. Voorstel tot wijziging artikel 1649 <i>septies</i> BW	85
DEEL 4. CONCLUSIE	87
GERAADPLEEGDE WERKEN	91
Wetgeving	91
Rechtspraak	95
Rechtsleer.....	97

INLEIDING

Probleemstelling

In 2011 werd het Amerikaanse electronicabedrijf Apple veroordeeld door de Italiaanse autoriteiten wegens schending van de bepalingen inzake oneerlijke handelspraktijken zoals opgenomen in het Italiaanse Consumentenwetboek (*Codice des Consumo*). De electronicagigant wees de consument immers enkel op het bestaan van de wettelijke garantie, maar bepaalde niet nader wat hiermee bedoeld werd. Conform Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999 betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen¹ (hierna: Garantierichtlijn) heeft de consument een wettelijke garantie van twee jaar. Apple voorzag in een commerciële garantie van één jaar en in de mogelijkheid tot verlenging van deze garantie tot twee of drie jaar mits betaling. De Italiaanse autoriteiten waren van oordeel dat Apple hierdoor de consument misleidde en bijgevolg de Italiaanse consumentenwetgeving, die een omzetting vormde van de Garantierichtlijn, schond. De consumenten hadden immers sowieso recht op de wettelijke garantie van twee jaar. Naar aanleiding van deze veroordeling van Apple bundelden tal van consumentenorganisaties² hun krachten, gesteerd door de Europese Commissie, teneinde Apple te verplichten de consumenten op een duidelijke en toegankelijke³ wijze te informeren over hun rechten.⁴ Apple is niet de enige die het niet zo nauw neemt met de regelgeving inzake garanties. Volgens de Belgische consumentenorganisatie Test-Aankoop schenden ook andere winkelketens (waaronder Media Markt, Phone House, ...) de regels inzake consumentengaranties.⁵

Bovenstaande problematiek toont dat de huidige regeling inzake garanties nog pijnpunten vertoont. Vele verkopers verschuilen zich maar al te graag achter hun commerciële garantie om aan de wettelijke garantie te kunnen ontsnappen. Zo brengen ze ofwel de consument/koper niet op de hoogte van het bestaan van de wettelijke garantie die ze eveneens genieten, ofwel informeren ze hen wel over het bestaan van de wettelijke garantie maar blijven stilzwijgend over de inhoud ervan. Nochtans wordt er in de Garantierichtlijn, nu omgezet naar nationaal recht, in een transparantieplichting voorzien bij commerciële garanties.⁶ Het is voor het zelfbeschikkingsrecht van de koper/consument dan ook van belang dat deze transparantieplichting nageleefd wordt

---

¹ Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999 betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen, *Pb.L.* 7 juli 1999, afl. 171.

² Ook de Belgische consumentenorganisatie Test-Aankoop is één van de spelers in de strijd tegen Apple.

³ De informatie die ter beschikking wordt gesteld aan de consument op de website van Apple is vaak onduidelijk en onvolledig.

⁴ M. DJUROVIC, "The Apple Case: The commencement of pan-European battle against unfair commercial practices", *ERCL* 2013, 253 – 256; X, *Apple overtreedt wet op de garantie*, <http://www.test-aankoop.be/familie-prive/nc/nieuws/apple-overtreedt-wet-op-de-garantie> (consultatie 1 maart 2014).

⁵ X, *Garantie: betalen om de wet te doen naleven?*, <http://www.test-aankoop.be/familie-prive/nc/persbericht/garantie-betalen-om-de-wet-te-doen-naleven> (consultatie 1 maart 2014).

⁶ Art. 6 Richtlijn 1999/44/EG; Art. 1649septies BW.

door de verkopers zodoende de consument in staat te stellen op een geïnformeerde wijze te beslissen over zijn aankoop.⁷

Relevantie

De inbreuken op de transparantieplichting bij commerciële garanties komen de consumentenbescherming niet ten goede. Het is van belang dat de consument/koper in staat wordt gesteld om op een geïnformeerde en duidelijke wijze over te gaan tot het maken van een keuze om een goed al dan niet aan te kopen.⁸ De commerciële garantie speelt hierbij een belangrijke rol. Het wordt immers als een marketinginstrument aanzien.⁹ Een commerciële garantie is een garantie die kan verleend worden door de verkoper, fabrikant of invoerder naast de wettelijke garantie.¹⁰ De wettelijke garantie blijft dus bestaan ook al wordt er een commerciële garantie aangeboden. De commerciële garantie is onderworpen aan een transparantieplichting. Deze masterscriptie neemt deze transparantieplichting grondig onder de loep. Het is de bedoeling om na te gaan waaruit deze verplichting nu juist bestaat. Wat zijn de elementen die moeten worden nageleefd? Zijn deze elementen op zichzelf voldoende duidelijk geformuleerd zodoende dat de verkoper weet waartoe hij gehouden is? Volstaat deze transparantieplichting? Kan er eventueel nog in een meer verregaande transparantieplichting¹¹ worden voorzien teneinde het zelfbeschikkingsrecht van de consument/koper te garanderen?

Onderzoeksvraag

De centrale onderzoeksvraag die de rode draad zal vormen in deze masterscriptie is:

“Biedt de transparantieplichting in België voldoende transparantie of dient er nog in een meer verregaande verplichting te worden voorzien?”

Om een antwoord te kunnen formuleren op deze centrale onderzoeksvraag dienen vooreerst een aantal sub-vragen te worden beantwoord. Om hier geen hele reeks van vragen op te sommen, worden ze onderverdeeld per deel in welke volgorde ze ook in deze masterscriptie behandeld zullen worden.

---

⁷ A. WIEWIORSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 244; J. GODDAER, E. TERRYN en J. VANNEROM, “Invloed van het Europese recht op het consumenten(contracten)recht” in I. SAMOY, V. SAGAERT en E. TERRYN (eds.), *Invloed van het Europese recht op het Belgisch privaatrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 493.

⁸ *Ibid.*

⁹ Overw. 21 Richtlijn 1999/44/EG.

¹⁰ Art. 1, § 2, c-d en art. 6 Richtlijn 1999/44/EG.

¹¹ De Garantierichtlijn is een minimumharmonisatierichtlijn die de lidstaten toelaat om in een grotere mate van bescherming te voorzien.

In *Deel 1* zullen de volgende vragen worden beantwoord:

- Welk Europees instrument speelt de hoofdrol inzake garanties? In welke garantievormen werd hierin voorzien?
- Welke garantievormen kent België, zowel voor als na de omzetting van de Garantierichtlijn?
- Welke garantievormen kent Frankrijk, zowel voor als na de omzetting van de Garantierichtlijn?

Deel 2 geeft een oplossing voor de volgende vragen:

- Wat is het belang van de transparantieverplichting?
- Welke elementen bevat de transparantieverplichting op Europees niveau?
- Is er een link tussen de Garantierichtlijn en de Richtlijn Oneerlijke Bedingen?
- Welke initiatieven zijn er (hangende) tot uitbreiding van de transparantieverplichting, voor zover dit wenselijk zou zijn?

- Wordt er in het Belgisch gemeen kooprecht voorzien in bepaalde verplichtingen inzake transparantie?
- Welke elementen bevat de transparantieverplichting uit artikel 1649septies BW? Gaat het louter om een omzetting van de Garantierichtlijn of maakte de Belgische wetgever reeds gebruik van zijn recht om meer bescherming te bieden?
- Bestaat er een link tussen de transparantieverplichting en de regeling inzake oneerlijke bedingen uit de WMPC?
- Is er nog nood aan bijkomende verplichtingen inzake transparantie (rekening houdend met eventuele voorstellen geformuleerd op Europees niveau en voorstellen geformuleerd bij de omzetting van de Garantierichtlijn)?

- Welke elementen bevat de transparantieverplichting naar Frans recht?
- Zijn er naar Frans recht reeds voorstellen geformuleerd tot uitbreiding van de transparantieverplichting? Zijn deze voorstellen reeds van kracht?

Deel 3 lost geen specifieke rechtsvragen op. Ik beperk mij tot mijn eigen kritische reflectie met betrekking tot de gevonden resultaten. Indien blijkt dat de transparantieverplichting niet volstaat, zal ik in *Deel 3*, op basis van mijn persoonlijke bevindingen, een antwoord trachten te geven op de vraag hoe de transparantieverplichting er uit zou moeten zien, teneinde tegemoet te komen aan de gebreken.

Onderzoeksmethode

Een grondige studie van het Europees recht inzake garanties vormt de basis van dit rechtswetenschappelijk onderzoek. De Belgische en Franse regeling zijn immers het resultaat van de omzetting van de Garantierichtlijn. Vervolgens is een grondige studie van het Belgische recht onontbeerlijk om een antwoord te geven op de centrale onderzoeksvraag. Daarnaast wordt ook een extern rechtsvergelijkend onderzoek doorgevoerd naar Frans recht.

De Belgische regeling inzake de garanties, en meer in het bijzonder de transparantieverplichting bij commerciële garanties, wordt vergeleken met de Franse regelgeving. Dit extern rechtsvergelijkend onderzoek gaat er in de eerste plaats voor zorgen dat de lezer enige kennis verwerft in de garantieregeling van Frankrijk. Op de tweede plaats kan dit extern rechtsvergelijkend onderzoek ook gehanteerd worden om tot een oplossing te komen voor de problemen die rijzen met betrekking tot de transparantieverplichting bij commerciële garanties. Aangezien de toegepaste methode van rechtsvergelijking niet als doel heeft om een rechtstelsel in zijn geheel te onderzoeken, maar slechts een specifiek onderdeel ervan, wordt er gesproken van microrechtsvergelijking.

De eerste drie sub-vragen uit *Deel 1* zijn stuk voor stuk beschrijvende vragen. Bij sub-vraag 1 wordt in eerste orde een historische studie doorgevoerd om zo te komen tot de hoofdrolspeler (juridisch instrument) inzake garanties. Dit instrument wordt nader bestudeerd mede door de geldende rechtspraak en rechtsleer. De andere twee sub-vragen met betrekking tot het Belgische en het Franse recht behandelen op chronologische wijze (voor en na de Garantierichtlijn) de verschillende vormen van garanties die beide rechtstelsels kennen. Ook hier wordt de geldende rechtspraak en rechtsleer aangewend om een oplossing te formuleren op de betreffende sub-vragen.

In *Deel 2* wordt een drieledige opdeling gemaakt. In eerste orde wordt het Europees recht onder de loep genomen en vervolgens het Belgische en Franse recht.

De eerste vier sub-vragen hebben betrekking op het Europees recht. De eerste sub-vraag dat het belang van de transparantieverplichting behandelt, kan gedefinieerd worden als een verklarende vraag. Er wordt nagegaan waarom er een transparantieverplichting bestaat, wat het belang ervan is. Ook sub-vraag 3 dat nagaat of er een link bestaat tussen de twee richtlijnen, is een verklarende vraag. Voor het formuleren van een oplossing op beide vragen wordt er gewerkt via de methode van de intern-logische verklaring. Zowel rechtspraak, rechtsleer en de voorbereidende werken bij de wetgeving worden bestudeerd om te komen tot een gepaste oplossing. De tweede sub-vraag is een beschrijvende vraag. De verschillende elementen die deel uitmaken van de transparantieverplichting worden opgesomd. De gehanteerde teksten (rechtspraak, rechtsleer, wetgeving) zullen grammaticaal, maar ook teleologisch worden geïnterpreteerd teneinde een zo compleet mogelijk overzicht te geven van de verschillende elementen van de transparantieverplichting. De vierde en laatste sub-vraag is een normatieve vraag. Voor zover er

reeds initiatieven bestaan ter uitbreiding van de transparantieplichting, zullen deze besproken worden vanuit de optiek van hoe het recht zou moeten zijn.

De bespreking van het Belgische recht vangt aan met twee beschrijvende sub-vragen. De eerste sub-vraag bekijkt het gemeen kooprecht aan de hand van wetgeving, rechtspraak en rechtsleer. Net zoals op Europees niveau, vereist hier het oplossen van sub-vraag 2 een grammaticale en teleologische interpretatie van de geldende rechtspraak, rechtsleer en wetgeving. De derde sub-vraag die de link tussen de verschillende regelingen wil aantonen is op zijn beurt een verklarende vraag. Hier zal op gelijke wijze, zoals op het Europees niveau, worden overgegaan tot het formuleren van een gepast antwoord op de voorliggende vraag. Tot slot moet een normatieve vraag beantwoord worden en zal er de hypothese moeten worden gemaakt van hoe de ideale transparantieplichting er uit zou zien. Deze vraag peilt echter niet naar mijn persoonlijke mening, maar wel naar de mening van verscheidene nationale initiatieven voor zover deze al aanwezig zijn.

Op een gelijkaardige wijze als het Belgisch recht, wordt ook het Franse recht behandeld. Hier worden er echter maar twee sub-vragen gesteld waarvan de eerste een beschrijvende vraag is. Een grammaticale en teleologische interpretatie van rechtspraak, rechtsleer, etc. moeten me in staat stellen een gepast antwoord te formuleren. De tweede sub-vraag polst ook hier weer naar de mogelijke hypothesen voor een eventuele uitbreiding van de transparantieplichting (*supra*).

In *Deel 3* worden geen sub-vragen meer behandeld, maar tracht ik mijn eigen kritische reflectie te geven op al hetgeen voorafgaandelijk aan bod kwam. Zo ver het nodig en mogelijk zou zijn, zal ik trachten de Belgische wetgever bij te staan bij de uitwerking van een zo transparant mogelijke transparantieplichting. In dat geval zal er dus wel een sub-vraag worden behandeld in *Deel 3*, met name hoe zou de transparantieplichting er moeten uitzien. Een antwoord op deze vraag dient enkel maar gegeven te worden indien blijkt dat de noodzaak tot een meer verregaande transparantieplichting zich opdringt.

DEEL 1. SITUERING

Dit deel schetst een algemeen kader van de verschillende garantievormen. Ten eerste wordt het Europees recht onder de loep genomen. Er wordt specifiek ingegaan op de Garantierichtlijn en de garanties die hieruit voortspuiten. Bij de bespreking van het Belgische recht wordt een onderscheid gemaakt tussen de garantievormen die al bestonden voor de omzetting van de Garantierichtlijn en deze die erna werden ingevoerd. Er wordt dus een volledig kader weergegeven van de vormen van garanties die de consument geniet. Op eenzelfde wijze als het Belgisch recht wordt ook het Frans recht toegelicht. Het doel van dit deel is om een volledig kader te schetsen van de bestaande garantievormen teneinde aan te tonen wanneer de eerste sporen van de commerciële garantie konden worden teruggevonden. Bovendien, zo zal later duidelijk aan bod komen, vertoont de commerciële garantie een zekere band met andere garantievormen.

Hoofdstuk 1. Europees recht

Dit hoofdstuk gaat eerst en vooral na wat het belangrijkste Europese instrument inzake garanties is. Hierbij wordt de totstandkoming van de Europese Garantierichtlijn summier besproken. In de Garantierichtlijn wordt voorzien in twee vormen van garanties, de wettelijke en de commerciële garantie. Beide garantievormen zullen in dit hoofdstuk kort worden toegelicht.

Afdeling 1. Totstandkoming van Richtlijn 1999/44/EG¹² (hierna: Garantierichtlijn)

Het debat over consumentengaranties woedt al sinds de jaren 70 toen de Europese Gemeenschap deze aangelegenheid op zijn agenda plaatste.¹³ Richtlijn 1993/13/EEG¹⁴ werd door leden van de Europese Gemeenschap gezien als het eerste wettelijke kader waarin de consumentengaranties konden worden opgenomen. De Raad echter was een ander oordeel toegedaan en vond dat consumentengaranties te belangrijk waren en dat er nood was aan een specifieke richtlijn die deze garanties zou behandelen.¹⁵ In 1993, met het indienen van het Groenboek betreffende garantie op consumptiegoederen en service na verkoop¹⁶, werden de eerste echte stappen gezet richting een afzonderlijk instrument. Een eerste voorstel tot richtlijn werd ingediend in 1996.¹⁷ Maar op 25 mei

---

¹² Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999 betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen, *Pb.L.* 7 juli 1999, afl. 171.

¹³ S. STIJNS en I. SAMOY, "Le nouveau droit de la vente: la transposition en droit belge de la Directive européenne sur la vente des biens de consommation", *TBBR* 2003, 3.

¹⁴ Richtlijn 1993/13/EEG van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten, *Pb.L.* 21 april 1993, afl. 95.

¹⁵ S. STIJNS en I. SAMOY, "Le nouveau droit de la vente: la transposition en droit belge de la Directive européenne sur la vente des biens de consommation", *TBBR* 2003, 3.

¹⁶ Groenboek betreffende garanties op consumptiegoederen en service na verkoop, COM (93) 509 final, *Pb.C.* 15 december 1993, afl. 338.

¹⁷ I. DEMUYNCK, "De nieuwe garantieregeling voor consumptiegoederen" in X., *Liber amicorum Yvette Merchiers*, Brugge, Die Keure, 2001, 870.

1999 vaardigde het Europees Parlement en de Raad uiteindelijk Richtlijn 1999/44/EG uit betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen (hierna: Garantierichtlijn).¹⁸ De Garantierichtlijn beoogt de verwezenlijking van de interne markt door in een minimale gemeenschappelijke regeling te voorzien en hiermee het consumentenvertrouwen te laten toenemen.¹⁹ De richtlijn legt dus met andere woorden minimumharmonisatie op, hetgeen inhoudt dat de lidstaten in verdergaande beschermende maatregelen mogen voorzien.²⁰

Afdeling 2. Garanties in de Garantierichtlijn

De Garantierichtlijn kent twee vormen van garanties, ondanks dat ze niet specifiek benoemd worden.²¹ De artikelen 2 t.e.m. 5 Garantierichtlijn gaan over wat wij de wettelijke garantie noemen. Artikel 6 gaat over de commerciële garantie.

Deze twee vormen van garanties zijn van toepassing op alle roerende lichamelijke zaken.²²

Onderafdeling 1. Wettelijke garantie

Conform artikel 2 Garantierichtlijn dient een verkoper over te gaan tot het leveren van goederen in overeenstemming met de overeenkomst.²³ Het tweede lid geeft aan in welke gevallen een goed wordt vermoed in overeenstemming te zijn met de overeenkomst.^{24,25} Indien de gebreken gekend of mogelijkwijs gekend waren door de consument bij het sluiten van de overeenkomst, wordt aangenomen dat er geen sprake is van een gebrek aan overeenstemming.²⁶

Het leveren van goederen non-conform de overeenkomst geeft aanleiding tot de aansprakelijkheid van de verkoper.²⁷ Artikel 3, tweede lid somt de rechten van de consument in een dergelijk geval op. De daaropvolgende leden geven de modaliteiten weer wanneer de consument zich op zijn rechten kan beroepen. Een gebrek aan overeenstemming met de overeenkomst geeft de consument in eerste orde, indien mogelijk, het recht te eisen dat de goederen kosteloos hersteld of vervangen worden zodat ze in overeenstemming zijn met de overeenkomst. De consument kan

---

¹⁸ S. STIJNS en I. SAMOY, "Le nouveau droit de la vente: la transposition en droit belge de la Directive européenne sur la vente des biens de consommation", *TBBR* 2003, 3.

¹⁹ Overw. 5 Richtlijn 1999/44/EG.

²⁰ Overw. 24 Richtlijn 1999/44/EG.

²¹ S. STIJNS en I. SAMOY, "Le nouveau droit de la vente: la transposition en droit belge de la Directive européenne sur la vente des biens de consommation", *TBBR* 2003, 5.

²² Art. 1, § 2 Richtlijn 1999/44/EG; Er zijn drie uitzonderingen, met name elektriciteit, water en gas die niet marktklaar zijn gemaakt in een bepaald volume of in een bepaalde hoeveelheid en tot slot goederen die niet executoriaal of gerechtelijk worden verkocht.

²³ Art. 2, § 1 Richtlijn 1999/44/EG.

²⁴ Art. 2, § 2 Richtlijn 1999/44/EG; "De overeenkomst met de goederen wordt vermoed (a) wanneer de goederen overeenstemmen met de beschrijving gegeven door de verkoper van de goederen en overeenstemmen met de kenmerken van het getoonde model of monster door de verkoper, (b) wanneer de goederen geschikt zijn voor het bijzonder gebruik door de consument dat door de verkoper werd aanvaard, (c) wanneer de goederen geschikt zijn voor het normale gebruik van dergelijke goederen, (d) wanneer de goederen overeenstemmen met de te verwachten kwaliteit en prijs van dergelijke goederen."

²⁵ Art. 2, § 2 Richtlijn 1999/44/EG.

²⁶ Art. 2, § 3 Richtlijn 1999/44/EG.

²⁷ Art. 3, § 1 Richtlijn 1999/44/EG.

slechts eisen dat er een prijsvermindering wordt doorgevoerd of dat de koopovereenkomst met betrekking tot het gebrekkig goed wordt ontbonden indien hij valt onder één van de drie situaties die bepaald zijn in het vijfde lid. De ontbinding is daarenboven slechts mogelijk wanneer er geen sprake is van een gebrek dat slechts een geringe betekenis uitmaakt.²⁸

De aansprakelijke verkoper kan zich verhalen op de andere persoon in de verkoopketen indien de non-conformiteit het gevolg is van het handelen of het nalaten van deze laatste persoon.²⁹

Tot slot vermeldt de Garantierichtlijn in artikel 5 de termijnen van de wettelijke garantie. De aansprakelijkheid van de verkoper strekt zich uit over een periode van twee jaar. Indien een gebrek aan overeenstemming zich manifesteert binnen deze periode, dan is de verkoper aansprakelijk.³⁰ Op basis van het tweede lid komt het bepalen van de meldingstermijn toe aan de lidstaten. Deze kunnen bepalen dat *“de consument zijn rechten niet kan uitoefenen dan wanneer hij de verkoper binnen een termijn van twee maanden na de datum waarop hij het gebrek aan overeenstemming heeft vastgesteld, hiervan op de hoogte heeft gebracht.”*³¹

Een derde termijn waarvan melding wordt gemaakt in artikel 5 is een termijn van zes maanden. Indien een gebrek intreedt binnen een periode van 6 maanden vanaf de levering van de goederen, dan is er een weerlegbaar vermoeden dat dit gebrek al bestond op het moment van de levering. Dit is echter niet van toepassing indien het vermoeden niet overeenstemt met de aard van de goederen of de aard van het gebrek aan overeenstemming.³²

Onderafdeling 2. Commerciële garantie

Naast de wettelijke garantie voorziet artikel 6 Garantierichtlijn in een commerciële garantie.³³ Deze wordt als volgt gedefinieerd: Een garantie is *“elke door een verkoper of producent tegenover de consument zonder bijkomende kosten aangegane verbintenis om de betaalde prijs terug te betalen, of om de consumptiegoederen te vervangen of te herstellen, of er zich op enigerlei wijze om te bekommeren, indien de goederen niet overeenstemmen met de beschrijving in het garantiebewijs of de desbetreffende reclame”*.³⁴

Een aspect van deze definitie dat nadere toelichting vereist is de kosteloosheid van de garantie. Bijgevolg vallen de garanties verkregen door het betalen van een bijkomende vergoeding niet binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn.

---

²⁸ Art. 3, § 2 tot § 6 Richtlijn 1999/44/EG.

²⁹ Art. 4 Richtlijn 1999/44/EG.

³⁰ Art. 5, § 1 Richtlijn 1999/44/EG.

³¹ Art. 5, § 2 Richtlijn 1999/44/EG.

³² Art. 5, § 3 Richtlijn 1999/44/EG.

³³ I. DEMUYNCK, “De bescherming van de consument tegen gevaarlijke, gebrekkige en niet-conforme producten” in VLAAMSE CONFERENTIE DER BALIE VAN GENT (ed.), *De consument in het recht: verwend, verwaand of miskend?*, Antwerpen, Maklu, 2003, 64.

³⁴ Art. 1, § 2, e Richtlijn 1999/44/EG.

Ook wordt er in de definitie melding gemaakt van het begrip reclame. De garantie die in reclame wordt aangeboden aan de consument bindt in principe de garant.³⁵ In realiteit is het mogelijk dat er tegenstrijdigheden ontstaan tussen enerzijds de gevoerde reclame en anderzijds de opgenomen voorwaarden in de aangeboden garantie. Bepaalde auteurs zijn van mening dat bij een dergelijk conflict de reclame voorrang geniet. Zij baseren zich hiervoor op het *Wetsontwerp houdende aanvulling van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek inzake verkoop teneinde de consumenten te beschermen*³⁶ waarin de dwingende waarde van reclame wordt bevestigd.³⁷³⁸

Volgens artikel 6, eerste paragraaf is de garantie juridisch bindend voor de garant. Dit houdt in dat er geen beroep kan worden gedaan op de garantie ten aanzien van een andere partij. Daarnaast zijn het de vastgestelde voorwaarden die opgenomen zijn in het garantiebewijs en eventueel in de daarmee samenhangende reclame die de garant binden. De samenhangende elementen die terug te vinden zijn in reclame zullen de garantie in het garantiedocument aanvullen en zijn dan bijgevolg ook bindend voor de garant. Er wordt echter niets gezegd in de richtlijn over de situatie waarin de voorwaarden van de garantie in het garantiedocument niet overeenkomen met de voorwaarden die vermeld worden in de reclame. Vandaar dat er in de rechtsleer vanuit gegaan wordt dat er in een dergelijk geval verwezen dient te worden naar artikel 2, vierde paragraaf waardoor het garantiedocument zal primeren op de voorwaarden uit reclame.³⁹ Tot slot zal de garant enkel gebonden zijn op basis van die voorwaarden die vastgesteld liggen in het garantiebewijs en de reclame.⁴⁰

Een bijkomende vraag die nog kan rijzen is of een garantie overdraagbaar is of niet. De richtlijn zegt niets over deze situatie. Het komt dus aan de lidstaten toe om dit te bepalen. Nochtans oordeelde het Europees Hof van Justitie in de ETA-zaak⁴¹ dat garanties overdraagbaar zijn.⁴²

We zullen dit onderscheid tussen de wettelijke en de commerciële garantie ook terug zien keren in zowel het Belgische als het Franse rechtstelsel. Maar er dient nogmaals op gedrukt te worden dat de richtlijn deze twee juridische concepten niet uitdrukkelijk met naam noemt. Reden hiervan is dat de wettelijke garantie niet in alle rechtstelsels gekend is.⁴³

---

³⁵ I. SAMOY, "Commerciële garanties en het dwingend karakter van de nieuwe regels" in S. STIJNS en J. STUYCK (eds.), *Het nieuwe kooprecht: De wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 109-110.

³⁶ Wetsontwerp houdende aanvulling van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek inzake verkoop teneinde consumenten te beschermen, *Parl.St.* Kamer 2002-03, nr. 2319/001, 21.

³⁷ Deze visie is te verklaren wanneer de bepalingen in de garantie onvolledig zijn en de reclame deze verder zou kunnen aanvullen. Wanneer de bepalingen in de garantie en in de reclame echter niet overeenstemmen met elkaar, dan is deze bovenstaande visie veel moeilijker te verdedigen.

³⁸ C. CAUFFMAN en A. VERBEKE, "Een jaar wet consumentenkoop" in B. TILLEMEN en A. VERBEKE (eds.), *Bijzondere overeenkomsten Themis*, Brugge, die Keure, 2006, 50.

³⁹ C. TWIGG-FLESNER, *Consumer product guarantees*, Cornwall, MPG Books Ltd., 155.

⁴⁰ Art. 1, § 2, e Richtlijn 1999/44/EG.

⁴¹ HvJ C-31/85, *ETA Fabriques d'Ebauches v. SA DK investment and others*, *Jur.* 1985, 3261.

⁴² C. TWIGG-FLESNER, *Consumer product guarantees*, Cornwall, MPG Books Ltd., 160-161.

⁴³ I. SAMOY, "Commerciële garanties en het dwingend karakter van de nieuwe regels" in S. STIJNS en J. STUYCK (eds.), *Het nieuwe kooprecht: De wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 104.

Hoofdstuk 2. België

De Garantierichtlijn diende te worden omgezet vooraleer ze kon worden toegepast in België. Op welke wijze deze omzetting gebeurde is één van de aspecten dat later in dit hoofdstuk aan bod komt. Maar eerst en vooral zal er worden ingegaan op de verschillende garantievormen die er al bestonden vooraleer de Garantierichtlijn het levenslicht zag. Daarna zal de omzetting van de Garantierichtlijn worden toegelicht. Tot slot worden de verschillende vormen van garanties besproken die voortvloeien uit de richtlijn. De bedoeling van dit hoofdstuk is om op een beknopte wijze de verschillende vormen van garanties waarin het Belgisch recht voorziet kort toe te lichten.

Afdeling 1. Verschillende regelingen inzake koop

De omzetting van de Garantierichtlijn gebeurde door het invoegen van nieuwe bepalingen in het Burgerlijk Wetboek (*infra*). Maar voorheen waren er ook al bepalingen inzake koop in het Burgerlijk Wetboek terug te vinden. Deze verschillende fasen van invoering van bepalingen inzake koop had als gevolg dat er een zekere hiërarchie ontstond tussen de bepalingen. Er dienen drie grote groepen van bepalingen in het Burgerlijk Wetboek te worden onderscheiden. Ten eerste zijn er de artikelen 1101 tot 1369 BW die het gemeen contractenrecht uitmaken. Ten tweede vormen de artikelen 1582 tot 1701 BW het gemeen kooprecht en tot slot zijn er nog de bepalingen die naar aanleiding van de omzetting van de Garantierichtlijn werden ingevoerd in het Burgerlijk Wetboek (art.1649*bis* tot art.1649*octies* BW). Deze laatste groep van bepalingen vormen het bijzonder consumentenkooprecht.⁴⁴⁴⁵

De commerciële garantie staat beschreven in artikel 1649*septies* BW. Dit houdt dus in dat deze bepaling behoort tot het bijzonder consumentenkooprecht. Maar dit impliceert geenszins dat de andere regelingen inzake koop nooit meer van toepassing zijn wanneer er in een de commerciële garantie is voorzien. Het bijzonder consumentenkooprecht verhoudt zich als *lex specialis* ten opzichte van het gemeen kooprecht als *lex generalis*. Op basis van het adagium "*lex specialis derogat legi generali*" zullen de bepalingen van het bijzonder consumentenkooprecht prevaleren op de bepalingen van het gemeen kooprecht.⁴⁶

---

⁴⁴ I. SAMOY, "Het toepassingsgebied van de verschillende koopregelingen in kaart gebracht (gemeenrechtelijke koop, consumentenkoop en internationale koop), met bijzondere aandacht voor gemengd gebruik en gemengde overeenkomsten", *TBBR* 2009, afl. 2, 72.

⁴⁵ Naast de regelingen in het Burgerlijk Wetboek zijn er ook bijzondere wetten die een rol spelen inzake koop. Voorbeelden van deze bijzondere wetten zijn: de Wet Handelspraktijken, de Wet Productaansprakelijkheid, etc.

⁴⁶ I. SAMOY, "Het toepassingsgebied van de verschillende koopregelingen in kaart gebracht (gemeenrechtelijke koop, consumentenkoop en internationale koop), met bijzondere aandacht voor gemengd gebruik en gemengde overeenkomsten", *TBBR* 2009, afl. 2, 72.

Afdeling 2. Vrijwaring voor gebreken in gemeen kooprecht

Alvorens er de Wet Consumentenkoop was met de wettelijke en de commerciële garantie, waren er ook al twee regimes terug te vinden in het Burgerlijk Wetboek. Het is belangrijk om aan te geven dat deze beide vormen nog steeds bestaan en toegepast worden. Zij het niet dat zij *lex generalis* zijn ten aanzien van de bepalingen van het bijzonder consumentenkooprecht (*supra*).

Onderafdeling 1. Vrijwaring wegens verborgen gebreken

Op basis van artikel 1641 BW is "de verkoper gehouden tot vrijwaring voor de verborgen gebreken van de verkochte zaak, die deze ongeschikt maken tot het gebruik waartoe men ze bestemt, of die dit gebruik zodanig verminderen dat de koper, indien hij de gebreken gekend had, de zaak niet of voor een mindere prijs zou hebben gekocht."⁴⁷ ⁴⁸

De verkoper is gehouden tot het vrijwaren van verborgen gebreken. Wat een gebrek uitmaakt in de zin van deze bepaling werd niet nader bepaald door het BW. Bijgevolg is men in de rechtspraak overgegaan tot het definiëren van dit begrip. Er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen de conceptuele opvatting en de functionele opvatting.⁴⁹

De conceptuele opvatting bepaalt dat de zaak een afwijkend kenmerk moet hebben. Dit is met name een intrinsiek/inherent gebrek in de samenstelling of structuur van de zaak waardoor het gebruik belemmerd of onmogelijk gemaakt wordt. Er is sprake van een intrinsiek gebrek wanneer er wordt vastgesteld dat de samenstelling en/of de structuur van de zaak niet overeenstemt met wat men van een dergelijke zaak verwacht. Een intrinsiek gebrek kan er voor zorgen dat de zaak op zodanige wijze is aangetast dat ze geheel of gedeeltelijk ongeschikt is voor het gebruik waarvoor de zaak normaal bestemd zou zijn. Het is ook mogelijk dat het gebruik van de zaak zodanig is verminderd dat de koper niet meer zou zijn overgegaan tot de aankoop van de zaak of slechts tegen een verlaagde prijs.⁵⁰ Indien externe factoren een gebrek in de zaak veroorzaken, gaat het niet meer om een intrinsiek of inherent gebrek, aangezien het niet de zaak zelf is dat gebrekkig is. Voorbeelden van verborgen gebreken kunnen zijn: het ontploffen van de dop van een flesje Cola⁵¹, de slechte isolatie op de bovenverdieping van een appartementsgebouw⁵², etc.⁵³

De functionele opvatting kijkt niet naar de oorzaak die aan de basis ligt van het gebrek, maar stelt dat het gebrek het niet-functioneren van de zaak uitmaakt. Hierdoor wordt de bewijslast van de koper aanzienlijk vergemakkelijkt ware het niet dat men nu niet meer vereist dat het gebrek

---

⁴⁷ Art. 1641 BW.

⁴⁸ Het gemeen kooprecht voorziet niet in een specifiek bepaalde waarborgtermijn teneinde een beroep te kunnen doen op de vrijwaringsverplichting van de verkoper. Daarnaast wordt er ook niet voorzien in een meldings- of kennisgevingstermijn waarbinnen het gebrek moet worden gemeld aan de verkoper.

⁴⁹ J. SCRAEYEN (ed.), E. ENKELS, S. VAN DEN BROECKE en T. DE CLERCK, *Algemene voorwaarden*, Brussel, Larcier, 2012, 126.

⁵⁰ Art. 1641 BW.

⁵¹ Luik 12 november 1997, *JLMB* 1998, 628.

⁵² Kh. Dendermonde (afd. Aalst) 29 mei 2001, *T.App.* 2002, 33.

⁵³ S. STIJNS, B. TILLEMANS, W. GOOSSENS, B. KOHL, E. SWAENPOEL en K. WILLEMS, "Bijzondere overeenkomsten: koop en aanneming (1999-2006)", *TPR* 2008, 1527-1531.

voortvloeit uit de structuur van de zaak. Zowel een intrinsiek gebrek als een verborgen gebrek geven in deze opvatting aanleiding tot het instellen van een vordering wegens verborgen gebreken. Daarnaast kan een koper slechts een vordering instellen wegens verborgen gebreken indien de verkoper de bestemming van de verkochte zaak kent.⁵⁴

Er moet sprake zijn van een verborgen gebrek. Dit houdt in dat de koper niet op de hoogte was van dit gebrek op het moment van de levering. Indien het gebrek zichtbaar was, de koper kennis had of behoorde kennis te hebben van het gebrek of het gebrek inherent was aan de verkochte zaak, dan is er geen sprake meer van het verborgen karakter. Of er sprake is van een verborgen gebrek wordt beoordeeld in het licht van een normaal onderzoek bij de levering van de zaak.⁵⁵⁶ Dit houdt dus niet in dat de koper de zaak moet onderwerpen aan specifieke testen of een beroep moet doen op specialisten.⁵⁷

Om een beroep te kunnen doen op artikel 1641 BW dient het gebrek een ernstige belemmering van het gebruik van de zaak uit te maken. Het komt soeverein aan de feitenrechter toe om te beoordelen of dat in een concrete situatie het geval is. De feitenrechter zal hiervoor het normaal gebruik van de zaak of het gebruik dat door de contractspartijen wordt overeengekomen in acht nemen. Een tijdelijke ernstige belemmering van de zaak volstaat om een beroep te doen op de leer van de verborgen gebreken.⁵⁸

Er is sprake van een verborgen gebrek indien dit gebrek al bestond op het ogenblik van het sluiten van de koop of ten laatste bij de risico-overgang van de verkoper naar de koper. Meer nog, er wordt zelfs geargumenteed in de rechtsleer dat het gebrek al in de kiem kan zijn ontstaan.⁵⁹ Daarmee wordt bedoeld dat het gebrek sowieso zal ontstaan. Een gebrek dat intreedt na de hiervoor vermelde tijdstippen ontslaan de verkoper van zijn verplichting tot vrijwaring wegens verborgen gebreken, tenzij anders werd overeengekomen. Het is aan de koper om aan te tonen dat het gebrek al bestond in de kiem, op het ogenblik van het afsluiten van de koop⁶⁰ of op het ogenblik van risico-overgang. Hij kan dit doen met alle middelen rechtens.⁶¹

Indien er sprake is van een verborgen gebrek dan is er een keuzerecht voor de koper. Hij kan ofwel de zaak teruggeven en een terugbetaling van de prijs vragen, ofwel de zaak behouden en

---

⁵⁴ *Ibid.*

⁵⁵ Brussel (4e k.) 8 december 2008, *DCCR* 2009, afl. 83, 83.

⁵⁶ J. SCRAEYEN (ed.), E. ENKELS, S. VAN DEN BROECKE en T. DE CLERCK, *Algemene voorwaarden*, Brussel, Larcier, 2012, 128.

⁵⁷ P.A. FORIERS, "Conformité et garantie dans la vente" in X, *De koop/La vente*, Brugge, Die Keure, 2002, nr. 57, 30.

⁵⁸ B. TILLEMEN en A. VERBEKE, "Vrijwaring voor verborgen gebreken naar gemeen recht geïllustreerd aan de hand van de rechtspraak (1995-2005)" in B. TILLEMEN en A. VERBEKE (eds.), *Bijzondere overeenkomsten*, Brugge, die Keure, 13.

⁵⁹ R. STEENNOT, "Consumentenkoop en garanties: de bescherming van de consument bij aankoop van een roerend goed" in J. WOESTYN, P. LEROY, V. BUYL, K. VANHOVE, S. BAERT, A. HANSELAER, F. BURSSSENS, K. MARCHAND, H. LAMON en R. STEENNOT, *Bijzondere overeenkomsten*, Antwerpen, Maklu, 2006, 232.

⁶⁰ K. LIÉTART, "Les clauses de garantie dans les conditions générales actuelles" in X, *La rédaction des conditions générales contractuelles*, Gent, E. Story-Scientia, 1985, 74.

⁶¹ S. STIJNS *et al.*, "Bijzondere overeenkomsten: koop en aanneming (1999-2006)", *TPR* 2008, 1411-1742; B. TILLEMEN en A. VERBEKE, "Vrijwaring voor verborgen gebreken naar gemeen recht geïllustreerd aan de hand van de rechtspraak (1995-2005)" in B. TILLEMEN en A. VERBEKE (eds.), *Bijzondere overeenkomsten*, Brugge, die Keure, 14.

een gedeeltelijke terugbetaling van de prijs vragen.⁶² Er is niet voorzien in het herstel of de vervanging van het gebrekkig goed (*infra*). De koper kan slechts genieten van een schadevergoeding wanneer de koper kan aantonen dat de verkoper te kwader trouw is, hetgeen inhoudt dat de verkoper op de hoogte was van het gebrek bij de levering.⁶³ De vordering tot vrijwaring voor verborgen gebreken dient door de koper te worden ingesteld binnen een korte termijn.⁶⁴ Deze korte termijn start op het moment dat het gebrek redelijkerwijze kon worden ontdekt.⁶⁵

Onderafdeling 2. Conforme levering

Een tweede verbintenis, die naast de vrijwaring voor verborgen gebreken op de verkoper rust, is deze van de conforme levering op grond van artikel 1604 ev. BW. De verkoper heeft de verplichting om de zaak te leveren aan de koper conform de overeenkomst.⁶⁷ Een levering impliceert de overdracht van de zaak aan de koper.⁶⁸ De artikelen 1605 tot en met 1607 BW bepalen de wijze van levering van roerende en onroerende goederen en onlichamelijke rechten. Dit impliceert niet dat de goederen ook conform de overeenkomst geleverd zijn.⁶⁹

De verplichting tot conforme levering dient te worden bekeken in het licht van de artikelen 1235 tot en met 1248 BW. Een conforme levering houdt in dat de verkoper aan de koper een zaak moet overdragen die in al zijn aspecten overeenkomt met de zaak die het voorwerp van de koop uitmaakt. Dit wordt in het gemeen recht bevestigd door artikel 1243 BW hetgeen bepaalt dat de koper niet genoodzaakt kan worden een andere dan de verschuldigde zaak aan te nemen.⁷⁰

Het instellen van een vordering wegens conforme levering is niet onderworpen aan de korte termijn zoals bepaald in artikel 1648 BW, maar valt onder de gemeenrechtelijke verjaringstermijn van 10 jaar.⁷¹ Deze termijn start te lopen vanaf de ontdekking van het gebrek. Dit in tegenstelling tot de waarborgtermijn die zijn aanvang kent vanaf de levering van het goed.⁷²

De gemeenrechtelijke sanctiemiddelen zijn van toepassing op de verkoper bij een niet-conforme levering, zijnde ofwel de uitvoering in natura of bij equivalent, ofwel de ontbinding van de overeenkomst.⁷³

---

⁶² Art. 1644 BW.

⁶³ Art. 1645 BW.

⁶⁴ Art. 1648 BW.

⁶⁵ Volgens de rechtsleer is deze korte termijn geen echte verjaringstermijn, maar wordt het beschouwd als een vervaltermijn.

⁶⁶ Gent 29 juni 2011, *NJW* 2012, afl. 263, 387.

⁶⁷ Art. 1604, eerste lid BW.

⁶⁸ Art. 1604, tweede lid BW.

⁶⁹ A. CHRISTIAENS, "Commentaar bij art. 1604 B.W." in X, *Bijzondere overeenkomsten. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Kluwer, 2006, 7-8.

⁷⁰ *Ibid.*

⁷¹ Cass. 21 september 1978, *Arr. Cass.* 1978-79, 96.

⁷² S. STIJNS *et al.*, "Overzicht van rechtspraak – Bijzondere overeenkomsten: koop en aanneming (1999-2006)", *TPR* 2008, 1558.

⁷³ J. SCRAEYEN (ed.), E. ENKELS, S. VAN DEN BROECKE en T. DE CLERCK, *Algemene voorwaarden*, Brussel, Larcier, 2012, 126.

Onderafdeling 3. Commerciële garantie?

De reeds besproken regelingen uit het gemeen kooprecht, met name de bepalingen met betrekking tot de vrijwaring voor verborgen gebreken en conforme levering, zijn van suppletieve aard in enge zin. Dit houdt in dat er kan worden afgeweken van de bepalingen in die zin dat ze de reeds bestaande regeling mogen aanvullen. Het houdt daarentegen niet in dat de bestaande bepalingen aan de kant geschoven mogen worden.⁷⁴ Of anders gezegd, de wettelijke regeling is slechts van toepassing voor zover contractueel niets is overeengekomen.⁷⁵

Op deze manier kon er dus vooraleer de wettelijke regeling inzake commerciële garanties in het Burgerlijk Wetboek was opgenomen al in een zekere vorm van commerciële garantie worden voorzien. Zo waren er bijvoorbeeld verkopers of producenten die het herstel of de vervanging aanboden van het gebrekkig goed⁷⁶, wat niet wettelijk voorzien is op basis van het gemeen kooprecht (*supra*). Maar daarnaast waren er ook al fabrikanten die voorzagen in een fabrieksgarantie ten voordele van de koper.⁷⁷

Afdeling 3. Garanties in bijzonder consumentenkooprecht

Onderafdeling 1. Omzetting Garantierichtlijn

De omzetting van de Garantierichtlijn diende conform artikel 11 Garantierichtlijn uiterlijk te gebeuren op 1 januari 2002. België slaagde er niet op tijd in en werd hiervoor veroordeeld door het Europees Hof van Justitie op 19 februari 2004.⁷⁸ Pas op 1 september 2004 nam België de *Wet betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen* aan.⁷⁹ Met deze wet van 1 september 2004 werden de artikelen 1649*bis* t.e.m. 1649*octies* BW ingevoegd in een nieuwe vierde afdeling, bepalingen met betrekking tot het verkopen aan consumenten, onder Titel VI Koop. Deze afdeling krijgt ook wel eens de naam 'Wet Consumentenkoop'.⁸⁰

De Garantierichtlijn is een minimumharmonisatierichtlijn, wat inhoudt dat de lidstaten de mogelijkheid hebben om in een hogere mate van bescherming te voorzien in vergelijking met de richtlijn.⁸¹

---

⁷⁴ M.A. LOTH, *Dwingend en aanvullend recht*, Mechelen, Kluwer, 2009, 34.

⁷⁵ W. VAN GERVEN, *Beginnelen van algemeen privaatrecht – Algemeen deel*, Brussel, E. Story-Scientia, 1987, 73.

⁷⁶ Wetsontwerp houdende aanvulling van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek inzake verkoop teneinde de consumenten te beschermen, *Parl.St. Kamer*, 2003-04, nr. 982/4, 21.

⁷⁷ P. ANCEL, "La garantie conventionnelle des vices cachés dans les conditions générales de vente en matière mobilière", *Rev.Tr.Dr.Comm.* 1979, 203-205.

⁷⁸ HvJ C-312/03, *Commissie van de Europese Gemeenschappen v. Koninkrijk België*, ECR 2004, 1975.

⁷⁹ H. SCHULTE-NÖLKE, C. TWIGG-FLESNER en M. EBERS (eds.), *The consumer acquis and its transposition in the member states*, München, Sellier European law publishers, 2008, 13.

⁸⁰ R. DE CORTE en B. DE GROOTE, *Overzicht van het burgerlijk recht*, Mechelen, Kluwer, 2005, 675; Wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen, *BS* 21 september 2009.

⁸¹ Overw. 24 Richtlijn 1999/44/EG.

Het toepassingsgebied van de regeling inzake consumentenkoop is gelijk aan het toepassingsgebied zoals bepaald in de Garantierichtlijn.

Onderafdeling 2. Wettelijke garantie

1. Begripsomschrijving

De wettelijke garantie is de wettelijke bescherming die de consument geniet voor elk gebrek in het consumptiegoed dat zich manifesteert binnen een termijn van twee jaar. Deze termijn vangt aan vanaf de levering van de goederen.⁸² Deze garantie vloeit voort uit de wet, namelijk uit de artikelen 1649*ter t.e.m.* 1649*sexies* BW.⁸³

2. Van een duaal naar een uniform systeem

Het Belgisch gemeen kooprecht kent een duaal systeem. Enerzijds is er de conformiteitsvereiste van artikel 1604 BW.⁸⁴ Artikel 1604 BW heeft betrekking op de leveringsplicht van de verkoper. Het bepaalt dat “*de verkoper aan de koper een zaak moet leveren die met de overeenkomst in overeenstemming is*”.⁸⁵ Maar naast het principe van de conforme levering kent het Belgische recht ook de verplichting tot de vrijwaring wegens verborgen gebreken (*supra*).⁸⁶

De Wet Consumentenkoop maakt een einde aan het duale systeem en voert een uniform systeem in. Het bepaalt dat er een uniforme verplichting is tot conforme levering. Deze uniforme verplichting dekt uiteraard ook de vrijwaring wegens verborgen gebreken.⁸⁷ De nieuwe regeling in de Wet Consumentenkoop vereenvoudigt het systeem van het gemeen kooprecht aangezien het niet eenvoudig is om een grens te trekken tussen de leveringsplicht en de verplichting wegens verborgen gebreken.⁸⁸

---

⁸² Art. 1649*quater*, § 1 BW; I. SAMOY, “Commerciële garanties en het dwingend karakter van de nieuwe regels” in S. STIJNS en J. STUYCK (eds.), *Het nieuwe kooprecht: De wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 104.

⁸³ R. STEENNOT, “Consumentenkoop en garanties: de bescherming van de consument bij aankoop van een roerend goed” in J. WOESTYN, P. LEROY, V. BUYL, K. VANHOVE, S. BAERT, A. HANSELAER, F. BURSENS, K. MARCHAND, H. LAMON en R. STEENNOT (eds.), *Bijzondere overeenkomsten*, Antwerpen, Maklu, 2006, 224.

⁸⁴ C. CAUFFMAN en A. VERBEKE, “Een jaar wet consumentenkoop” in B. TILLEMEN en A. VERBEKE (eds.), *Bijzondere overeenkomsten Themis*, Brugge, die Keure, 2006, 30.

⁸⁵ Art. 1604 BW.

⁸⁶ C. CAUFFMAN en A. VERBEKE, “Een jaar wet consumentenkoop” in B. TILLEMEN en A. VERBEKE (eds.), *Bijzondere overeenkomsten Themis*, Brugge, die Keure, 2006, 30.

⁸⁷ E. PLASSCHAERT en C. DETAILLE, “Les effets de la vente” in F. PINTE, M. DUPONT, M. BERLINGIN, F. MOURLON BEERNEART, E. PLASSCHAERT, C. DETAILLE, C. ALTER, R. THUNGEN, J. GERMAIN, A. DELEU, P. HENDRICKX, J. SANTOS, P. STROOBANT, D. CHAVAL, L. VAN DE KERCKHOVE, PH. MALHERBE en T. LEIDGENS, *Manuel de la vente*, Mechelen, Kluwer, 2010, 238.

⁸⁸ *Ibid.*

3. Conformiteit met de overeenkomst

Vooraleer er kan worden gesproken van een conforme levering dienen er conform artikel 1649ter, eerste paragraaf BW vier cumulatieve voorwaarden te worden voldaan.⁸⁹

In principe is er een vermoeden dat het goed in overeenstemming is met de overeenkomst wanneer aan alle vier de voorwaarden van artikel 1649ter, eerste paragraaf BW is voldaan. Indien dit niet het geval is, dan volstaat het dat de consument aantoonbaar dat er ten minste één voorwaarde niet is nageleefd om het vermoeden te weerleggen.⁹⁰

De contractspartijen kunnen contractueel het voorwerp en de eigenschappen van het goed overeenkomen. Het is dus met andere woorden perfect mogelijk om een gebrekkig goed te verkopen op voorwaarde dat de koper (redelijkerwijze) op de hoogte was van het gebrek op het moment van het sluiten van de overeenkomst. Indien de koper op de hoogte wordt gebracht van het gebrek op het moment van de levering, dan kan de koper zich dus alsnog beroepen op de non-conformiteit. De bewijslast bij deze "*contractualisation du défaut*" rust op de verkoper.⁹¹

4. Waarborgtermijn, meldingstermijn en verjaringstermijn

Indien het gebrek in het goed al bestaat op het moment van de levering en zich manifesteert binnen twee jaar na de levering (waarborgtermijn), dan is de verkoper aansprakelijk voor dit gebrek conform artikel 1649quater, eerste paragraaf BW.⁹²

Een eerste voorwaarde houdt in dat het gebrek dient te bestaan op het moment van de levering.⁹³ Over de precieze draagwijdte van het begrip levering is de Wet Consumentenkoop stilzwijgend. Daarenboven is het niet duidelijk of alle gevolgen al moeten zijn ontstaan op het moment van de levering.⁹⁴ Het gemeen kooprecht omschrijft in artikel 1604 BW het begrip levering als "*de overdracht van de verkochte zaak in de macht en het bezit van de koper*".⁹⁵ Daarnaast gaat het gemeen kooprecht er vanuit dat het volstaat dat het gebrek in de kiem aanwezig was. De gevolgen moeten dus nog niet allemaal tot uiting zijn gekomen op het moment van de levering.^{96,97}

---

⁸⁹ Gent 27 mei 2009, *NJW* 2000, afl. 218, 202.

⁹⁰ Gent (12^e k.) 27 mei 2009, *NJW* 2010, afl. 218, 200; L. PEETERS, "De nieuwe wetgeving voor consumentenkoop...(eindelijk) in het B.W.", *RW* 2004-05, 447.

⁹¹ C. CAUFFMAN en A. VERBEKE, "Een jaar wet consumentenkoop" in B. TILLEMEN en A. VERBEKE (eds.), *Bijzondere overeenkomsten Themis*, Brugge, die Keure, 2006, 35; J. SCRAEYEN (ed.), E. ENKELS, S. VAN DEN BROECKE en T. DE CLERCK, *Algemene voorwaarden*, Brussel, Larcier, 2012, 148.

⁹² Art. 1649quater, § 1 BW

⁹³ Art. 1649quater, § 1 BW.

⁹⁴ C. CAUFFMAN en A. VERBEKE, "Een jaar wet consumentenkoop" in B. TILLEMEN en A. VERBEKE (eds.), *Bijzondere overeenkomsten Themis*, Brugge, die Keure, 2006, 36.

⁹⁵ Art. 1604 BW.

⁹⁶ R. STEENNOT, "Consumentenkoop en garanties: de bescherming van de consument bij aankoop van een roerend goed" in J. WOESTYN, P. LEROY, V. BUYL, K. VANHOVE, S. BAERT, A. HANSELAER, F. BURSSSENS, K. MARCHAND, H. LAMON en R. STEENNOT, *Bijzondere overeenkomsten*, Antwerpen, Maklu, 2006, 232.

⁹⁷ Het is in principe aan de consument om het bewijs te leveren van het gebrek in overeenstemming.

Artikel 1649*quater*, vierde paragraaf BW bepaalt dat indien de manifestatie van het gebrek plaatsheeft binnen een termijn van zes maanden er een weerlegbaar vermoeden bestaat dat dit gebrek al aanwezig was op het moment van de levering, met uitzondering wanneer het onverenigbaar is met de aard van het goed of met de aard van het gebrek aan overeenstemming.⁹⁸ Het verstrijken van deze termijn van zes maanden maakt een einde aan het vermoeden. Dit houdt dus met andere woorden in dat de consument zelf het bestaan van het gebrek op het moment van de levering moet bewijzen.⁹⁹

Een tweede voorwaarde bestaat in de manifestatie van het gebrek binnen een termijn van twee jaar na de levering. Deze termijn van twee jaar is van dwingend recht. Maar desalniettemin dient hierbij een kanttekening te worden gemaakt. Er wordt van deze waarborgtermijn afgeweken bij tweedehandsgoederen. De consument en de verkoper kunnen op basis van artikel 1649*quater*, eerste paragraaf, derde lid BW een kortere termijn bepalen. Deze termijn mag wel niet minder dan één jaar bedragen.¹⁰⁰ Ten tweede bepaalt de vijfde paragraaf dat deze termijn van twee jaar louter een minimumtermijn is. Bij het verstrijken ervan gaan de gemeenrechtelijke regels inzake verborgen verbreken immers terug spelen¹⁰¹ waardoor de verkoper dus, na het verstrijken van de waarborgtermijn van twee jaar, nog steeds aansprakelijk kan worden gesteld voor verborgen gebreken in het goed (art.1641-1649 BW).¹⁰² Indien het gebrekkig goed wordt vervangen of hersteld tijdens de waarborgtermijn van twee jaar, dan begint er na deze vervanging of herstelling geen nieuwe waarborgtermijn meer te lopen.¹⁰³ De consument valt in een dergelijke situatie terug op de regeling uit het gemeen kooprecht.¹⁰⁴

De meldingstermijn¹⁰⁵ is vrij te bepalen door de verkoper en de consument, zij het dat deze termijn niet minder dan twee maanden mag bedragen vanaf de dag van de vaststelling van het gebrek door de consument.¹⁰⁶

Artikel 1649*quater*, derde paragraaf BW tot slot voorziet in een verjaringstermijn van één jaar vanaf de dag waarop het gebrek door de consument werd vastgesteld. Deze termijn mag geenszins verstrijken voor het verstrijken van de waarborgtermijn van twee jaar.¹⁰⁷

---

⁹⁸ B. TILLEMEN en G. VELGHE, "Recente ontwikkelingen in het kooprecht" in VRG ALUMNI (ed.), *Recht in beweging*, Antwerpen, Maklu, 2012, 63.

⁹⁹ G. BALLON, K. GEENS, J. STUYCK en E. TERRY, *Inleiding tot het economisch recht*, Mechelen, Kluwer, 2009, 159.

¹⁰⁰ Art. 1649*quater*, § 1, derde lid BW

¹⁰¹ Antwerpen 28 september 2009, *RABG* 2013, afl. 10, 641; B. TILLEMEN, "Overeenkomsten. 2. Bijzondere overeenkomsten. A. Verkoop. 2: gevolgen van de koop in X (ed.), *Beginselen van Belgisch Privaatrecht*, Mechelen, Kluwer, 2012, 600-601.

¹⁰² Art. 1649*quater*, § 5 BW; G. BALLON, K. GEENS, J. STUYCK en E. TERRY, *Inleiding tot het economisch recht*, Mechelen, Kluwer, 2009, 161.

¹⁰³ Rb. Antwerpen (14de k. B) 3 maart 2011, *DCCR* 2012, afl. 94, 105, noot S. VAN LOOCK.

¹⁰⁴ Rb. Antwerpen (14de k. B) 3 maart 2011, *DCCR* 2012, afl. 94, 116, noot S. VAN LOOCK.

¹⁰⁵ De meldingstermijn is de termijn waarbinnen het gebrek moet worden vermeld aan de verkoper.

¹⁰⁶ Art. 1649*quater*, § 2 BW.

¹⁰⁷ Art. 1649*quater*, § 3 BW.

5. Remedies

De remedies die door de consument kunnen worden ingeroepen staan beschreven in artikel 1649*quinquies* BW. Er worden vier remedies voorzien in het artikel. Ten eerste de herstelling van het goed, ten tweede de vervanging van het goed, ten derde een passende prijsvermindering en ten vierde de ontbinding van de overeenkomst. Daarnaast heeft de consument ook nog recht op schadevergoeding.¹⁰⁸ Ondanks dat er voorzien is in een ruime keuze van remedies voor de consument, kan deze zich er niet vrij op beroepen. Er is namelijk in de paragrafen twee en drie voorzien in een hiërarchie, waarbij de voorkeur uitgaat naar het herstel of de vervanging van het goed.¹⁰⁹ Indien de herstelling of de vervanging niet mogelijk is of wanneer niet binnen een redelijke termijn of zonder ernstige overlast voor de consument kan worden overgegaan tot de herstelling of de vervanging door de verkoper, kan de consument zich beroepen op de remedie van de prijsvermindering of de ontbinding.¹¹⁰

Onderafdeling 2. Commerciële garantie

Deze onderafdeling behandelt op algemene wijze de commerciële garantie. Er zal in deze onderafdeling met name een antwoord gegeven worden op wat een commerciële garantie is, wat het belang van een dergelijke garantie is en wat de verschillende vormen van commerciële garanties zijn in het licht van de personen van wie ze uitgaan. Een zeer uitgebreide bespreking over de transparantieplichting die voortvloeit uit de commerciële garantie komt in *Deel 2* van deze masterscriptie aan bod.

1. Begripsomschrijving

Artikel 1649*bis*, tweede paragraaf, 5° BW bepaalt dat een commerciële garantie *“elke door een verkoper of producent tegenover de consument aangegane verbintenis is om de betaalde prijs terug te betalen, of om de consumptiegoederen te vervangen of te herstellen, of om zich op enigerlei wijze om te bekommeren, indien de goederen niet overeenstemmen met de beschrijving in het garantiebewijs of in de desbetreffende reclame.”*

Het vrijwillige karakter voor de verkoper om een dergelijke verbintenis aan te gaan staat centraal. Het gaat dus met andere woorden niet om een verplichte vorm van bescherming.¹¹¹ De commerciële garantie kan tegen een bepaalde vergoeding worden aangeboden, maar kan ook gratis worden verleend.¹¹² Dit is een verschil met de commerciële garantie aangeboden in de Garantierichtlijn, daar deze kosteloos wordt aangeboden (*supra*). Een commerciële garantie kan de vorm aannemen van een verzekering.¹¹³ Artikel 1, a Landverzekeringsovereenkomst¹¹⁴ geeft een

---

¹⁰⁸ Art. 1649*quinquies*, § 1 BW.

¹⁰⁹ Art. 1649*quinquies*, § 2 BW.

¹¹⁰ Art. 1649*quinquies*, § 3 BW.

¹¹¹ R. STEENNOT en S. DEJONGHE, *Handboek consumentenbescherming en handelspraktijken*, Antwerpen, Intersentia, 2007, 544-545.

¹¹² *Ibid.*

¹¹³ P. LE TOURNEAU, *Responsabilité des vendeurs et fabricants*, Parijs, Dalloz, 2011, 246.

definitie van een verzekeringsovereenkomst. Het is "een overeenkomst, waarbij een partij, de verzekeraar, zich er tegen betaling van een vaste of veranderlijke premie tegenover een andere partij, de verzekeringnemer, toe verbindt een in de overeenkomst bepaalde prestatie te leveren in het geval zich een onzekere gebeurtenis voordoet waarbij, naargelang van het geval, de verzekerde of de begunstigde belang heeft dat die zich niet voordoet".¹¹⁵ De rechten die voortvloeien uit een verzekeringsovereenkomst zijn niet overdraagbaar. Ze gelden enkel tussen de verzekeraar en de verzekeringnemer.¹¹⁶ Dit in tegenstelling tot de rechten uit de commerciële garantie. Een garantie bindt de persoon die hem aanbiedt ten aanzien van elke koper die in het bezit komt van het goed.¹¹⁷ Hierdoor is een commerciële garantie dus overdraagbaar.¹¹⁸

Wanneer de betalende garantie de vorm van een verzekering aanneemt, dan ontstaat hierdoor een overeenkomst tussen enerzijds de verzekeraar en anderzijds de verzekerde. Het verschil tussen de commerciële garantie en deze die de vorm aanneemt van een verzekeringsovereenkomst is niet altijd duidelijk waar te nemen. Indien de dekking slaat op ieder gebrek aan overeenstemming van het goed, dan zal de verzekering, wanneer deze onmiddellijk in werking treedt, samen met de wettelijke garantie van toepassing zijn. Indien de verzekering daarentegen intreedt na het verstrijken van de wettelijke garantie, dan laat dit de wettelijke rechten¹¹⁹ onverlet. Anders gezegd, de regeling inzake verborgen gebreken uit het Burgerlijk Wetboek blijft onverkort van toepassing.¹²⁰ Op basis hiervan is het van belang dat de consument op een duidelijke en begrijpelijke wijze op de hoogte wordt gebracht van het feit dat er niet louter sprake is van een commerciële garantie, maar wel van een verzekering voor ieder gebrek in het goed. De verplichting tot duidelijkheid en begrijpelijkheid wordt beoordeeld in het licht van artikel 73, tweede lid WMPC.¹²¹ Daarnaast moet de commerciële garantie die de vorm aanneemt van een verzekering ook de informatieverplichtingen die worden opgelegd in enerzijds artikel 10 van de *Wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomsten* naleven. Paragraaf twee somt een lijst van elementen op, zoals de duur van de overeenkomst, de identiteitsgegevens van zowel de verzekeraar als de verzekerde en eventueel bijkomende tussenpersonen, de risico's die gedekt worden, de premie die betaald moet worden en ook de datum van aanvang en het sluiten van de overeenkomst.¹²² Anderzijds staan er nog extra verplichtingen in artikel 15 van het *KB van 14 februari 1991 houdende het algemeen reglement betreffende de controle op de verzekeringsverrichtingen*^{123, 124}.

---

¹¹⁴ Wet van 25 juni 1991 op de landverzekeringsovereenkomst, *BS* 20 augustus 1992.

¹¹⁵ Art. 1, a Wet Landverzekeringsovereenkomsten.

¹¹⁶ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 22.

¹¹⁷ Art. 1649septies, § 1 BW.

¹¹⁸ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 13.

¹¹⁹ De regeling inzake vrijwaring voor verborgen gebreken uit het gemeen kooprecht blijven (art.1641 – 1649 BW) ook na het verstrijken van de wettelijke garantie van toepassing.

¹²⁰ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 20-21.

¹²¹ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 20-21.

¹²² Art. 10, § 2 Wet Landverzekeringsovereenkomsten.

¹²³ Koninklijk Besluit van 22 februari 1991 houdende algemeen reglement betreffende de controle op de verzekeringsondernemingen, *BS* 11 april 1991.

¹²⁴ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 15.

De verzekering kan ook meer dekken dan enkel het risico op ieder gebrek in overeenstemming. Zo kan er tevens overeengekomen worden in de verzekeringsovereenkomst dat er dekking wordt verleend bij het intreden van bijvoorbeeld een specifiek schadegeval. In het normale taalgebruik wordt er dan al snel gesproken van een "aanvullende garantie", terwijl het om een aanvullende verzekering gaat. Het is in het licht van de consumentenbescherming van belang dat er op een duidelijke en begrijpelijke wijze gecommuniceerd wordt aan de consument wanneer hij te maken heeft met een verzekering en wat de essentiële elementen uit de polis zijn.¹²⁵

De wijze waarin een commerciële garantie voorkomt kan heel uiteenlopend zijn. Zo kan een commerciële garantie een bijzonder beding uitmaken, de commerciële garantie kan opgenomen zijn in de algemene voorwaarden, het kan bestaan als een afzonderlijk garantiebewijs, maar ook de vermelding op de factuur of de verpakking volstaan.¹²⁶ Ook met betrekking tot de inhoud van de commerciële garantie is de verkoper vrij. Hij kan zelf de inhoud bepalen van de garantie.¹²⁷

Artikel 1649*bis*, tweede paragraaf, 5° BW bepaalt dat de commerciële garantie niet alleen kan worden aangeboden door een verkoper, maar ook door een producent.¹²⁸ Een producent is "de fabrikant van consumptiegoederen, de importeur van consumptiegoederen op het grondgebied van de Europese Gemeenschap of elke andere persoon die zich als producent voordoet door zijn naam, handelsmerk of enig ander onderscheidend teken op de consumptiegoederen aan te brengen".¹²⁹ De uitbreiding naar fabrikanten, importeurs en producenten zorgt ervoor dat het toepassingsgebied van de commerciële garantie ruimer is dan die van de wettelijke garantie. Toch is de draagwijdte van de uitbreiding maar beperkt aangezien de bescherming van de producent enkel geldt ten aanzien van artikel 1649*septies* BW en niet met betrekking tot de bepalingen betreffende de wettelijke garantie.¹³⁰ Enkel de persoon die de garantie aanbiedt is verbonden door de garantie, tenzij contractueel anders bepaald. Met andere woorden wanneer een garantie wordt aangeboden door een producent, dan is het niet de eindverkoper die gebonden is door deze garantie. De consument kan de commerciële garantie niet inroepen ten aanzien van de eindverkoper, behalve in het geval wanneer er een uitdrukkelijke of stilzwijgende instemming van de uiteindelijke verkoper heeft plaatsgevonden.¹³¹

Zoals eerder al aangehaald voorziet de wet in een wettelijke waarborgtermijn van twee jaar. Het is echter mogelijk dat deze waarborgtermijn van twee jaar verlengd wordt door middel van een commerciële garantie. De commerciële garantie ontstaat in zo een geval pas na het verstrijken van

---

¹²⁵ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 21.

¹²⁶ J. SCRAEYEN (ed.), E. ENKELS, S. VAN DEN BROECKE en T. DE CLERCK, *Algemene voorwaarden*, Brussel, Larcier, 2012, 157; S. STIJNS, "Les garanties commerciales et l'action récursoire du vendeur final dans la vente au consommateur" in C. BIQUET-MATHIEU en P. WÉRY (eds.), *La nouvelle garantie des biens de consommation et son environnement légal*, Brussel, La Charte, 2005, 162.

¹²⁷ R. STEENNOT en S. DEJONGHE, *Handboek consumentenbescherming en handelspraktijken*, Antwerpen, Intersentia, 2007, 545.

¹²⁸ *Ibid.*

¹²⁹ Art. 1649*bis*, § 2, 4° BW.

¹³⁰ I. Samoy, "Commerciële garanties en het dwingend karakter van de nieuwe regels" in S. STIJNS en J. STUYCK (eds.), *Het nieuwe kooprecht: De wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 109.

¹³¹ R. STEENNOT en S. DEJONGHE, *Handboek consumentenbescherming en handelspraktijken*, Antwerpen, Intersentia, 2007, 546.

de wettelijke waarborgtermijn. Wanneer zich dus een gebrek voordoet na drie jaar, dan zal de consument zich, na het verstrijken van de tweejarige waarborgtermijn, beroepen op de commerciële garantie. De commerciële garantie dient de wettelijke rechten die de consument geniet op basis van het gemeen kooprecht (art.1641-1649 BW) onverlet te laten.¹³²

2. Belang van de garantie

Commerciële garanties spelen een grote rol in de praktijk. Ze brengen voordelen met zich mee voor zowel de koper als voor de verkoper. Een koper geniet in ieder geval al van de minimale wettelijke garantie die wordt voorgeschreven door het Burgerlijk Wetboek. Door een commerciële garantie verkrijgt de consument vaak meer rechten dan bij wet voorzien. Daarnaast zal een verkoper niet snel overgaan tot het aanbieden van een extra vorm van garantie als er voor zichzelf geen voordeel aan kleeft. Een commerciële garantie wordt dan ook als een belangrijk marketinginstrument aanzien met als voornaamste doel om de concurrentie voor te zijn en de koper te overtuigen het goed bij hem aan te kopen en niet elders. Ten aanzien van de koper kan een commerciële garantie echter ook misleidend zijn. Vaak gaan kopers ervanuit dat ze enkel die rechten hebben die vervat liggen in de commerciële garantie, terwijl een commerciële garantie geenszins de toepassing van de wettelijke garanties uitsluit.¹³³

3. Soorten commerciële garantie

Zoals hierboven al vermeld is, gaat het bij een commerciële garantie om een vrijwillige verbintenis. De commerciële garantie kan uitgaan van verschillende schakels uit de verkoopketen. Er zijn dus als het ware verschillende soorten commerciële garanties.

a. De commerciële garantie die uitgaat van de eindverkoper

De eindverkoper kan een commerciële garantie verstrekken aan de koper, maar is hiertoe niet verplicht. Wanneer de eindverkoper een garantie aanbiedt en de koper stemt hiermee in, dan zijn beide partijen gebonden aan de overeengekomen commerciële garantie door deze wilsovereenstemming.¹³⁴ Als opmerking dient hier te worden gemaakt dat het evenwicht tussen beide contractspartijen niet altijd gelijk is. Het zal meestal de eindverkoper zijn die in een zekere machtspositie verkeert ten aanzien van de koper waarbij er geen ruimte is voor onderhandeling.

---

¹³² R. STEENNOT en S. DEJONGHE, *Handboek Consumentenbescherming en handelspraktijken*, Antwerpen, Intersentia, 2007, 552.

¹³³ A. VAN OEVELEN, "De Wet Consumentenkoop" in A. VAN REGENMORTEL, W. RAUWS, A. VAN OEVELEN, G. STRAETMANS, M. DEVENYN, B. GAYSE, L. HUYBRECHTS, S. VANDROMME, V. SAGAERT, H. SEELDRAYERS en M. STORME, *CBR Jaarboek 2005-2006*, Antwerpen, Maklu, 2006, 149.

¹³⁴ J. BAECK, S. BEYAERT, F. BRULOOT, I. CLAEYS, W. GELDHOF en M. TISON, *Contractenrecht in beweging*, Mechelen, Kluwer, 2004, 64.

De commerciële garantie wordt immers vaak opgenomen in de algemene voorwaarden of in een afzonderlijk garantiebewijs.¹³⁵

b. Fabrieksgarantie

Een fabrieksgarantie is de garantie die uitgaat van de fabrikant of de producent.¹³⁶ De fabrikant of de producent staat niet rechtstreeks in contact met de consument.¹³⁷ Hij gaat dus een verbintenis aan zonder te weten wie uiteindelijk zijn aangeboden garantie geniet. Daarnaast staat de garantie die de fabrikant of producent verstrekt los van de garanties die worden aangeboden door bijvoorbeeld de eindverkoper. Hoewel de fabrikant of producent op voorhand geen weet heeft van de uiteindelijke consument, kan er toch beargumenteerd worden dat er tussen hen een contractuele band ontstaat.¹³⁸ In eerste instantie kan een fabrieksgarantie gekwalificeerd worden als een beding ten behoeve van een derde.¹³⁹ Er ontstaat een kwalitatief recht in hoofde van de consument. Dit houdt in dat de commerciële garantie een accessorium is van het goed dat telkens wordt overgedragen krachtens artikel 1615 BW van de ene schakel op de andere in de verkoopketen en zo uiteindelijk terechtkomt bij de eindkoper.¹⁴⁰ De eindkoper verkrijgt hierdoor een rechtstreeks vorderingsrecht tegen de fabrikant.¹⁴¹

Deze theorie van de kwalitatieve rechten strookt echter niet met de realiteit waarbij de fabrieksgarantie die een fabrikant/producent verstrekt meestal enkel bedoeld is voor de laatste schakel in de verkoopketen, namelijk de eindkoper. Het rechtstreeks vorderingsrecht dat de consument heeft ten aanzien van de fabrikant verkrijgt hij echter niet van de fabrikant zelf, maar wel van zijn rechtstreekse verkoper. Aangezien de rechtstreekse verkoper niet meer rechten kan overdragen dan hij zelf heeft, wordt de consument dus ook beperkt door de afspraken die gemaakt werden tussen de fabrikant/producent en de eindverkoper. Met andere woorden, de bedingen die door eerdere schakels in de verkoopketen zijn opgenomen kunnen het vorderingsrecht van de koper dus beperken.¹⁴²

Bovenstaand probleem kan weerlegd worden wanneer men zegt dat een fabrieksgarantie een bindend aanbod uitmaakt. Het aanbod is dan een eenzijdige rechtshandeling die uitgaat van de fabrikant of producent. De koper zal kennis krijgen van dit aanbod door de eindverkoper en een aanvaarding van het aanbod zal het gevolg zijn van het sluiten van de overeenkomst. Op het

---

¹³⁵ I. Samoy, "Commerciële garanties en het dwingend karakter van de nieuwe regels" in S. STIJNS en J. STUYCK (eds.), *Het nieuwe kooprecht: De wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 111.

¹³⁶ J. CUYPERS, *Leven met eigendom*, Rijswijk, Uitgeverij Elmar, 2006, 47.

¹³⁷ Het is bij de fabrieksgarantie niet de eindverkoper die wordt gebonden door de garantie, maar wel de fabrikant/producent.

¹³⁸¹³⁸ I. Samoy, "Commerciële garanties en het dwingend karakter van de nieuwe regels" in S. STIJNS en J. STUYCK (eds.), *Het nieuwe kooprecht: De wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 111.

¹³⁹ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 24.

¹⁴⁰ J. BAECK *et al.*, *Contractenrecht in beweging*, Mechelen, Kluwer, 2004, 64.

¹⁴¹ I. Samoy, "Commerciële garanties en het dwingend karakter van de nieuwe regels" in S. STIJNS en J. STUYCK (eds.), *Het nieuwe kooprecht: De wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 112-113.

¹⁴² *Ibid.*

moment van het sluiten van de overeenkomst ontstaan dus twee overeenkomsten. Enerzijds hebben we de koopovereenkomst tussen de consument en de eindverkoper, maar daarnaast ontstaat er ook een garantieovereenkomst tussen de fabrikant of producent en de consument. Door het ontstaan van deze garantieovereenkomst, hetgeen een rechtstreekse overeenkomst uitmaakt, hebben bedingen die werden afgesloten tussen eerdere schakels van de verkoopketen geen invloed op de garantie.¹⁴³

---

¹⁴³ *Ibid.*

Hoofdstuk 3. Frankrijk

De omzetting van de Garantierichtlijn wijzigde ook het wettelijk kader in Frankrijk. Dit hoofdstuk gaat in de eerste plaats in op de verschillende vormen van garanties die er al bestonden voordat de Garantierichtlijn het levenslicht zag. Daarna wordt ingegaan op de omzetting van de garantievormen waarin door de Garantierichtlijn was voorzien. Er zal bij de bespreking van het Franse recht een zekere gelijkenis waar te nemen zijn met het Belgisch recht. Dit is uiteraard logisch te verklaren aangezien beide lidstaten de verplichting hadden om in overeenstemming te zijn met de bepalingen uit de Garantierichtlijn.

Afdeling 1. Situatie voor de Garantierichtlijn

Vooraleer de Garantierichtlijn bestond waren er naar Frans recht al twee garantievormen terug te vinden in de *Code Civil* (hierna: *C.Civ.*). Enerzijds was er *la garantie des vices cachés*, en anderzijds *la garantie de conformité*.

Onderafdeling 1. Wettelijke garantie

1. La garantie des vices cachés

Met betrekking tot de regeling inzake verborgen verbreken kan er gewezen worden op de bespreking ervan naar Belgisch recht. Doch zijn er een aantal verschillen waar te nemen die hier kort zullen worden toegelicht. Een eerste verschil kan al worden gevonden in artikel 1641 *C.Civ.* Op basis van dat artikel is de verkoper gehouden tot het vrijwaren voor verborgen gebreken. Een verborgen gebrek is een gebrek waardoor het, roerend of onroerend, goed ongeschikt is voor wat als zijn normaal gebruik kan worden gezien of wanneer het gebruik van het goed zodanig wordt verminderd dat een koper het goed niet meer zou kopen of enkel aan een verlaagde prijs.¹⁴⁴ In deze bepaling wordt verwezen naar roerende en onroerende goederen. Dit is niet het geval naar Belgisch recht waar enkel gesproken wordt van "een verkochte zaak". Doch vallen ook naar Belgisch recht zowel roerende als onroerende goederen onder artikel 1641 BW (*supra* – conceptuele en functionele opvatting). Dit onderscheid tussen roerende en onroerende goederen wordt ook doorgetrokken in de volgende bepalingen van de *Code Civil* met betrekking tot de regeling inzake verborgen gebreken. Artikel 1642 *C.Civ.* bepaalt dat de zichtbare gebreken die waarneembaar waren voor de koper, de verkoper doen ontsnappen aan zijn vrijwaringsverplichting. Met betrekking tot onroerende goederen is er een specifieke bepaling.¹⁴⁵

De garantie kent een keuzerecht toe aan de koper in het geval de verkoper de gebreken behoorde te kennen. Ofwel behoudt de koper het goed en krijgt hij maar een deel van de prijs terug, ofwel

---

¹⁴⁴ Art. 1641 *Code Civil*.

¹⁴⁵ Art. 1642-1 *Code Civil*.

geeft hij het goed terug en verkrijgt hij de volledige prijs terug. Indien de verkoper daarentegen te kwader trouw was en op de hoogte was van het gebrek moet hij bijkomend op de terug te betalen prijs ook nog de schade vergoeden die de koper heeft geleden.¹⁴⁶ Artikel 1646 *C.Civ.* bepaalt vervolgens dat indien de verkoper niet op de hoogte was van de verborgen gebreken, hij niet gehouden is tot de terugbetaling van de prijs.¹⁴⁷ Met betrekking tot de onroerende goederen wordt ook hier een specifieke regeling voorzien.¹⁴⁸

Tot slot dient er nog even te worden gewezen op artikel 1648 *C.Civ.* Het bepaalde dat de vordering voor verborgen gebreken moest worden ingesteld binnen een korte termijn. Maar dit artikel werd gewijzigd door *Ordonnance n° 2005-136 du 17 février 2005 relative à la garantie de la conformité du bien au contrat due par le vendeur au consommateur*. Vandaag voorziet artikel 1648 *C.Civ.* in een termijn van twee jaar om de vordering wegens verborgen verbreken in te stellen (*infra*).

2. La garantie de conformité

Een tweede verbintenis die, naast de vrijwaring voor verborgen gebreken, op de verkoper rust is deze van de conforme levering op grond van artikel 1604 ev. *C.Civ.* De regeling uit de *Code Civil* is gelijkaardig aan de regeling in België (*supra*).

Onderafdeling 2. Commerciële garantie

Ook voor de omzetting van de Garantierichtlijn was er in Frankrijk al de mogelijkheid om in een commerciële garantie te voorzien. Zo konden de verkoper of de fabrikant, indien zij dit wensten en de tegenpartij hier uiteraard mee instemde, overgaan tot het opnemen van een bijkomende garantie in de koopovereenkomst. Met betrekking tot de commerciële garantie was er echter nog niet voorzien in een wettelijke regeling, waardoor zij beruste op de wilsovereenstemming van de partijen en de partijautonomie.

Afdeling 2. Situatie na de Garantierichtlijn

Onderafdeling 1. Omzetting Garantierichtlijn

Net zoals België slaagde ook Frankrijk er niet in om de Garantierichtlijn tijdig om te zetten. De Europese Commissie stelde ook tegen Frankrijk een vordering in wegens laattijdige omzetting die uiteindelijk resulteerde in een veroordeling door het Europees Hof van Justitie.¹⁴⁹ In 2005 werd de Garantierichtlijn dan uiteindelijk omgezet door middel van *Ordonnance n° 2005-136 du 17 février 2005 relative à la garantie de la conformité du bien au contrat due par le vendeur au*

---

¹⁴⁶ Art. 1645 *Code Civil*.

¹⁴⁷ Art. 1646 *Code Civil*.

¹⁴⁸ Art. 1646-1 *Code Civil*.

¹⁴⁹ D. CAMPBELL en S. WOODLEY, *Liability for products in a global economy*, Den Haag, Kluwer Law International, 2005, 247.

consommateur.¹⁵⁰ Deze ordonnantie gaf aanleiding tot de invoering van een nieuwe sectie I onder Titel I van Boek II die gaat over de conformiteit en de veiligheid van goederen en diensten in de *Code de la consommation* (hierna: *CdIC.*). Het gaat om de gewijzigde artikelen L.211-1 en 2 en de nieuwe artikelen L.211-3 tot L.211-18.¹⁵¹ Daarnaast werd ook het oorspronkelijke artikel 1648 *C.Civ.* gewijzigd.¹⁵²

Onderafdeling 2. Wijzigingen en invoering van bepalingen

Vooraleer over te gaan tot bespreking van de gevolgen van de omzetting van de Garantierichtlijn is het van belang om te benadrukken dat er in België verschillende regelingen inzake koop zijn. Het gemeen kooprecht en het bijzonder consumentenkooprecht verhouden zich volgens het adagium "*lex specialis derogat legi generali*", waarbij de bepalingen van het bijzonder consumentenkooprecht primeren op de bepalingen van het gemeen kooprecht. Naar Frans recht ziet de situatie er totaal anders uit, daar men niet spreekt van twee verschillende regimes. De bepalingen 1641 tot en met 1648 *C.Civ.* worden niet aan de kant geschoven door de nieuwe bepalingen uit de *Code de la Consommation* (L.211-1 tot en met L.211-22).¹⁵³

Hoe verhouden de regimes in het Frans recht zich ten opzichte van elkaar? Het Franse recht kent drie regimes. Twee regimes bevinden zich in de *Code Civil*, namelijk de bepalingen inzake de verborgen gebreken en de bepalingen inzake de conforme levering. Een derde regime, de wettelijke conformiteitsgarantie, staat beschreven in de *Code de la Consommation*. Maar zoals dus al gezegd, bestaan deze regimes naast elkaar. De consument heeft de keuze om zich te beroepen op de oude bepalingen van de *Code Civil* of te opteren voor de nieuwe bepalingen uit de *Code de la Consommation*. Het spreekt voor zich dat deze keuze pas openstaat wanneer de overeenkomst onder het toepassingsgebied van één of meer van de verschillende regimes ressorteert.¹⁵⁴ Het toepassingsgebied van de bepalingen uit de *Code de la Consommation* is echter wel beperkter dan dit van de *Code Civil*.¹⁵⁵

1. Artikel 1648 Code Civil

Artikel 1648 *C.Civ.* bepaalde dat de vordering wegens verborgen gebreken moest worden ingesteld binnen een korte termijn. Dit artikel werd gewijzigd door *Ordonnance n° 2005-136 du 17 février 2005 relative à la garantie de la conformité du bien au contrat due par le vendeur au consommateur (infra)*. Vandaag voorziet artikel 1648 *C.Civ.* in een termijn van twee jaar om de vordering wegens verborgen verbreken in te stellen. Opmerkelijk is toch wel dat artikel 1648 *C.Civ.*

¹⁵⁰ T. CANFIN, *Conformité et vices cachés dans le droit de la vente*, Parijs, Editions Publibook, 2010, 233.

¹⁵¹ J. RIVIECCIO, *La protection du consommateur dans la vente de biens mobiliers et de prestation de services*, Vélizy-Villacoublay, Les éditions du Vent des Rives, 2007, 34.

¹⁵² J. CALAIS-AULOY en H. TEMPLE, *Droit de la consommation*, Parijs, Dalloz, 2010, 282.

¹⁵³ N. FERRY-MACCARIO, J. KLEINHEISTERKAMP, F. LENGART, K. MEDJAD en N. STOLOWY, *Gestion juridique de l'entreprise*, Parijs, Peason Education, 2006, 54; Rb. Antwerpen (14de k. B) 3 maart 2011, *DCCR* 2012, afl. 94, 118, noot S. VAN LOOCK.

¹⁵⁴ N. FERRY-MACCARIO, J. KLEINHEISTERKAMP, F. LENGART, K. MEDJAD en N. STOLOWY, *Gestion juridique de l'entreprise*, Parijs, Peason Education, 2006, 54; Rb. Antwerpen (14de k. B) 3 maart 2011, *DCCR* 2012, afl. 94, 118, noot S. VAN LOOCK.

¹⁵⁵ T. CANFIN, *Conformité et vices cachés dans le droit de la vente*, Parijs, Editions Publibook, 2010, 348.

gewijzigd wordt, daar artikel 1648 BW geen enkele wijziging ondergaat en ze beide in hun oorspronkelijke tekst spreken van "een korte termijn". Ten tijde dat de vordering nog diende te worden ingesteld binnen een korte termijn, waren er tal van geschillen met betrekking tot de invulling van dit begrip. Het kwam aan de bodemrechters toe om *in concreto* uit te maken of de vordering was ingesteld binnen een redelijke termijn. Daar men ijverde voor meer stabiliteit en duidelijkheid, werd dit begrip gewijzigd.¹⁵⁶ Er werd bepaald dat de vordering moest worden ingesteld binnen een termijn van twee jaar die begint te lopen vanaf de ontdekking van het gebrek.¹⁵⁷ Eveneens zorgde deze wijziging voor meer consumentenbescherming aangezien de interpretatie door de rechter van "een korte termijn" minder dan twee jaar bedroeg.¹⁵⁸ Het is echter nogal vreemd vast te stellen dat artikel 1648 *C.Civ.* gewijzigd is en dit naar Belgisch recht niet het geval is. Dit komt juist doordat de verhouding tussen de verschillende regimes in Frankrijk verschilt van de regeling in België, aangezien er in Frankrijk in een keuzerecht wordt voorzien voor de consument. Bij dit keuzerecht dient de consument uiteraard rekening te houden met de verschillen in toepassingsgebied die de verschillende regimes kennen.¹⁵⁹ De artikelen 1641 tot en met 1648 *C.Civ.* kennen een ander toepassingsgebied dan dit van de *Code de la Consommation*. Een verkoper in de zin van de bepalingen 1641 tot en met 1648 *C.Civ.* is niet enkel hij die handelt in het kader van zijn beroepsactiviteiten, maar ook een particuliere verkoper.¹⁶⁰ Daarnaast is ook het materiële toepassingsgebied uitgebreider, aangezien het zowel gaat om roerende als onroerende goederen (*supra*). De regeling uit de *Code de la Consommation* is enkel van toepassing op lichamelijke roerende goederen (*infra*).¹⁶¹ In het licht van dit alles is het dus aannemelijk dat de Franse wetgever artikel 1648 *C.Civ.* wijzigde.

2. Artikelen L.211-1 t.e.m. L.211-18 Code de la consommation

Deze bepalingen zijn van toepassing op een contractuele overeenkomst die ontstaat tussen enerzijds de koper-consument en anderzijds de professionele verkoper. Het is van belang dat het gaat om een professionele verkoper, dus hij die handelt in het kader van zijn beroepsactiviteiten.¹⁶² Een overeenkomst die tot stand komt tussen een consument en een verkoper die niet handelt in het kader van zijn beroepsactiviteiten valt niet onder het toepassingsgebied van deze bepalingen. Dit is een eerste belangrijke verschilpunt dat dient te worden gemaakt met de bepalingen 1641-1648 *C.Civ.* daar zij van toepassing zijn op zowel verkopers die handelen in het kader van hun beroepsactiviteiten als zij die daarbuiten handelen

---

¹⁵⁶ Projet de loi relatif à la garantie de conformité du bien au contrat due par le vendeur au consommateur et à la responsabilité du fait des produits défectueux, Senaat 2005-2006, n° 277, <http://www.senat.fr/rap/l05-277/l05-2775.html> (consultatie 11 april 2014).

¹⁵⁷ Art. 1648 *Code Civil*.

¹⁵⁸ Projet de loi relatif à la garantie de conformité du bien au contrat due par le vendeur au consommateur et à la responsabilité du fait des produits défectueux, Senaat 2005-2006, n° 277, <http://www.senat.fr/rap/l05-277/l05-2775.html> (consultatie 11 april 2014).

¹⁵⁹ N. FERRY-MACCARIO, J. KLEINHEISTERKAMP, F. LENGART, K. MEDJAD en N. STOLOWY, *Gestion juridique de l'entreprise*, Parijs, Peason Education, 2006, 54.

¹⁶⁰ J. RIVIECCIO, *La protection du consommateur dans la vente de biens mobiliers et de prestation de services*, Vélizy-Villacoublay, Les éditions du Vent des Rives, 2008, 34.

¹⁶¹ Art. L.211-1 *Code de la Consommation*.

¹⁶² Art. L.211-3 *Code de la Consommation*.

(*supra*).¹⁶³ In de *Code de la Consommation* wordt geen definitie gegeven van het begrip koper-consument valt. De invulling hiervan komt bijgevolg *in concreto* toe aan de rechter.¹⁶⁴

De bepalingen zijn, wat betreft hun materiële toepassingsgebied, van toepassing op alle lichamelijke roerende goederen, met inbegrip van water en gas dat in een bepaald volume of in een bepaalde hoeveelheid is geconditioneerd. Ook leveringscontracten betreffende te vervaardigen of te produceren roerende goederen vallen binnen het toepassingsgebied.¹⁶⁵ Contracten over huisdieren in de zin van artikel L.213-1 *Code Rural*¹⁶⁶ vallen ook binnen het toepassingsgebied aangezien het artikel uitdrukkelijk melding maakt van de bepalingen L.211-1 tot en met L.211-18, met uitzondering artikel L.211-15 *CdIC*.¹⁶⁷ Elektriciteit en goederen die door een rechterlijke instantie of via een openbare veiling worden verkocht zijn uitgesloten van het toepassingsgebied.¹⁶⁸

Het temporele toepassingsgebied wordt gekenmerkt door de datum van inwerkingtreding van deze bepalingen, met name 18 februari 2005. Overeenkomsten gesloten voor deze datum vallen niet binnen het toepassingsgebied.¹⁶⁹

a. Wettelijke conformiteitsgarantie

De wettelijke conformiteitsgarantie is omschreven in de bepalingen L.211-4 e.v. *CdIC*. De verkoper is gehouden tot het leveren van goederen die in overeenstemming zijn met de overeenkomst.¹⁷⁰ Ook naar Frans recht gaat men over van een duaal naar een monistisch systeem.¹⁷¹ De bepalingen betreffende de verborgen gebreken en deze van de conforme levering uit de *Code Civil* worden samengevoegd in de wettelijke conformiteitsgarantie.¹⁷² Let wel, dit monistische systeem sluit niet uit dat de consument ervoor opteert om zich te beroepen op het duale systeem uit de *Code Civil*. Het is dus enkel van toepassing op die koopcontracten die vallen binnen het toepassingsgebied.¹⁷³ Bepaling L.211-5 bepaalt de gevallen waarin er voldaan is aan de vereiste van conformiteit. Dit artikel is quasi identiek overgenomen van artikel 2, tweede lid Garantierichtlijn.¹⁷⁴

---

¹⁶³ J. RIVIECCIO, *La protection du consommateur dans la vente de biens mobiliers et de prestation de services*, Vélizy-Villacoublay, Les éditions du Vent des Rives, 2008, 34.

¹⁶⁴ Projet de loi relatif à la garantie de la conformité du bien au contrat due par le vendeur au consommateur et à la responsabilité du fait des produits défectueux, Senaat 2003-2004, n° 358, <http://www.senat.fr/leg/pjl03-358.html> (consultatie 11 april 2014).

¹⁶⁵ Art. L.211-1 *Code de la Consommation*.

¹⁶⁶ Code Rural et de la pêche maritime, <http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006071367> (consultatie 1 mei 2104).

¹⁶⁷ J. RIVIECCIO, *La protection du consommateur dans la vente de biens mobiliers et de prestation de services*, Vélizy-Villacoublay, Les éditions du Vent des Rives, 2007, 35.

¹⁶⁸ Art. L.211-2 *Code de la Consommation*.

¹⁶⁹ T. CANFIN, *Conformité et vices cachés dans le droit de la vente*, Parijs, Editions Publibook, 2010, 349.

¹⁷⁰ G. RAYMOND, *Droit de la consommation*, Parijs, LexisNexis, 256-257.

¹⁷¹ H. BOUCARD, *L'agrégation de la livraison dans la vente*, Parijs, LGDJ, 2005, 261-262.

¹⁷² T. CANFIN, *Conformité et vices cachés dans le droit de la vente*, Parijs, Editions Publibook, 2010, 352.

¹⁷³ T. CANFIN, *Conformité et vices cachés dans le droit de la vente*, Parijs, Editions Publibook, 2010, 348.

¹⁷⁴ Art. L.211-5 *Code de la consommation*.

Een verkoper kan niet worden aangesproken wanneer het goed niet overeenstemt met het door de producent voorgestelde goed. De verkoper kan enkel ontsnappen aan zijn conformiteitsverplichting wanneer hij in dit geval niet op de hoogte was of behoorde te zijn van het gebrek in de zaak.¹⁷⁵

Er zijn voorwaarden waaraan voldaan moet zijn vooraleer een koper de conformiteitsgarantie kan invoeren. Ten eerste is vereist dat de koper niet op de hoogte was van het gebrek in de zaak op het moment van het sluiten van de overeenkomst. Wanneer de koper echter op de hoogte was van dit gebrek op het moment van het sluiten van de overeenkomst dan stemde hij dus als het ware hiermee in en kan hij zich niet beroepen op zijn garantie.¹⁷⁶ Een tweede vereiste houdt in dat het gebrek moet bestaan op het moment van de levering.¹⁷⁷ Om de bewijslast in hoofde van de koper te vergemakkelijken wordt er in bepaling L.211-7 *CdIC*. voorzien in een vermoeden dat het gebrek bestond op het moment van de levering indien het zich manifesteert in een periode van zes maanden na de levering.¹⁷⁸ Bij afloop van deze termijn is er geen vermoeden meer, maar dient de koper te bewijzen dat het gebrek al aanwezig was op het moment van de levering.

Er wordt door bepaling L.211-12 *CdIC*. voorzien in een garantietermijn van twee jaar vanaf het moment van de levering van het goed¹⁷⁹. Bij afloop van deze termijn kan de consument zich nog steeds beroepen op de *Code Civil*.¹⁸⁰

b. Commerciële garantie

De commerciële garantie, ook wel bekend onder de naam contractuele garantie, is een garantie die wordt aangeboden aan de koper door de verkoper of de producent. De fabrikant, de invoerder of een ander persoon waarvan de naam, het handelsmerk of een ander kenteken op het goed zijn terug te vinden kunnen als een producent worden beschouwd.¹⁸¹ De garantie is terug te vinden in de artikelen L.211-15, L.211-16 en L.211-16-1 *CdIC*. Deze garantie is in tegenstelling tot de wettelijke garantie niet verplicht. Het staat de verkoper of de producent vrij om een dergelijke garantie aan te bieden aan de koper.¹⁸² Wanneer er echter wordt voorzien in een commerciële garantie dan is er een geschrift, met een aantal specifieke vermeldingen, vereist. Het geschrift moet onder andere de prijs van de garantie, de duurtijd, het geografische gebied, de naam en het adres van de garant bevatten en het moet vermelden dat de wettelijke rechten onverlet worden gelaten (*infra*).¹⁸³ Daarnaast dient er in de commerciële garantie ook nog uitdrukkelijk de inhoud van artikel L.211-16 *CdIC*. te worden opgenomen, maar ook nog van een aantal andere bepalingen (L.211-4, L.211-5, L.211-12 *CdIC*. en 1641 en 1648, eerste paragraaf *C.Civ.*).¹⁸⁴

---

¹⁷⁵ J. CALAIS-AULOY en H. TEMPLE, *Droit de la consommation*, Parijs, Dalloz, 2010, 291-292.

¹⁷⁶ Art. L.211-8 *Code de la consommation*; J. CALAIS-AULOY en H. TEMPLE, *Droit de la consommation*, Parijs, Dalloz, 2010, 292.

¹⁷⁷ Art. L.211-4 *Code de la consommation*.

¹⁷⁸ Art. L.211-7 *Code de la consommation*.

¹⁷⁹ P. LE TOURNEAU, *Droit de la responsabilité et des contrats*, Parijs, Dalloz, 2006-07, 1153.

¹⁸⁰ Art. L.211-12 *Code de la consommation*.

¹⁸¹ Art. L.211-3 *Code de la consommation*.

¹⁸² Y. PICOD en H. DAVO, *Droit de la consommation*, Parijs, Dalloz, 2005, 228.

¹⁸³ Art. L.211-15 *Code de la consommation*; G. RAYMOND, *Droit de la consommation*, Parijs, LexisNexis, 260.

¹⁸⁴ Art. L.211-15 *Code de la consommation*.

Daar er niets specifiek is opgenomen in de bepalingen, kan de commerciële garantie zowel kosteloos als tegen een bepaalde vergoeding worden aangeboden. Het betalen van een vergoeding voor een commerciële garantie doet echter al snel de vergelijking ontstaan met het afsluiten van een verzekeringsovereenkomst (*supra*).¹⁸⁵ Ook de lijn tussen een commerciële garantie en de dienst na verkoop is niet altijd duidelijk te trekken.¹⁸⁶ Daar waar de commerciële garantie een onderdeel uitmaakt van de verkoopovereenkomst dient ze te worden onderscheiden van de overeenkomst betreffende de dienst na verkoop. Deze laatste overeenkomst wordt misschien wel tussen dezelfde partijen afgesloten als de verkoopovereenkomst, toch dient ze ervan te worden onderscheiden.¹⁸⁷ Een overeenkomst betreffende een dienst na verkoop heeft als doel om te voorzien in onderhoud of herstelling tegen een forfaitaire vergoeding of een bepaalde vergoeding per geleverde prestatie.¹⁸⁸

De commerciële garantie zorgt voor de omkering van de bewijslast. De consument ontsnapt hierdoor aan de zware bewijslast dat het gebrek al bestond op het moment van de levering. Echter, in de meeste gevallen zal de verkoper of de fabrikant in de garantie opnemen dat een foutief gebruik van het goed niet onder de garantie valt. Door de omkering van de bewijslast, zal het dan aan de verkoper of de fabrikant zijn om het foutief gebruik aan te tonen. Bovendien dienen zij daarnaast ook het oorzakelijk verband te bewijzen, dus dat de schade het gevolg is van het foutief gebruik.¹⁸⁹

Er zijn nog andere voordelen voor de consument wanneer hem een commerciële garantie wordt aangeboden. Heel vaak wordt er in de commerciële garantie voorzien in het herstel of de vervanging van het gebrekkig goed in plaats van de teruggave van het goed of een prijsvermindering. Bovendien oefent een commerciële garantie ook extra druk uit op de verkoper of de fabrikant. Doordat zij zelf de commerciële garantie hebben ondertekend (en aangeboden), zullen zij sneller geneigd zijn deze verplichtingen te volgen in tegenstelling tot deze die door de wet worden opgelegd.¹⁹⁰

Net zoals naar Belgisch recht, laat de commerciële garantie de wettelijke rechten onverlet.¹⁹¹ De rechten die de consument put uit de wettelijke garantie kunnen dus niet worden verminderd of uitgesloten door de commerciële garantie. Indien dit echter toch het geval is, dan tast dit de wettelijke garantie geenszins aan. Uiteraard is het mogelijk dat zowel de wettelijke garantie als de commerciële garantie tegelijk van toepassing zouden zijn in een bepaalde situatie. In een dergelijk geval heeft de consument de keuze op welke garantie hij zich beroept.¹⁹²

---

¹⁸⁵ P. LE TOURNEAU, *Responsabilité des vendeurs et fabricants*, Parijs, Dalloz, 2011, 246.

¹⁸⁶ J. CALAIS-AULOY en H. TEMPLE, *Droit de la consommation*, Parijs, Dalloz, 2010, 296; G. RAYMOND, *Droit de la consommation*, Parijs, LexisNexis, 259.

¹⁸⁷ J. CALAIS-AULOY en H. TEMPLE, *Droit de la consommation*, Dalloz, Parijs, 2010, 300.

¹⁸⁸ Y. PICOD en H. DAVO, *Droit de la consommation*, Parijs, Dalloz, 2005, 229.

¹⁸⁹ J. CALAIS-AULOY en H. TEMPLE, *Droit de la consommation*, Parijs, Dalloz, 2010, 296-297.

¹⁹⁰ J. CALAIS-AULOY en H. TEMPLE, *Droit de la consommation*, Parijs, Dalloz, 2010, 297.

¹⁹¹ Art. L.211-15, § 4 *Code de la Consommation*; J.L. ACHIRICA, *Garanties dans la vente de biens de consommation*, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, 2004, 387.

¹⁹² J. CALAIS-AULOY en H. TEMPLE, *Droit de la consommation*, Parijs, Dalloz, 2010, 297.

Artikel L.211-16 *CdIC*. voorziet in een “verlenging” van de duur van de garantie wanneer er sprake is van een periode van niet gebruik van minder dan zeven dagen wegens herstelling. In dat geval wordt deze termijn wegens herstel toegevoegd aan de lopende garantietermijn.¹⁹³ Een gelijkaardige bepaling is niet terug te vinden in de Wet Consumentenkoop.

Een schending van de bepalingen L.211-15 en L.211-16 *CdIC*. wordt gesanctioneerd met een administratieve geldboete ten belope van maximum 3000 euro voor natuurlijke personen en 15.000 euro voor rechtspersonen.¹⁹⁴ Ook deze of een gelijkaardige sanctie staat niet in de Wet Consumentenkoop ingeschreven.

Opmerkelijk naar Frans recht is de tweedeling die terug te vinden is in de *Code de la Consommation*. De hierboven beschreven artikelen kunnen allemaal worden teruggevonden in het deel *Partie Législative*. Maar daarnaast bestaat er ook een deel *Partie Réglementaire*. Ook in dit tweede deel staan artikelen beschreven die betrekking hebben op de commerciële garantie. Het gaat in het bijzonder om de artikelen R.211-1 tot en met R.211-5 *CdIC*. waarmee de artikelen uit het *Decreet van 22 december 1987*¹⁹⁵¹⁹⁶ werden ingevoerd. Deze artikelen kennen maar een beperkt toepassingsgebied, in die zin dat zij slechts van toepassing zijn op overeenkomsten gesloten tussen een handelaar en een niet-handelaar of een consument. Het voorwerp van de garantie maakt een huishoudapparaat uit dat voorkomt op de lijst van het *Besluit van 27 december 1987*¹⁹⁷.¹⁹⁸ Met betrekking tot deze specifieke goederen is er op basis van artikel R.211-2 *CdIC*. voorzien in een modeldocument.¹⁹⁹ Dit modeldocument dient bij de verkoop van een desbetreffend goed te worden ingevuld. Het document bevat bepalingen met betrekking tot de wettelijke garantie, de commerciële garantie, maar ook de dienst na verkoop.²⁰⁰ De link tussen de commerciële garantie en de dienst na verkoop is in het modeldocument niet duidelijk te onderscheiden. De consument kan hierdoor misleid worden.

---

¹⁹³ Art L.211-16 *Code de la Consommation*

¹⁹⁴ Art. L.211-16-1 *Code de la Consommation*.

¹⁹⁵ Décret n° 97-298 du 27 mars 1997 relatif au code de la consommation (partie réglementaire), *JORF* 3 april 1997, n° 78, 5123.

¹⁹⁶ Dit decreet werd ingetrokken door het decreet n° 97-298 van 27 maart 1997.

¹⁹⁷ Arrêté du 22 décembre 1987 pris en application de l'article 1er du décret n° 87-1045 du 22 décembre 1987 relatif à la présentation des écrits constatant les contrats de garantie et de service après vente, *JORF* 29 december 1987, 15330.

¹⁹⁸ Art. R.211-1 *Code de la Consommation*.

¹⁹⁹ Art. R.211-2 *Code de la Consommation*.

²⁰⁰ J. CALAIS-AULOY en H. TEMPLE, *Droit de la consommation*, Parijs, Dalloz, 2010, 300.

Hoofdstuk 4. Conclusie

Al sinds de jaren 70 kwamen initiatieven tot stand om een regeling te voorzien die betrekking had op de consumentengaranties. Uiteindelijk werd in 1999 de Garantierichtlijn aangenomen waarin er in twee verschillende vormen van garanties is voorzien, namelijk de wettelijke garantie en de commerciële garantie (al worden ze niet met deze benamingen benoemd in de Garantierichtlijn zelf).

De situatie voor de omzetting van de Garantierichtlijn in België en Frankrijk is gelijklopend. Beide stelsels voorzien immers in een regeling ter vrijwaring van verborgen gebreken en een regeling betreffende de conforme levering. Naast deze wettelijke regeling is het in beide rechtstelsels ook al voor de omzetting van de Garantieregeling mogelijk om in een commerciële garantie te voorzien. Deze commerciële garantie is gebaseerd op de wilsovereenstemming van de partijen.

Met enige vertraging slaagden België en Frankrijk er uiteindelijk in om de Garantierichtlijn om te zetten. De omzetting naar Belgisch recht zorgde ervoor dat de Wet Consumentenkoop werd geïntegreerd in het Burgerlijk Wetboek (artikelen 1649*bis* – 1649*octies*). De Wet Consumentenkoop was *lex specialis* ten aanzien van het gemeen kooprecht. Het maakte een onderscheid tussen twee vormen van garanties. Enerzijds is er de wettelijke garantie en anderzijds de commerciële garantie. De wettelijke garantie voorziet in een uniforme verplichting tot conforme levering. De reeds bestaande regelingen van verborgen gebreken en van conforme levering werden samengevoegd in de wettelijke garantie. De wettelijke garantie kent een waarborgtermijn van twee jaar dat aanvangt bij de levering van de goederen. Indien het gebrek zich reeds manifesteert binnen een periode van zes maanden, dan is er een vermoeden dat dit gebrek al bestond op het moment van de levering. Dit vermoeden houdt op te bestaan na het verstrijken van deze zes maanden.

Naast deze wettelijke garantie voorziet de Wet Consumentenkoop ook in de mogelijkheid tot het opnemen van een commerciële garantie in de koopovereenkomst. Het is met andere woorden geen verplichte garantievorm en wordt gekenmerkt door het vrijwillige karakter ervan. Deze commerciële garantie kan uitgaan van de verkoper, de producent/fabrikant of de importeur van het consumptiegoed en kan zowel kosteloos als tegen betaling geschieden. Wanneer er wordt gekozen om gebruik te maken van een commerciële garantie moeten er een aantal verplichte gegevens worden opgenomen in de garantie. Er rust een transparantieplichting op zij die de commerciële garantie aanbieden (*infra*).

Naar Frans recht bracht de omzetting van de Garantierichtlijn grote veranderingen teweeg. Zowel de *Code de la Consommation* als de *Code Civil* werden onder handen genomen. In de *Code de la Consommation* werd zowel een wettelijke conformiteitsgarantie als een commerciële garantie ingevoerd. Daarnaast werd ook artikel 1648 *C.Civ.* gewijzigd. De regeling uit de *Code de la Consommation* is geen *lex specialis* ten aanzien van de regeling uit de reeds bestaande en lichtelijk gewijzigde regeling uit de *Code Civil*. Integendeel, de regelingen bestaan naast elkaar en de

consument heeft de keuze op welke hij zich beroept, rekening houdend met het verschillend toepassingsgebied van beide regelingen. In de *Code de la Consommation* is er dus sprake van de conformiteitsgarantie. Deze garantie combineert de garanties uit de *Code Civil*. Maar het toepassingsgebied is verschillend. Daarnaast kan de verkoper of producent een commerciële garantie aanbieden hetzij tegen betaling, hetzij kosteloos. Deze commerciële garantie kent, net zoals in België, een vrijwillig karakter. De garantie moet aantal verplichte gegevens bevatten, teneinde de transparantieplichting niet te schenden. Daarnaast is er voor de commerciële garantie van een bepaald aantal goederen een specifieke regeling opgenomen in *La Partie Réglementaire* van de *Code de la Consommation*. Ten aanzien van deze specifiek bepaalde goederen is er voorzien in een modeldocument. Dit modeldocument dient bij de verkoop van een desbetreffend goed te worden ingevuld. Het document bevat bepalingen met betrekking tot de wettelijke garantie, de commerciële garantie, maar ook de dienst na verkoop.

DEEL 2 – TRANSPARANTIEVERPLICHTING BIJ COMMERCIEËLE GARANTIES

Hoofdstuk 1 – Transparantieverplichting in Europa

Dit hoofdstuk, maar ook de volgende hoofdstukken zullen ingaan op het eigenlijke onderwerp van deze masterscriptie, met name de transparantieverplichting bij commerciële garanties. De bedoeling in dit hoofdstuk is om een grondige analyse te maken van de verschillende elementen van de transparantieverplichting uit artikel 6 Garantierichtlijn. Ten eerste wordt ingegaan op het belang van de transparantieverplichting. Daarna volgt een grondige toelichting van de verschillende elementen die de transparantieverplichting vorm geven. Hierbij wordt aandacht besteed aan de voorbereidende werken die aan de basis liggen van de Garantierichtlijn, teneinde na te gaan wat de inhoudelijke voorstellen waren van deze verplichting. Vervolgens wordt de link gelegd tussen de Garantierichtlijn en de Richtlijn Oneerlijke Bedingen²⁰¹. Om dit hoofdstuk af te sluiten wordt er gekeken of er vandaag de dag voorstellen hangende zijn om de transparantieverplichting uit te breiden, aan te vullen, te wijzigen.

Afdeling 1. Belang van transparantieverplichting

Het informeren van consumenten over hun rechten en plichten is al van oudsher een belangrijk element van consumentenbescherming (*supra*). De Europese wetgever gaat er namelijk vanuit dat enkel een geïnformeerde consument in staat is om over te gaan tot het nemen van een rationele beslissing met betrekking tot het aankopen of het niet aankopen van een consumptiegoed.²⁰² Indien een consument overweegt om een consumptiegoed aan te kopen wil hij weten wat hij hiervoor in de plaats krijgt. De commerciële garantie kan een invloed hebben op het aankoopgedrag van de consument.²⁰³ Het voorziet mogelijks in een extra verhaalsmogelijkheid van de consument tegenover de garant indien een gebrek in het goed zich manifesteert.²⁰⁴ Het is dan ook belangrijk dat de commerciële garantie voldoende transparant is. Dit betekent dat het duidelijk moet zijn welke vormen van gebreken er worden gedekt, wat de remedies zijn bij de manifestatie van een dergelijk gebrek en wat de procedure inhoudt wanneer de consument overgaat tot het instellen van een vordering wegens zo een gebrek.²⁰⁵ Het ter beschikking stellen van deze informatie in de garantie stelt de consument in staat om op voorhand te beoordelen of het instellen

---

²⁰¹ Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in de consumentenovereenkomsten, *Pb.L.* 21 april 1993, afl. 95.

²⁰² A. WIEWIOROWSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 244; J. GODDAER, E. TERRYEN en J. VANNEROM, "Invloed van het Europese recht op het consumenten(contracten)recht" in I. SAMOY, V. SAGAERT en E. TERRYEN (eds.), *Invloed van het Europese recht op het Belgisch privaatrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 493.

²⁰³ K. RIESENHUBER, "Party autonomy and information in the Sales Directive" in S. GRUNDMANN, W. KERBER & S. WHEATHERISS (eds.), *Party autonomy and the role of information in the internal market*, Berlijn, de Gruyter, 2001, 349-361.

²⁰⁴ C. TWIGG-FLESNER, *Consumer Product Guarantees*, Cornwall, MPG Books Ltd., 2003, 96.

²⁰⁵ *Ibid.*

van een vordering wel een succesvolle operatie zal uitmaken indien een gebrek intreedt.²⁰⁶ Daarnaast moet de consument ook op de hoogte zijn van de voorwaarden die het mogelijk maken om zich te verhalen op de verkoper bij de manifestatie van een gebrek. Het is immers mogelijk dat de commerciële garantie bepaalt dat er enkel sprake is van verhaal op de verkoper bij het voorleggen van bepaalde documenten. Wanneer deze verplichtingen niet gekend zijn door de consument zal hij bijgevolg niet kunnen genieten van de rechten die hij put uit de garantie.²⁰⁷

Toch zal het zelden voorkomen dat een consument de commerciële garantie al heeft bekeken vooraleer hij overgaat tot de aankoop. Meestal heeft de consument op het moment van de aankoop enkel weet van het bestaan van een garantie en de bijhorende garantietermijn. Deze beperkte informatie geeft de consument niet de mogelijkheid om zijn eventuele voordelen die hij put uit de commerciële garantie te vergelijken met hetgeen hij bij een andere verkoper krijgt.²⁰⁸ Vandaar dat de transparantie, in de zin van het op voorhand ter beschikking stellen van het garantiedocument, de concurrentie op de Europese markt ten goede zou komen.²⁰⁹

Overweging 21 van de Garantierichtlijn bepaalt dat het informeren van de consument belangrijk is omdat commerciële garanties vaak als een marketinginstrument worden beschouwd.²¹⁰ De garantie en dus ook de informatie die de consument heeft over het consumptiegoed kunnen bepalend zijn om de consument aan te zetten tot kopen. Volgens het Europees Parlement worden de commerciële garanties gezien als een reclamemiddel.²¹¹ Om ervoor te zorgen dat de garanties de consument niet misleiden²¹², moet een commerciële garantie bepaalde gegevens bevatten en moet er in de garantie staan dat het de wettelijke rechten onverlet laat. Samenvattend kan dus worden gesteld dat het informeren van de consument op basis van de Garantierichtlijn als doel heeft om de consument niet te misleiden. Uiteraard heeft het informeren van de consument ook nog tal van andere voordelen die niet uitdrukkelijk in de Garantierichtlijn zijn opgenomen. Zo maakt de transparantieplichting het bovendien ook mogelijk dat de consument over een zeker minimum aan informatie beschikt waardoor hij allicht op een meer geïnformeerde wijze, dan zonder transparantieplichting, kan overgaan tot het nemen van een beslissing.²¹³

Het begrip transparantie dient te worden gekoppeld aan het begrip *eerlijkheid*. De transparantieplichting heeft immers als doel om te vermijden dat de consument misleid wordt. Deze drie vormen van eerlijkheid benadrukken nogmaals de elementen waarmee een garant rekening dient te houden wanneer hij in een commerciële garantie voorziet. Opvallend is dat niet alle vormen van eerlijkheid enkel en alleen maar betrekking hebben op de inhoud van de garantie.

---

²⁰⁶ *Ibid.*

²⁰⁷ *Ibid.*

²⁰⁸ I. SAMOY, "Garantie op transparantie? De conventionele garantie in het Wetsontwerp tot omzetting van de Richtlijn consumentenkoop", *TBH* 2003, afl. 5, 387.

²⁰⁹ Groenboek betreffende garanties op consumptiegoederen en service na verkoop, COM (93) 509 final, 15 december 1993, afl. 338, 77.

²¹⁰ Overw. 21 Richtlijn 1999/44/EG.

²¹¹ Wetgevingsresolutie houdende advies van het Europees Parlement inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verkoop van end e waarborgen voor consumptiegoederen, COM (95)0520 C4-0455/96 96/0161 (COD), *PB.L.* 6 april 1998.

²¹² Overw. 21 Richtlijn 1999/44/EG.

²¹³ A. WIEWIORSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 101.

Er wordt echter ook de nadruk gelegd op de houding die een garant aanneemt wanneer hij in een commerciële garantie voorziet.

- De procedurele eerlijkheid slaat op de bewustmaking van de consument van de voorwaarden waaronder de garantie wordt verstrekt (*supra*). Hieronder wordt de bewustmaking van de consument over de draagwijdte van bepaalde begrippen verstaan. Dit is vooral noodzakelijk bij begrippen die het de consument bemoeilijken zich te beroepen op de rechten die voortvloeien uit de garantie.²¹⁴
- Het tweede type eerlijkheid is de materiële billijkheid. Dit type heeft betrekking op de bewoordingen en de terminologie opgenomen in de garantie. Een garantie mag geen oneerlijke bedingen bevatten. Meer nog, deze vorm van eerlijkheid slaat ook op het vermijden van het arbitraire optreden van de garant. Zo komt het aan de garant toe om de draagwijdte van zijn verplichtingen te bepalen en beslist hij of de vordering van de consument binnen het toepassingsgebied van de garantie valt. Daarnaast bepaalt hij discretionair de remedie waarop de consument recht heeft. Dat het discretionaire optreden van de garant twijfel doet rijzen inzake eerlijkheid is duidelijk. Een oplossing bestaat erin om een zekere maatstaf te bepalen waardoor de garant niet meer op een discretionaire wijze kan bepalen wanneer een vordering binnen het toepassingsgebied van de garantie valt.²¹⁵
- Een derde vorm van eerlijkheid houdt verband met de houding van de garant zelf bij de uitoefening van de garantie.²¹⁶

Afdeling 2. De transparantieplichting in de Garantierichtlijn

Artikel 6 Garantierichtlijn geeft in de tweede paragraaf aan welke elementen er in de garantie moeten worden vermeld. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de verplichtingen met betrekking tot de inhoud en de verplichtingen met betrekking tot de vorm van de garantie.²¹⁷

De inhoudelijke transparantieplichting bestaat uit verschillende elementen.²¹⁸ Het eerste element legt de verplichting op aan de garant om de consument te melden dat hij wettelijke rechten geniet op grond van de nationale wetgeving inzake consumentenkoop.²¹⁹ De Garantierichtlijn zelf bepaalt niet op welke wijze deze vermelding van het bestaan van de rechten dient te geschieden. Naast het vermelden van het bestaan van de wettelijke rechten, moet er heel duidelijk gesteld worden dat deze wettelijke rechten onverlet moeten worden gelaten door de garantie. Met andere woorden, er mag niet aan deze rechten geraakt worden door de garantie zelf.²²⁰ Een ander element betreft het vermelden van essentiële gegevens waaronder de duur en het geografische toepassingsgebied van de garantie, maar ook de identiteitsgegevens van de

---

²¹⁴ C. TWIGG-FLESNER, *Consumer Product Guarantees*, Cornwall, MPG Books Ltd., 2003, 97.

²¹⁵ *Ibid.*

²¹⁶ *Ibid.*

²¹⁷ A. WIEWIORSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 101.

²¹⁸ *Ibid.*

²¹⁹ Art. 6, § 2 Richtlijn 1999/44/EG.

²²⁰ *Ibid.*

garant. Uiteraard mag ook de inhoud van de garantie in dit lijstje niet ontbreken.²²¹ Het gaat hier niet om een limitatieve lijst, aangezien er melding wordt gemaakt van de woorden 'met name'. Een eventuele uitbreiding van deze verplichte vermeldingen door de lidstaten is dus mogelijk.²²²

Wat de vormvereisten betreft moet de inhoud van de garantie in duidelijke en begrijpelijke taal worden opgesteld. Daarnaast kan de consument verzoeken dat de garantie hem schriftelijk of op een andere duurzame wijze ter beschikking wordt gesteld.²²³

Onderafdeling 1. Inhoudelijke transparantieplichtingen

Artikel 6, tweede paragraaf Garantierichtlijn schrijft uitdrukkelijk voor dat er melding moet worden gemaakt van de duur, het geografische toepassingsgebied en de gegevens van de garant. Al deze essentiële elementen zijn nodig om de garantie effectief uit te oefenen in de praktijk.²²⁴

1. DUUR

Met betrekking tot de duur van de garantie dient een link te worden gemaakt met artikel 5 Garantierichtlijn dat de termijnen voorschrijft. Echter, dit artikel slaat op de termijnen die dienen te worden gebruikt bij de wettelijke garantie. De garant bepaalt vrij de termijn van de commerciële garantie, rekening houdende dat hij niet mag afwijken van de toepasselijke nationale wetgeving.²²⁵

2. GEOGRAFISCHE TOEPASSINGSGEBIED

Wat het geografische toepassingsgebied betreft zijn er geen specifieke vereisten opgelegd door de richtlijn, behalve dat het toepassingsgebied dient te worden opgenomen in de garantie. Ook hier is de garant vrij om dit te bepalen.

3. IDENTIFICATIE GARANT

Ook de naam en het adres van de garant moeten in de garantie worden weergegeven. Door het vermelden van deze identiteitsgegevens van de garant weet de consument bij wie aan te kloppen indien er sprake is van een gebrek of een non-conformiteit van het consumptiegoed. Het is immers niet steeds de garant die voorziet in de garantie, maar bijvoorbeeld ook de invoerder of fabrikant. Deze persoon is een onbekende voor de consument, maar door de vermelding van zijn identiteitsgegevens in de garantie is de koper in staat zich te wenden tot de juiste persoon.²²⁶

---

²²¹ *Ibid.*

²²² P. MALINVAUD, "Article 6: garantie commerciale" in M.C. BIANCA, S. GRUNDMANN en S. STIJNS, *La directive communautaire sur la vente*, Brussel, Bruylant, 2004, 276.

²²³ Art. 6, § 2 Richtlijn 1999/44/EG.

²²⁴ *Ibid.*

²²⁵ P. MALINVAUD, "Article 6: garantie commerciale" in M.C. BIANCA, S. GRUNDMANN en S. STIJNS, *La directive communautaire sur la vente*, Brussel, Bruylant, 2004, 276.

²²⁶ A. WIEWIORSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 106.

Het Europees Parlement had bijkomend nog een extra inhoudelijke verplichting geadviseerd. Binnen de interne markt is het mogelijk dat consumenten grensoverschrijdend goederen gaan verwerven. Wanneer een consument een consumptiegoed verkrijgt uit een andere lidstaat is het volgens het Europees Parlement vereist dat de consument kennis krijgt van een lijst of toch ten minste van een contactadres in elke lidstaat waar het door hem gekochte goed wordt verdeeld.²²⁷ MALINVAUD sluit zich bij de visie van het Europees Parlement aan. Toch maakt de richtlijn geen melding van deze mogelijkheid en is het dus met andere woorden niet verplicht op Europees niveau.²²⁸

4. BEHOUD WETTELIJKE BESCHERMING

Naast de essentiële gegevens die vereist zijn om effectief gebruik te kunnen maken van de garantie dient er volgens de Garantierichtlijn ook te worden gemeld dat de consument, naast de aan hem aangeboden rechten van de commerciële garantie, ook wettelijke rechten geniet op grond van de toepasselijke nationale wetgeving.²²⁹ Zowel overweging 21 als artikel 6, tweede paragraaf Garantierichtlijn vermelden uitdrukkelijk dat de inhoud van de garantie de wettelijke rechten van de consument onverlet moet laten. Toch zijn er enkele kantlijnen bij deze verplichting. Ten eerste kan de nadruk op het bestaan van de wettelijke rechten de consument bewust maken van het feit dat hij meer rechten heeft dan enkel die de garantie vermeldt.²³⁰ Vaak gaan consumenten er nochtans vanuit dat zij enkel die rechten hebben die in de garantie zijn opgenomen.²³¹ Het feit dat een consument op de hoogte is van zijn wettelijke rechten impliceert geenszins dat de consument nu de waarde van zijn garantie kan inschatten. Hij weet louter dat hij naast de aangeboden rechten in de garantie ook een beroep kan doen op andere rechten, maar wat de inhoud van al deze rechten betreft tast de consument nog steeds in het duister. Het is uiteraard mogelijk dat de consument wel weet heeft van de wettelijke rechten, maar in verwarring raakt door deze "extra" rechten vermeld in de commerciële garantie. Om aan deze problemen tegemoet te komen had het Europees Parlement in het Groenboek 1993 eigenlijk onrechtstreeks in een oplossing voorzien. Het adviseerde namelijk dat in de commerciële garantie niet enkel gewezen moet worden op het bestaan en het onverlet laten van de wettelijke rechten, maar het wou eveneens dat een samenvatting van deze rechten werd opgenomen in de garantie. Hierdoor zou de consument de exacte inhoud van zijn extra aangeboden rechten kunnen inschatten. Ondanks dat de Europese wetgever bij de uitvaardiging van de richtlijn het advies van het Europees Parlement niet opvolgde en dus niet uitdrukkelijk een dergelijke samenvatting van de rechten oplegt, kan er wel worden verwezen naar artikel 9 Garantierichtlijn.²³² Deze bepaling zegt dat "*de lidstaten passende*

---

²²⁷ Wetgevingsresolutie houdende advies van het Europese Parlement inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verkoop van end e waarborgen voor consumptiegoederen, COM (95)0520 C4-0455/96 96/0161 (COD), *PB.L.* 6 april 1998.

²²⁸ P. MALINVAUD, "Article 6: garantie commerciale" in M.C. BIANCA, S. GRUNDMANN en S. STIJNS, *La directive communautaire sur la vente*, Brussel, Bruylant, 2004, 276.

²²⁹ Art.6, § 2 Richtlijn 1999/44/EG.

²³⁰ A. WIEWIOROWSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 103.

²³¹ R. BRADGATE en C. TWIGG-FLESNER, *Consumer sales and associated guarantees*, Oxford, Oxford University Press, 2003, 177.

²³² A. WIEWIOROWSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 103.

maatregelen moeten nemen om de consumenten op de hoogte te brengen van de nationale wettelijke bepalingen die met het oog op de omzetting van de richtlijn zijn vastgesteld²³³. Daarnaast bepaalt artikel 9 eveneens dat "de lidstaten de beroepsorganisaties moeten aanmoedigen om de consumenten over hun rechten in te lichten".²³⁴

De vermelding in de commerciële garantie van het behoud van de wettelijke bescherming wijst op een zekere band tussen de wettelijke en de commerciële garantie. Er zijn verschillende visies te verdedigen aangaande deze relatie.²³⁵ Ten eerste impliceert de vermelding "het behoud van de wettelijke bescherming" niet dat de commerciële garantie voorrang verkrijgt op de wettelijke garantie, maar dat de consument vrij is om zich in eerste orde te beroepen op de commerciële garantie, al is hij hiertoe niet verplicht. De consument is vrij, zelfs indien er is voorzien in een commerciële garantie, enkel gebruik te maken van de bescherming die hij geniet op grond van de wettelijke garantie en dus geen rechten te putten uit de commerciële garantie. Ten tweede kan de consument er ook voor opteren om zich tegelijk te beroepen op beide garanties wanneer deze elkaar aanvullen.²³⁶ Een andere visie, die aanleunt bij de vorige, past het principe van de subsidiariteit toe. Dit impliceert dat de consument zich slechts op de wettelijke garantie kan beroepen voor zover de rechten die de consument put uit de commerciële garantie niet volstaan.²³⁷

Onderafdeling 2. Verplichtingen met betrekking tot de vorm

1. DUIDELIJKE EN BEGRIJPelijke TAAL

Naast de inhoudelijke verplichtingen schrijven de paragrafen twee tot en met vier van artikel 6 Garantierichtlijn ook nog bepaalde vormvereisten voor. Het gaat om het vermelden van de inhoud van de garantie "in duidelijke en begrijpelijke taal" (tweede paragraaf).²³⁸ Wat er juist met een duidelijke en begrijpelijke taal wordt bedoeld kan niet worden afgeleid uit de richtlijn.²³⁹

De vereiste van "duidelijke en begrijpelijke taal" staat ook in artikel 5 Richtlijn Oneerlijke Bedingen. In deze richtlijn gaat het om het opnemen van bedingen in een duidelijke en begrijpelijke taal zodat het beding niet als oneerlijk kan worden gekwalificeerd. Bovendien wordt er ook in een interpretatiereguleer voorzien. In de veronderstelling dat er twijfel bestaat omtrent de inhoud van het

---

²³³ Art. 9 Richtlijn 1999/44/EG.

²³⁴ *Ibid.*

²³⁵ S. STIJNS, "Les garanties commerciales et l'action récursoire du vendeur final dans la vente au consommateur" in C. BIQUET-MATHIEU en P. WÉRY (eds.), *La nouvelle garantie des biens de consommation et son environnement légal*, Brussel, La Charte, 2005, 169.

²³⁶ I. DEMUYNCK, "De nieuwe garantieregeling voor consumptiegoederen" in X., *Liber amicorum Yvette Merchiers*, Brugge, Die Keure, 2001, 895.

²³⁷ S. STIJNS, "Les garanties commerciales et l'action récursoire du vendeur final dans la vente au consommateur" in C. BIQUET-MATHIEU en P. WÉRY (eds.), *La nouvelle garantie des biens de consommation et son environnement légal*, Brussel, La Charte, 2005, 169-170.

²³⁸ Art. 6, § 2 Richtlijn 1999/44/EG.

²³⁹ R. BRADGATE en C. TWIGG-FLESNER, *Consumer sales and associated guarantees*, Oxford, Oxford University Press, 2003, 177.

beding, zal steeds geopteerd worden voor de interpretatie die het gunstigst is voor de consument (*infra*). Deze regel vinden we niet terug in de Garantierichtlijn.²⁴⁰

Naast een duidelijke en begrijpelijke taal, bepaalt de lidstaat van de plaats waar de goederen op de markt worden gebracht de taal waarin de garantie dient te worden opgesteld (vierde paragraaf). Hierbij heeft de lidstaat de mogelijkheid om de garantie op te stellen in meer dan één taal, waarbij hij de keuze heeft tussen de verschillende officiële talen van de Gemeenschap. Deze Europese maatregel dient positief te worden beoordeeld in het licht van de realisatie van de interne markt en het grensoverschrijdend handelsverkeer. Ervan uitgaand dat de meeste mensen slechts één taal beheersen en de garant de keuze heeft om de garantie op te stellen in de taal van de consument komt het grensoverschrijdend handelsverkeer ten goede. Dit is niet alleen voordelig voor de consument, maar ook de garant kan baat hebben bij het opstellen van de garantie in verschillende talen. Een verkoper afkomstig uit een lidstaat waarvan de taal maar in een beperkt aantal lidstaten wordt gesproken krijgt nu de mogelijkheid om mee te concurreren en zijn goederen binnen de interne markt aan te bieden.²⁴¹ Tot slot is het niet vereist dat de garant opteert voor de taal van de consument. Er wordt in de richtlijn enkel gesproken van de mogelijkheid om de garantie op te stellen in één of meerdere talen van de lidstaten.²⁴²

2. SCHRIFTIJK OF DOOR MIDDEL VAN DUURZAME DRAGER

De derde paragraaf tot slot bepaalt dat de consument erom kan verzoeken dat de garantie hem schriftelijk of op een andere toegankelijke duurzame wijze ter beschikking wordt gesteld.²⁴³ Deze paragraaf doet een aantal vragen rijzen. Ten eerste is het niet duidelijk wat er kan worden begrepen onder “*op duurzame wijze ter beschikking stellen*” omdat de Garantierichtlijn dit niet bepaalt.²⁴⁴ Maar het moet wel “duurzaam” zijn. Volgens *Van Dale* betekent duurzaam lang durend, hetgeen dus impliceert dat de garantie voor een zekere tijdsperiode ter beschikking moet worden gesteld voor de consument. Hiervoor kunnen diverse middelen worden aangewend. Bijvoorbeeld door de garantie ter beschikking te stellen op een CD, via een website, via e-mail, ... Met betrekking tot websites was er onenigheid in de rechtsleer of dit als een duurzame drager kon worden gekwalificeerd. De ene strekking ging ervan uit dat een website een garantie op een duurzame wijze ter beschikking stelt zolang deze gedurende de garantietermijn in een ongewijzigde vorm geraadpleegd kan worden door de consument.²⁴⁵ Een andere strekking bepaalde dat het volstaat dat de consument op de hoogte is van de website waarop de garantie

---

²⁴⁰ C. TWIGG-FLESNER, *Consumer Product Guarantees*, Cornwall, MPG Books Ltd., 2003, 161.

²⁴¹ P. MALINVAUD, “Article 6: garantie commerciale” in M.C. BIANCA, S. GRUNDMANN en S. STIJNS, *La directive communautaire sur la vente*, Brussel, Bruylant, 2004, 273-274; C. TWIGG-FLESNER, *Consumer Product Guarantees*, Cornwall, MPG Books Ltd., 2003, 161.

²⁴² A. WIEWIORSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 109.

²⁴³ Art. 6, § 3 Richtlijn 1999/44/EG.

²⁴⁴ R. BRADGATE en C. TWIGG-FLESNER, *Consumer sales and associated guarantees*, Oxford, Oxford University Press, 2003, 178.

²⁴⁵ R. BRADGATE en C. TWIGG-FLESNER, *Consumer sales and associated guarantees*, Oxford, Oxford University Press, 2003, 179-180.

vermeld staat.²⁴⁶ Het Europees Hof van Justitie maakte op 5 juli 2012 een einde aan deze discussie in de zaak *Content Services Ltd. tegen Bundesarbeitskammer*²⁴⁷. In de zaak werd een prejudiciële vraag gesteld over de wijze waarop artikel 5, eerste lid *Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 1997 betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten*²⁴⁸ moest worden uitgelegd. Het Hof van Justitie moest zich met andere woorden uitspreken over de vraag of een website als een duurzame drager kan worden gekwalificeerd. Het Hof besloot dat het verstrekken van informatie via een hyperlink van een website niet valt onder de definitie van een duurzame drager zoals bepaald in artikel 5, eerste lid *Richtlijn 97/7/EG*.²⁴⁹ Het Hof sprak zich echter wel enkel en alleen maar uit over een gewone website en niet over een geavanceerde website.²⁵⁰ Deze laatste is een website ontwikkeld op basis van nieuwe technologieën waardoor gewaarborgd wordt dat informatie wordt opgeslagen, gedurende een zekere termijn door de consument kan worden weergegeven en tot slot toegankelijk is.²⁵¹ Vandaag de dag kan dus gesteld worden dat gewone websites niet als een duurzame drager kunnen worden gezien.²⁵² Ook in *Richtlijn 2002/92/EG betreffende verzekeringsbemiddeling*²⁵³ werd bepaald dat een website niet onder de definitie van een duurzame drager valt, tenzij aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan. Een consument moet gedurende een zekere periode de aan hem bestemde informatie kunnen bewaren zonder dat deze door de verstrekker ervan zou kunnen worden gewijzigd.²⁵⁴

Naast een duurzame drager moet het ook gaan om een toegankelijke drager. Toegankelijk betekent volgens *Van Dale* dan weer bereikbaar. Of een garantie toegankelijk is voor de consument dient *in concreto* te worden beoordeeld. Het is mogelijk dat de papieren versie van de garantie volstaat voor de ene consument, terwijl dit voor een andere consument niet toegankelijk is omwille van een fysieke beperking. Er rust dus een verplichting op de garant om de garantie mogelijks ook op een andere wijze dan via een papieren versie ter beschikking te stellen van de consument.²⁵⁵ Ook hier dient rekening te worden gehouden met de beslissing van het Hof van Justitie in de *Content Services* zaak.

Ten tweede doet ook de achterliggende gedachte van deze paragraaf de wenkbrauwen fronsen. De Europese wetgever heeft deze paragraaf geschreven met de idee dat we te maken hebben met een

---

²⁴⁶ A. WIEWIOROWSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 112-113.

²⁴⁷ HvJ C-49/11, *Content Service v. Bundesarbeitskammer*, 2012.

²⁴⁸ Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 1997 betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten, *Pb.L.* 4 juli 1997, afl. 144.

²⁴⁹ HvJ C-49/11, *Content Service v. Bundesarbeitskammer*, 2012, nr. 52.

²⁵⁰ HvJ C-49/11, *Content Service v. Bundesarbeitskammer*, 2012, nr. 49; S. DE POURCQ, "De informatieverplichting bij verkoop op afstand : een hyperlink die naar een gewone website leidt, volstaat niet" (noot onder HvJ 5 juli 2012), *DCCR* 2012-4, 68.

²⁵¹ E. TERRY, "Richtlijn 2011/83/EU betreffende consumentenrechten – Nieuwe regels op komst voor de directe verkoop, *RW* 2012-13, nr. 24, 931.

²⁵² S. DE POURCQ, "De informatieverplichting bij verkoop op afstand : een hyperlink die naar een gewone website leidt, volstaat niet" (noot onder HvJ 5 juli 2012), *DCCR* 2012-4, 68.

²⁵³ Richtlijn 2002/92/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 december 2002 betreffende verzekeringsbemiddeling, *Pb.L.* 15 januari 2003, afl. 9.

²⁵⁴ S. DE POURCQ, "De informatieverplichting bij verkoop op afstand : een hyperlink die naar een gewone website leidt, volstaat niet" (noot onder HvJ 5 juli 2012), *DCCR* 2012-4, 55.

²⁵⁵ A. WIEWIOROWSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 112-113.

consument die pas overgaat tot het nemen van een beslissing inzake de aankoop van een consumptiegoed nadat hij kennis heeft gehad van de garantie. Bovendien gaat een consument op het moment van de aankoop ook niet uit van een gebrekkig goed. De garantie krijgt eigenlijk enkel en alleen maar toepassing wanneer er een gebrek intreedt.²⁵⁶ Ten derde staat er in de derde paragraaf "op verzoek van de consument (...)". Hieruit is niet duidelijk af te leiden wanneer de garantie nu ter beschikking wordt gesteld aan de consument. Ervan uitgaand dat de koper slecht overgaat tot het nemen van een aankoopbeslissing na kennisname vereist dat de garantie voor de koop aan hem ter beschikking werd gesteld. Maar uit de letterlijke bewoordingen van de richtlijn valt enkel af te leiden dat het op verzoek van de consument zelf aan hem ter beschikking moet worden gesteld. Dus de garantie kan zowel aan de consument ter beschikking worden gesteld in de precontractuele fase, dus de fase voor de aankoop, maar ook erna. Eigenlijk kan de consument gedurende de hele looptijd van de garantie erom verzoeken.²⁵⁷ Deze visie wordt echter niet door iedereen bijgetreden. Bepaalde auteurs leiden uit de bepaling af dat de consument voor de aankoop al inzage moet hebben gehad in de garantie.²⁵⁸

Ten slot wordt uit de letterlijke bewoording van deze bepaling afgeleid dat de garantie enkel op het specifieke verzoek van de consument aan hem ter beschikking wordt gesteld. Dit kan bijkomende problemen met zich meebrengen in die mate dat allicht niet alle consumenten op de hoogte zijn dat zij een dergelijk verzoek moeten uitbrengen alvorens kennis te kunnen nemen van de garantie. Vandaar dat men er in de rechtsleer voor opteert een verplichting ten laste van de garant op te leggen om de garantie op een schriftelijke wijze of op een andere duurzame drager aan de consument ter beschikking te stellen. Deze redenering past volledig binnen hetgeen hierboven al is aangehaald, namelijk dat een garantie ook in de precontractuele fase geraadpleegd kan worden.²⁵⁹

Onderafdeling 3. Inbreuken op transparantieplichting

In deze onderafdeling wordt kort ingegaan op de gevolgen van het niet naleven van de transparantieplichting die is opgelegd in de paragrafen 2, 3 en 4 van artikel 6 Garantierichtlijn. Een inbreuk op één of meerdere verplichtingen opgelegd in artikel 6 Garantierichtlijn doet geen afbreuk aan de geldigheid van de garantie. Bovendien staat het de consument vrij om ervoor te opteren dat de garantie toch nog ten aanzien van hem wordt uitgevoerd. Met andere woorden de consument kan zich nog steeds op de garantie beroepen.²⁶⁰

Er is in de vijfde paragraaf geen specifieke sanctie voorzien indien een inbreuk op de paragrafen 2, 3 en 4 van artikel 6 Garantierichtlijn zou plaatsvinden.²⁶¹ Vandaar dat er een link moet worden gelegd met artikel 10 VWEU. Artikel 10 VWEU zegt dat het aan de lidstaten toekomt om in sancties

---

²⁵⁶ Y. NINANE en O. GILARD, *La garantie des biens de consommation*, Waterloo, Kluwer, 2010, 77.

²⁵⁷ A. WIEWIORSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 113.

²⁵⁸ R. STEENNOT, "Consumentenbescherming (2003-2007)", *TPR* 2009, 528.

²⁵⁹ R. STEENNOT en S. DEJONGHE, *Handboek consumentenbescherming en handelspraktijken*, Antwerpen, Intersentia, 2007, 550.

²⁶⁰ Art. 6, § 5 Richtlijn 1999/44/EG.

²⁶¹ D. STAUDENMAYER, "The directive on the sale of consumer goods and associated guarantees – A milestone in European consumer and private law", *ERPL* 2000 (8), 560.

te voorzien indien er sprake is van een schending van het Europees recht.²⁶² De lidstaten moeten er dan wel voor zorgen dat het effect van deze sanctie bestraffend, proportioneel en afschrikwekkend is.²⁶³

Afdeling 3. Link tussen Richtlijn Oneerlijke Bedingen²⁶⁴ en Garantierichtlijn

In deze afdeling wordt de link besproken die er bestaat tussen de Richtlijn Oneerlijke Bedingen en de Garantierichtlijn. Het doel van deze afdeling is om aan te tonen dat de Richtlijn Oneerlijke Bedingen toegepast kan worden op garanties. Deze link wordt later eveneens op nationaal niveau verder toegelicht.

De Richtlijn Oneerlijke Bedingen dateert al van voor de Garantierichtlijn. Ze heeft als voornaamste doel om oneerlijke bedingen in overeenkomsten tegen te gaan ter realisatie van de interne markt en ter bescherming van de consument.²⁶⁵ Ook de Garantierichtlijn stelt dit doel voorop.²⁶⁶²⁶⁷

De Richtlijn Oneerlijke Bedingen voorziet in een wettelijk kader om op te treden tegen bedingen die eenzijdig worden opgesteld door een van de contractspartijen. Een beding wordt als oneerlijk beschouwd indien het in strijd is met het beginsel van de goede trouw, maar ook wanneer er een onevenwicht ontstaat tussen de partijen inzake de rechten en plichten die voortvloeien uit de overeenkomst en waarbij de nadelen vallen ten laste van de consument.²⁶⁸ Er kunnen op basis van deze richtlijn negatieve maatregelen worden genomen tegen dergelijke beperkende bedingen. Zo legt artikel 6 de verplichting op aan de lidstaten om een regeling uit te werken conform hun nationaal recht waardoor de consument niet wordt gebonden door een oneerlijk beding.²⁶⁹ De Garantierichtlijn voorziet op zijn beurt in positieve maatregelen, aangezien er sprake is van een verhaal op de verkoper bij non-conformiteit van de geleverde consumptiegoederen. De negatieve maatregelen uit de Richtlijn Oneerlijke Bedingen en de positieve maatregelen uit de Garantierichtlijn zijn complementair ten opzicht van elkaar.²⁷⁰ Het doel hiervan is om te zorgen dat de consument niet in de kou blijft staan en de verkoper die oneerlijke bedingen toepast zijn sanctie niet ontloopt.

---

²⁶² A. WIEWIORSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 109-111.

²⁶³ HvJ C-315-05, *Lidl Italia Srl v. Comune di Arcole*, 2006, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62005CJ0315:EN:HTML> (consultatie 11 mei 2014).

²⁶⁴ *Ibid.*

²⁶⁵ Overw. 6 Richtlijn 93/13/EG.

²⁶⁶ Overw. 5 Richtlijn 1999/44/EG.

²⁶⁷ Concl. Adv. Gen. J. KOKOTT bij HvJ 28 februari 2013, <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=134365&pageIndex=0&doclang=NL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=529543> (consultatie 4 april 2014).

²⁶⁸ *Ibid.*

²⁶⁹ Art. 6, § 1 Richtlijn 93/13/EG.

²⁷⁰ I. DEMUYNCK, "De bescherming van de consument tegen gevaarlijke, gebrekkige en niet-conforme producten" in I. DEMUYNCK, C. GASSEE, G. DELARUELLE, M. VAN DEN DAELLEN, H. DE CONINCK en C. ROMMELAERE, *De consument in het recht: verward of miskend?*, Antwerpen, Maklu, 2003, 60.

Een tweede link tussen beide richtlijnen vindt zijn oorsprong in artikel 6, derde lid van het *Gewijzigd Voorstel van de Richtlijn Oneerlijke Bedingen*²⁷¹. Hier werd een onderscheid gemaakt tussen de begrippen "onrechtmatig beding" en "garantie".²⁷² Het derde lid bepaalt dat de lidstaten voorzien in de nodige maatregelen ten voordele van de consument om gedurende een periode van twaalf maanden de garantie uitgaand van de fabrikant te garanderen.²⁷³ Dit lid heeft niet als doel om een oneerlijk beding te verbieden, maar had betrekking op de conformiteit van het consumptiegoed.²⁷⁴ De definitieve tekst van de Richtlijn Oneerlijke Bedingen heeft deze bepaling niet overgenomen.²⁷⁵ De reden hiervan was dat de bepalingen inzake conformiteit te belangrijk werden geacht om bijkomend te worden opgenomen in een richtlijn.²⁷⁶ Het schrappen van artikel 6, derde lid van het gewijzigd voorstel in de definitieve tekst van de Richtlijn Oneerlijke Bedingen wil geenszins zeggen dat de richtlijn niet meer kan worden toegepast op garanties.²⁷⁷

Tot slot ga ik nog wat dieper in op de transparantieplichting uit de Richtlijn Oneerlijke Bedingen. Deze verplichting is hierboven al even aangestipt bij de bespreking van "een duidelijke en begrijpelijke taal". Artikel 5 Richtlijn Oneerlijke Bedingen eist dat de bedingen die zijn opgenomen in een schriftelijke overeenkomst op een duidelijke, maar ook op een begrijpelijke wijze zijn opgesteld.²⁷⁸ Een vraag die rijst is wat deze vereisten van duidelijkheid en begrijpelijk nu eigenlijk inhouden? Enerzijds hebben beide vereisten betrekking op de inhoud van het beding. Een beding is duidelijk wanneer de inhoud geen aanleiding geeft tot een dubbelzinnige interpretatie of twijfel over de inhoud. Een begrijpelijk beding op zijn beurt veronderstelt dat de consument inhoudelijk weet wat de essentie van het beding is. Anderzijds hebben beide vereisten naast hun inhoudelijke component ook een formele component. Met andere woorden, de vereisten van duidelijkheid en begrijpelijkheid vereisen dat de consument op een eenvoudige en overzichtelijke wijze kennis krijgt van de bedingen, maar ook dat er onder andere gebruik wordt gemaakt van een leesbaar lettertype. De Commissie voor Onrechtmatige Bedingen wijst op een lacune die er heerst met betrekking tot de transparantieplichting. Er wordt namelijk niet bepaald wat de gevolgen zijn indien deze transparantievereiste niet wordt nageleefd.²⁷⁹

Naast de transparantievereiste vermeldt artikel 5 ook een interpretatieregel. Indien de betekenis van een beding aanleiding geeft tot twijfel, dan wordt dit beding in het voordeel van de consument geïnterpreteerd. De procedures die vallen onder artikel 7, tweede lid Richtlijn Oneerlijke Bedingen

---

²⁷¹ Gewijzigd voorstel voor een Richtlijn van de Raad betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten, *Pb.C.* 24 maart 1992.

²⁷² I. DEMUYNCK, "De bescherming van de consument tegen gevaarlijke, gebrekkige en niet-conforme producten" in I. DEMUYNCK, C. GASSEE, G. DELARUELLE, M. VAN DEN DAELLEN, H. DE CONINCK en C. ROMMELAERE, *De consument in het recht: verwend, verwaand of miskend?*, Antwerpen, Maklu, 2003, 60.

²⁷³ Art. 3 Gewijzigd voorstel voor een Richtlijn van de Raad betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten, *Pb.C.* 24 maart 1992.

²⁷⁴ E.H. HONDIUS, "De consumentenkoop in Europees perspectief/naar richtlijn consumentenkoop en consumentengaranties", *T.v.C.* 1996, 246.

²⁷⁵ Groenboek betreffende garanties op consumptiegoederen en service na verkoop, COM (93) 509 final, 15 december 1993, afl. 338, 98.

²⁷⁶ E.H. HONDIUS, "De consumentenkoop in Europees perspectief/naar richtlijn consumentenkoop en consumentengaranties", *T.v.C.* 1996, 245-255.

²⁷⁷ Groenboek betreffende garanties op consumptiegoederen en service na verkoop, COM (93) 509 final, 15 december 1993, afl. 338, 99.

²⁷⁸ Art. 5 Richtlijn 93/13/EEG.

²⁷⁹ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake de regeling van onrechtmatige bedingen in het voorstel voor richtlijn betreffende consumentenrechten, 9 juni 2010, nr. 28, 8-9.

vormen een uitzondering op deze interpretatieregel.²⁸⁰ De Commissie voor Onrechtmatige Bedingen is van mening dat deze interpretatieregel als een sanctie kan worden beschouwd wanneer de bedingen dubbelzinnig, maar ook tegenstrijdig zijn.²⁸¹

Afdeling 4. Initiatieven tot uitbreiding transparantieplichting?

Onderafdeling 1. Enkele initiatieven ter realisatie van een uniform kooprecht

De eerste stappen in de richting van een uniform kooprecht werden al gezet in de jaren 1920, toen de Oostenrijker Ernst Rabel het *International Institute for the Unification of Private Law (UNIDROIT)* oprichtte. Dit *International Institute* bestond uit een groep rechtsgeleerden die de realisatie van uniforme regels inzake koopovereenkomsten voor ogen had. In 1964, in het licht van de Haagse Conventies, werden de eerste twee verdragen gerealiseerd (*ULIS* en *ULFIS*). Een groot succes bleef echter uit.²⁸² Als opvolger kwam er in 1980 de *United Nations Convention on the International Sale of Goods (CISG)*, ook wel het Weens Koopverdrag genaamd.²⁸³ Dit verdrag was er gekomen omdat er nood was aan een versoepeling en modernisering van onder andere de regels die vervat liggen in de twee Haagse Verdragen (*ULIS* en *ULFIS*).²⁸⁴

In 1982 werd op het Europese niveau de *Commission on European Contract Law* of *Lando Commission* opgericht. De Commissie bestond uit rechtsgeleerden afkomstig uit verschillende lidstaten van de Europese Unie. Op basis van rechtsvergelijkend onderzoek van de verschillende rechtssystemen kwamen ze uiteindelijk tot enkele fundamentele principes in het kader van Europees contractenrecht (*Principles of European Contract Law* - hierna: *PECL*).²⁸⁵ De *PECL* kent een zeer algemeen toepassingsgebied in die zin dat het enkel het algemene overeenkomstenrecht beslaat. Het gaat met andere woorden niet in op specifieke vormen van overeenkomsten, zoals de consumentenovereenkomst. Bijgevolg zijn er dan ook geen beginselen geformuleerd die de commerciële garantie als onderwerp hebben.²⁸⁶

De Lando-Commissie werd opgevolgd door de *Study Group on a European Civil Code* (hierna: *Study Group*).²⁸⁷ Op basis van academisch onderzoek samen met de rechtsgeleerden van de *Research Group on Existing EC Private Law* zag de *Draft Common Frame of Reference* (hierna:

---

²⁸⁰ Art. 5 Richtlijn 93/13/EEG.

²⁸¹ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake de regeling van onrechtmatige bedingen in het voorstel voor richtlijn betreffende consumentenrechten, 9 juni 2010, nr. 28, 9.

²⁸² D. VAN HOOF, "Internationale koopovereenkomsten – Het V.N.-verdrag van Wenen van 11 april 1980", *Jura Falc.* 1982-83, 59.

²⁸³ R.I.V.F. BERTRAMS, *Koop*, Antwerpen, Maklu, 2009, 17; A.S. HARTKAMP, *Compendium van het vermogensrecht voor de rechtspraak*, Mechelen, Kluwer, 2005, 406.

²⁸⁴ D. VAN HOOF, "Internationale koopovereenkomsten – Het V.N.-verdrag van Wenen van 11 april 1980", *Jura Falc.* 1982-83, 69.

²⁸⁵ C. TWIGG-FLESSNER, *The Europeanisation of Contract Law – Current controversies in law*, Londen, Routledge, 2013, 13.

²⁸⁶ C. TWIGG-FLESSNER, *The Europeanisation of Contract Law – Current controversies in law*, Londen, Routledge, 2013, 13; E. HONDIUS, V. HEUTGER, C. JELOSCHKE, H. SIVESAND en A. WIEWIORSKA, *Sales*, München, Sellier European Law Publishers, 2008, 101.

²⁸⁷ L. ANTONIOLLI en F. FIORENTINI, "Introduction" in L. ANTONIOLLI en F. FIORENTINI (eds.), *a Factual Assessment of the Draft Common Frame of Reference*, München, Sellier European Law publishers GmbH, 2011, 4.

DCFR) het levenslicht. De DCFR kent in tegenstelling tot de PECL een uitgebreider toepassingsgebied. Het beperkt zich niet alleen tot het algemeen overeenkomstenrecht, maar behandelt ook de bijzondere overeenkomsten zoals de consumentenovereenkomsten.²⁸⁸

Een laatste instrument dat zeker ook aandacht vereist, is het Gemeenschappelijk Europees Kooprecht (hierna: GEK). De studiegroep die aan de basis lag voor het GEK haalde zijn mosterd bij de hierboven beschreven initiatieven. In 2011 publiceerde de Europese Commissie een *Voorstel voor een Verordening inzake een Gemeenschappelijk Europees Kooprecht*^{289, 290}. Het GEK is van toepassing bij grensoverschrijdende koopovereenkomsten, maar één van de partijen dient wel zijn hoofdverblijfplaats te hebben in een lidstaat. Wanneer bij een internationale koopovereenkomst blijkt dat het rechtstelsel van één van de lidstaten van toepassing blijkt te zijn²⁹¹, dan hebben de partijen de keuze om het GEK van toepassing te verklaren in die specifieke situatie. Het GEK kent immers een keuzerecht toe aan de partijen en staat, in tegenstelling tot wat men doorgaans zou vermoeden, niet los van het nationale recht, maar het maakt er integraal deel van uit.²⁹²

Vandaag de dag kent het GEK een definitie van een commerciële garantie. Het gaat om *"iedere verbintenis van de handelaar of een producent om boven hetgeen hij wettelijk verplicht is uit hoofde van het recht op conformiteit uit artikel 106, aan de consument de betaalde prijs terug te betalen, of de goederen of de digitale inhoud op enigerlei wijze te vervangen, repareren of onderhouden, wanneer die niet voldoen aan de specificaties of aan enige andere vereisten die geen verband houden met de conformiteit, die vermeld zijn in de garantieverklaring of in de desbetreffende reclameboodschappen ten tijde van of voor het sluiten van de overeenkomst"*²⁹³. Een bepaling waarin de transparantieplichting bij commerciële garantie wordt opgenomen, kent het huidige GEK vandaag de dag nog niet. Maar in de artikelen 13 tot en met 21 wordt er wel voorzien in tal van precontractuele informatieverplichtingen. Artikel 13 geeft een opsomming van de verschillende elementen die sowieso moeten worden verstrekt door de handelaar bij het sluiten van de overeenkomst. Het gaat onder andere over de kenmerken en de prijs van het goed, de identiteitsgegevens van de handelaar (naam en adres), de voorwaarden van de overeenkomst, etc.²⁹⁴ Al deze informatie moet aan de consument op een duidelijke en begrijpelijke manier worden verstrekt en ook de vorm waarin dit moet gebeuren wordt in artikel 13 en volgende nader bepaald.

Ondanks dat er geen bepalingen de commerciële garantie regelen, kent het GEK wel bepalingen betreffende de levering van goederen of digitale inhoud (art.93 tot en met 98) en de conformiteit van de goederen en de digitale inhoud (art.99 tot en met 105).

---

²⁸⁸ C. VON BAR, E. CLIVE en H. SCHULTE-NÖLKE (eds.), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law – Draft Common Frame of Reference (DCFR)*, München, Sellier European Law Publishers GmbH, 2009, 3-6.

²⁸⁹ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende een gemeenschappelijk Europees Kooprecht, COM/2011/635 def.

²⁹⁰ J. RUTGERS, "De concept-verordening voor een Gemeenschappelijk Europees Kooprecht", *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie* 2012, 49.

²⁹¹ De Rome I verordening bepaalt het toepasselijke rechtstelsel bij internationale koopovereenkomsten.

²⁹² J. RUTGERS, "Het Gemeenschappelijk Europees Kooprecht: een vrije keuze die tot concurrentie tussen rechtstelsels leidt?" in J. RUTGERS en M. Zilinsky (eds.), *Begrensde vrijheid in het IPR*, Mechelen, Maklu, 2013, 90-91.

²⁹³ Art. 2, s GEK.

²⁹⁴ Art. 13 GEK.

Onderafdeling 2. Draft Common Frame of Reference

De *DCFR* behandelt de commerciële garantie in hoofdstuk 6. *“Een commerciële garantie is de overeenkomst voor de aankoop van consumptiegoederen die wordt gesloten tussen de consument en de producent of een andere schakel in de verkoopketen, maar ook door de verkoper naast de verplichtingen die reeds op de verkoper rusten als verkoper van de goederen. De commerciële garantie is een verbintenis om de betaalde prijs geheel of gedeeltelijk terug te betalen, of om de consumptiegoederen te herstellen of te vervangen, of er zal een andere remedie worden verstrekt. De verbintenis die op de producent, verkoper of andere schakel uit de verkoopketen rust houdt in dat de goederen ofwel bestemd moeten zijn voor het normale gebruik gedurende een specifieke periode, met uitsluiting van misbruik, mishandeling of een ongeval. Ofwel moeten de goederen in overeenstemming zijn met de beschrijving in het garantiebewijs of in de desbetreffende reclame.”*²⁹⁵

Wat de definitie van de commerciële garantie²⁹⁶ betreft zijn er enkele verschillpunten met de definitie uit de Garantierichtlijn waar te nemen. De definitie is veel uitgebreider geformuleerd dan deze in de Garantierichtlijn. Dit komt doordat er ten eerste al in de garantie zelf wordt aangegeven van wie de garantie kan uitgaan. Het gaat om de verkoper, de producent en andere personen uit de verkoopketen.²⁹⁷ Er wordt hier dus op impliciete wijze verwezen naar onder andere de invoerder. De garantie bepaalt ook dat de goederen gedurende een zekere periode geschikt moeten zijn voor hun normaal gebruik, behalve wanneer er sprake is van misbruik, misleiding of een ongeval.²⁹⁸ Dit element van de definitie kan niet worden teruggevonden in de Garantierichtlijn. Tot slot worden, net zoals in artikel 1, tweede paragraaf, e Garantierichtlijn, de mogelijke remedies (herstel en vervanging en terugbetaling van de prijs) opgenomen. Maar er is nog de mogelijkheid voor een andere remedie als daarin is voorzien.²⁹⁹

De Garantierichtlijn bepaalt dat de commerciële garantie kosteloos moet worden aangeboden.³⁰⁰ In artikel 6:101 is noch opgenomen dat de garantie kosteloos is, noch dat ze tegen betaling dient te geschieden. De *DCFR* staat beide mogelijkheden toe, al is er het vermoeden dat de garantie kosteloos wordt aangeboden. In het tegengestelde geval, moet dit aan de consument gecommuniceerd worden.³⁰¹

De transparantieplichting is opgenomen in artikel 6:103, althans voor wat betreft de essentiële gegevens die vereist zijn om een vordering in te stellen. Naast de essentiële gegevens zijn er nog een aantal verplichtingen opgenomen in het artikel, zijnde de vereiste van de vermelding van het

---

²⁹⁵ Art. 6:101 *DCFR*.

²⁹⁶ Art. 6:101 *DCFR*.

²⁹⁷ Art. 6:101, § 1 *DCFR*.

²⁹⁸ Art. 6:101, § 2, a *DCFR*.

²⁹⁹ Art. 6:101, § 2, c *DCFR*.

³⁰⁰ Art. 1, § 2, e Richtlijn 1999/44/EG.

³⁰¹ C. VON BAR, E. CLIVE en H. SCHULTE-NÖLKE (eds.), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law – Draft Common Frame of Reference (DCFR)*, München, Sellier European Law Publishers GmbH, 2009, 1421.

onverlet laten van de wettelijke rechten, het weergeven van de voordelen van de commerciële garantie (*infra*) en tot slot nog de verplichtingen omtrent de duidelijkheid en begrijpelijkheid.³⁰²

Artikel 6:103 *DCFR* legt geen verplichtingen op inzake de inhoud van de commerciële garantie. Daarvoor dient een beroep te worden gedaan op artikel 6:104 *DCFR*. Een gedetailleerde kijk op deze beide artikelen tonen aan dat de transparantieplichtingen die worden opgelegd in de *DCFR* verder reiken dan deze uit de Garantierichtlijn.³⁰³ Maar ook artikel 6:105 mag niet uit het oog worden verloren. Het legt de verplichting op aan de garant om duidelijk aan te geven in het garantiebewijs dat de garantie betrekking heeft op het goed in zijn geheel of op een of meerdere delen. Indien de garant nalaat dit te doen, dan is de opgenomen beperking niet tegenstelbaar aan de consument.³⁰⁴

De wijze waarop artikel 6:103 *DCFR* is opgesteld is niet toevallig. De eerste paragraaf behandelt die elementen die ervoor moeten zorgen dat de inhoud op een begrijpbare wijze wordt weergegeven en het gaat daarnaast ook nog in op de wijze waarop een vordering tegen de garant kan worden ingesteld. De tweede paragraaf gaat over de vorm waarin de garantie dient te worden opgenomen. De overige paragrafen leggen geen transparantieplichtingen meer op, maar slaan op de geldigheid van het contract, het niet-naleven van de verplichtingen die zijn opgenomen in de eerste twee paragrafen, de uitsluiting of het afwijken van de toepasselijkheid van dit artikel.³⁰⁵

Artikel 6:103 voorziet in een aantal andere verplichtingen ten opzichte van artikel 6 Garantierichtlijn. Ten eerste moet in de garantie worden opgenomen wat de "voordelen" zijn van de commerciële garantie in vergelijking met de bepalingen inzake conformiteit.³⁰⁶ Deze voordelen kunnen uiteraard maar worden opgenomen in de garantie voor zover zij ook daadwerkelijk aanwezig zijn. Door de opname van deze voordelen zal de garant mogelijks worden ontmoedigd om in een commerciële garantie te voorzien die minder bescherming biedt dan deze die voortvloeit uit de wettelijke garantie.³⁰⁷ Een commerciële garantie die minder bescherming biedt dan de wettelijke garantie levert immers geen voordeel op ten aanzien van de consument en zal dan ook niet als een marketinginstrument fungeren. Het opnemen van de voordelen van de commerciële garantie zal ervoor zorgen dat de consument daadwerkelijk kennis krijgt van zijn wettelijke rechten. Hij zal niet enkel weet hebben van het feit dat deze wettelijke rechten bestaan, maar hij zal ook, zij het in beperkte mate, geconfronteerd worden met de inhoud van deze wettelijke rechten.³⁰⁸

---

³⁰² Art. 6:103 *DCFR*.

³⁰³ A. WIEWIOROWSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 252-253.

³⁰⁴ Art. 6:105 *DCFR*.

³⁰⁵ C. VON BAR, E. CLIVE en H. SCHULTE-NÖLKE (eds.), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law – Draft Common Frame of Reference (DCFR)*, München, Sellier European Law Publishers GmbH, 2009, 1432.

³⁰⁶ Art. 6:103, § 1, b *DCFR*.

³⁰⁷ C. VON BAR, E. CLIVE en H. SCHULTE-NÖLKE (eds.), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law – Draft Common Frame of Reference (DCFR)*, München, Sellier European Law Publishers GmbH, 2009, 1433.

³⁰⁸ A. WIEWIOROWSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 256.

Een tweede uitbreiding of wijziging die terug te vinden is in artikel 6:103 heeft betrekking op de essentiële gegevens. De Garantierichtlijn bepaalt dat de duur, de geografische gegevens en de naam en het adres van de garant moeten worden vermeld. De *DCFR* wijkt hiervan af in die zin dat naast de naam en het adres van de garant ook nog de naam en het adres moeten worden vermeld van de persoon aan wie kennis moet worden gegeven van de vordering wegens non-conformiteit en op welke wijze het instellen van de vordering dient te gebeuren.³⁰⁹ Hiermee toont de *DCFR* aan dat het niet louter de garant is die instaat voor de gevolgen wegens non-conformiteit. Het is belangrijk dat de garantie aangeeft aan wie de consument kennis moet geven van een non-conformiteit, waar dat deze persoon gevestigd is en tot slot ook nog de wijze waarop deze kennisgeving dient te geschieden.³¹⁰ Dus wanneer blijkt dat het gaat om een fabrieksgarantie en de garant de laatste verkoper is, dan dienen heel duidelijk de naam, het adres te worden vermeld van de fabrikant en de wijze waarop de kennisgeving aan zijn adres moet plaatsvinden.

Wat de essentiële gegevens betreft moeten naast de gegevens van de garant en de gegevens van een mogelijke derde ook nog de territoriale beperkingen van de garantie worden weergegeven.³¹¹ Men wil op deze manier de consument op de hoogte brengen van de lidstaten waarin hij deze garantie kan invoeren. Dit is van belang in het licht van het vrij verkeer van goederen en diensten. Grondstoffen worden gewonnen in het ene land, vervolgens worden ze in een ander land aangewend om goederen te vervaardigen en die goederen worden uiteindelijk in een andere lidstaat op de markt aangeboden. In dergelijke verkoopketens is het belangrijk om de gegevens van de verschillende schakels die men kan aanspreken te kennen, maar daarnaast is het ook van belang om te weten in welke lidstaten men de garantie kan invoeren. Het is mogelijk dat men de garantie enkel kan invoeren in de lidstaat waar men de goederen gekocht heeft doordat de verkoopketen bestond uit schakels die, in tegenstelling tot een multinationale organisaties, allemaal onafhankelijk van elkaar fungeren.³¹²

Artikel 6:103 *DCFR* gaat niet in op de duur van de garantie. Hiervoor moet een beroep worden gedaan op artikel 6:104 *DCFR*. Wanneer er geen duur wordt vermeld is er sprake van een garantietermijn van vijf jaar of een kortere termijn die overeenstemt met de geschatte levensduur van het goed.³¹³ Deze termijn van vijf jaar overstijgt evenwel de tweejarige termijn die voortvloeit uit de wettelijke garantie opgenomen in de Garantierichtlijn³¹⁴.

Vervolgens wordt vereist dat de garantie in een duidelijke en begrijpelijke taal wordt weergegeven.³¹⁵ Deze verplichting is op identieke wijze overgenomen uit de Garantierichtlijn³¹⁶. Maar de mogelijkheid die de lidstaat heeft om de garantie op te stellen in meer dan één taal,

---

³⁰⁹ Art. 6:103, § 1, c *DCFR*.

³¹⁰ C. VON BAR, E. CLIVE en H. SCHULTE-NÖLKE (eds.), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law – Draft Common Frame of Reference (DCFR)*, München, Sellier European Law Publishers GmbH, 2009, 1433.

³¹¹ Art. 6:103, § 1, c *DCFR*.

³¹² C. VON BAR, E. CLIVE en H. SCHULTE-NÖLKE (eds.), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law – Draft Common Frame of Reference (DCFR)*, München, Sellier European Law Publishers GmbH, 2009, 1433.

³¹³ Art. 6:104, a *DCFR*.

³¹⁴ Art. 5, § 1 Richtlijn 1999/44/EG.

³¹⁵ Art. 6:103, § 1, d *DCFR*.

³¹⁶ Art. 6, § 2 Richtlijn 1999/44/EG.

waarbij hij de keuze heeft tussen de verschillende officiële talen van de gemeenschap³¹⁷, werd niet overgenomen in de *DCFR*. Artikel 6:103 *DCFR* vereist dat het garantiedocument wordt opgesteld in dezelfde taal als de taal waarin de goederen werden aangeboden.³¹⁸

Bovendien is er ook nog de verplichting tot het verlenen van de garantie aan de consument op een duurzame drager.³¹⁹ Hieronder verstaat de *DCFR* een papieren versie, maar ook op elektronische wijze volstaat (e-mail, internetpagina, etc.). De *DCFR* bepaalt, in tegenstelling tot de Garantierichtlijn, dat deze terbeschikkingstelling automatisch dient te geschieden en dus niet enkel wanneer de consument erom verzoekt. Drie praktische redenen worden naar voor geschoven om het verzoek dat van de consument dient uit te gaan aan de kant te schuiven. Ten eerste zal het in de praktijk veel voorkomen dat de garantie automatisch bij het goed 'geleverd' wordt. Daarnaast is het in de gevallen waarin de goederen een lange levensduur kennen en de commerciële garantie eveneens in een lange garantietermijn voorziet ook wel aangewezen dat de consument dit garantiedocument automatisch verkrijgt. Het is immers onmogelijk voor de consument om de garantietermijn van al zijn bezittingen afzonderlijk uit het hoofd te kennen. Een derde reden slaat op het verzoekrecht zelf. Een consument kan enkel maar verzoeken tot afgifte van het garantiebewijs wanneer hij op de hoogte is van het feit dat hij dit verzoekrecht bezit.³²⁰

Onderafdeling 3. Gemeenschappelijk Europees Kooprecht

Zoals al eerder vermeld, publiceerde de Europese Commissie in 2011 een *Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake een Gemeenschappelijk Europees Kooprecht*^{321,322}. Met betrekking tot dit voorstel werd er in februari van dit jaar een wetgevingsresolutie van het Europees Parlement³²³ uitgevaardigd. Het Europees Parlement stelde een aantal wijzigingen voor waaronder een aantal met betrekking tot de commerciële garantie. Het huidige GEK bevat enkel een definitie van het begrip "commerciële garantie" in artikel 2, s. Deze definitie vertoont een aantal verschillen met deze uit de Garantierichtlijn. Ten eerste slaat de commerciële garantie niet alleen op goederen, maar ook op digitale inhoud, terwijl er in de Garantierichtlijn enkel gesproken wordt van consumptiegoederen. Ten tweede wordt er voorzien in onderhoud als remedie, terwijl de Garantierichtlijn dit niet voorziet. Op basis van de Garantierichtlijn moet de commerciële garantie tegen betaling geschieden, maar het GEK bepaalt hier niets over. Daarnaast wordt er in de definitie zelf al aangegeven dat de wettelijke rechten die men heeft op grond van het GEK niet aangetast kunnen worden door de commerciële garantie. Tot slot moeten de goederen waarop de commerciële garantie slaat in overeenstemming zijn met de

³¹⁷ Art. 6, § 4 Richtlijn 1999/44/EG.

³¹⁸ Artikel 6:103, § 1 *DCFR*.

³¹⁹ Artikel 6:103, § 2 *DCFR*.

³²⁰ C. VON BAR, E. CLIVE en H. SCHULTE-NÖLKE (eds.), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law – Draft Common Frame of Reference (DCFR)*, München, Sellier European Law Publishers GmbH, 2009, 1434.

³²¹ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende een gemeenschappelijk Europees Kooprecht, COM/2011/635 def.

³²² J. RUTGERS, "De concept-verordening voor een Gemeenschappelijk Europees Kooprecht", *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie* 2012, 49.

³²³ Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 26 februari 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende een gemeenschappelijk Europees kooprecht, COM(2011)0635 – C7-0329/2011 –2011/0284(COD).

beschrijving zoals weergegeven in het garantiebewijs of in de reclame "ten tijde van of voor het sluiten van de overeenkomst"³²⁴. Ook dit laatste is niet vermeld in de Garantierichtlijn.

Het huidige GEK bespreekt de transparantieplichting bij commerciële garanties niet. Het Europees Parlement wil daar verandering in brengen door de invoeging van een nieuw artikel 177bis.

Artikel 117bis legt transparantieplichtingen op aan de garant wanneer hij een commerciële garantie aanbiedt. Ten eerste is vereist dat er gebruik wordt gemaakt van een duidelijke en begrijpelijke taal bij het opstellen van de garantie. Dit is echter niets nieuws. Als taal dient er te worden gekozen voor dezelfde taal als waarin de koopovereenkomst werd opgesteld.³²⁵ Hiermee wordt er afgeweken van de regeling in de Garantierichtlijn³²⁶.

Ook op basis van de wetgevingsresolutie zijn er een aantal essentiële gegevens die vermeld moeten worden in de garantie. Het gaat met name om de naam en het adres van de garant, de naam en het adres van de persoon bij wie een vordering wegens non-conformiteit kan worden ingediend. Daarenboven dient ook de procedure te worden weergegeven op welke wijze deze vordering moet worden ingesteld. Ook de duur van de garantie en het territoriale toepassingsgebied moeten worden beschreven in de garantie.³²⁷

Er bestaat in het GEK ook een verplichting tot het opnemen van een verklaring over de wettelijke rechten die de consument geniet. Er wordt in de wetgevingsresolutie hierbij verwezen naar de rechten uit hoofdstuk 11 GEK. Dit hoofdstuk geeft de rechtsmiddelen weer waarop de koper een beroep kan doen indien de verkoper nalaat zijn verbintenis na te komen. Een loutere verklaring over het bestaan van deze rechten zou weinig effect hebben moest er daarenboven niet de verplichting zijn om te vermelden dat de commerciële garantie die rechten uit hoofdstuk 11 onverlet laat.³²⁸

Het GEK behandelt niet alleen de inhoudelijke aspecten van het garantiebewijs, maar legt ook verplichtingen op met betrekking tot de vorm. Zo dient de garantie op een duurzame drager ter beschikking te worden gesteld aan de consument. Het ter beschikking stellen moet echter maar gebeuren wanneer de consument daar uitdrukkelijk om verzoekt.³²⁹

Uit de bespreking van de transparantieplichting uit de Garantierichtlijn enerzijds en de initiatieven op het niveau van de *DCFR* en het GEK anderzijds volgt dat op Europees niveau de commerciële garantie meer dan ooit het voorwerp uitmaakt van debat. Niet alleen vermelden de meest recente initiatieven de commerciële garantie in hun instrumenten, maar daarenboven leggen

---

³²⁴ Art. 2, s GEK.

³²⁵ *Ibid.*

³²⁶ Art. 6, § 2 Richtlijn 1999/44/EG.

³²⁷ Art. 117bis Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 26 februari 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende een gemeenschappelijk Europees kooprecht, COM(2011)0635 – C7-0329/2011 –2011/0284(COD).

³²⁸ *Ibid.*

³²⁹ *Ibid.*

ze ook een meer verregaande transparantieplichting op in vergelijking met de Garantierichtlijn. Toch valt uit deze bovenstaande bespreking op dat er bepaalde raakvlakken zijn. Zo wordt er in het voorstel van het GEK als bij het *DCFR* voorzien in de opname van de identiteitsgegevens van een derde persoon bij wie een vordering kan worden ingesteld. Beide vinden ook dat de regeling uit de Garantierichtlijn inzake het onverlet laten van de wettelijke rechten dient te worden aangepast. De *DCFR* spreekt dat de voordelen van de commerciële garantie in vergelijking met de wettelijke rechten moeten worden opgesomd, terwijl het GEK vindt dat er een verklaring moet worden gegeven van de wettelijke rechten. Uit deze recente initiatieven kan een tendens worden afgeleid naar een transparantieplichting die zo transparant mogelijk wil zijn.

Hoofdstuk 2. Transparantieverplichting in België

De transparantieverplichting bij commerciële garanties uit artikel 6 Garantierichtlijn werd naar Belgisch recht omgezet in artikel 1649^{septies} BW. Afdeling 1 werpt een blik op de verplichtingen inzake transparantie waarin het gemeen kooprecht voorziet. Vervolgens wordt in afdeling 2 gekeken naar het bijzonder consumentenkooprecht. Er wordt onderzocht of er naast de verplichte vermeldingen uit artikel 6 Garantierichtlijn nog geopteerd werd voor een meer verregaande transparantieverplichting in het Belgische recht. Afdeling 3 vervolgens behandelt de link die er bestaat tussen artikel 1649^{septies} BW en de WMPC. In afdeling 4 tot slot zal in het licht van al het voorafgaande geoordeeld worden of er nog nood is aan bijkomende verplichtingen inzake transparantie. Dit zal afgetoetst worden in het licht van de voorstellen inzake transparantie die gedaan werden op het Europees niveau, met name het Groenboek, en de voorstellen gedaan naar nationaal recht bij de omzetting van de Garantierichtlijn. De bedoeling van dit hoofdstuk is dus om enerzijds na te gaan wat de huidige stand van zaken is en anderzijds wordt er nagegaan of er nog nood is aan verdergaande verplichtingen.

Afdeling 1. Verplichtingen in het gemeen kooprecht

Het gemeen kooprecht legt een informatieverplichting op ten laste van de verkoper in artikel 1602 BW. De verkoper heeft de verplichting om "*duidelijk te verklaren waartoe hij zich verbindt*".³³⁰ Deze verplichting ontstaat in principe al voordat de koop wordt afgesloten. Het is immers de bedoeling dat de verkoper op een duidelijk en ondubbelzinnige wijze vermeldt wat de verbintenissen inhouden zodat de koper weet waartoe hij zich verbindt.³³¹

Artikel 1602, tweede lid BW daarnaast voorziet in een sanctie voor het geval de verkoper niet voldoet aan zijn verplichting tot duidelijkheid.³³² Bij twijfel over de interpretatie van een beding, wordt het geïnterpreteerd ten voordele van de koper.³³³ De beoordeling hiervan komt toe aan de feitenrechter. Maar hij kan enkel een beroep doen op artikel 1602 BW wanneer hij op basis van de intrinsieke en extrinsieke elementen van de overeenkomst twijfelachtig blijft omtrent de interpretatie van het beding.³³⁴

---

³³⁰ Art. 1602, eerste lid BW.

³³¹ A. CHRISTIAENS, "Art.1602 B.W" in X., *Bijzondere overeenkomsten. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Kluwer, 2002.

³³² *Ibid.*

³³³ Art. 1602, tweede lid BW.

³³⁴ Cass. 30 maart 1984, *Arr. Cass.*1983-84, 1018.

Afdeling 2. Stand van zaken: Transparantieplichting in artikel 1649septies BW

Onderafdeling 1. Overzicht

1. BEHOUD WETTELIJKE BESCHERMING

Ten eerste dient de garantie te benadrukken dat de consument wettelijke rechten heeft krachtens de toepasselijk nationale wetgeving inzake de verkoop van consumptiegoederen. De garantie laat deze wettelijke rechten onverlet (artikel 1649septies, tweede paragraaf, eerste streepje BW).³³⁵ Zoals eerder aangehaald heeft deze bepaling als doel om te vermijden dat de consument denkt dat hij enkel die rechten heeft die uit de commerciële garantie voortvloeien, terwijl hij ook nog rechten kan putten uit de wettelijke garantie. Het hoofddoel is dus om te vermijden dat de consument wordt misleid.³³⁶

Naar Belgisch recht zijn er verschillende meningen over de wijze waarop de vermelding "*van het onverlet laten van de wettelijke garantie*" moet worden geïnterpreteerd. Een eerste enge interpretatie stelt de contractvrijheid van de commerciële garantie in vraag ten opzichte van het dwingend karakter van de wettelijke garantie. Het dwingend karakter van de wettelijke garantie houdt in dat "*contractuele bedingen of afspraken overeengekomen vooraleer het gebrek aan overeenstemming aan de consument door de verkoper ter kennis is gebracht en waardoor de rechten die de consument heeft worden beperkt of uitgeput worden, nietig zullen zijn*"³³⁷. Dit druist in tegen de idee dat de contractvrijheid van de commerciële garantie inhoudt dat de garant een beding kan opnemen in de garantie waarmee hij afwijkt van de wettelijke garantie. Volgens deze enge interpretatie is het enkel mogelijk om een commerciële garantie aan te bieden aan de consument waarmee de wettelijke rechten worden aangevuld, met name "een positieve garantie". Deze enge interpretatie kan worden afgeleid uit de parlementaire voorbereiding van de Wet Consumentenkoop waarbij in het *Wetsontwerp van 31 maart 2004 houdende aanvulling van de bepalingen van het BW inzake verkoop teneinde consumenten te beschermen*³³⁸ wordt gezegd dat de wet voorziet in de mogelijkheid voor de verkoper om bovenop zijn wettelijke contractuele verbintenissen nog andere verbintenissen aan te gaan ten voordele van de consument. Het gevolg van deze enge interpretatie houdt in dat de garantie, op basis van het dwingend karakter van de wettelijke rechten, de nietigheidstoets van artikel 1649octies BW moet doorstaan. Een tweede interpretatie gaat uit van een ruimere invulling van het "het onverlet laten van de wettelijke rechten" waarbij men elke vorm van afwijking van de wettelijke garantie dient te zien als een commerciële garantie. Een iets engere, maar nog steeds ruime interpretatie bepaalt dat elke situatie die niet door de wet is voorzien en waarbij er door de garant een extra verbintenis is aangegaan ook een commerciële garantie uitmaakt. De nietigheidstoets op basis van artikel

---

³³⁵ Art. 1649septies, § 2 BW.

³³⁶ Overw. 21 Richtlijn 1999/44/EG.

³³⁷ Art. 1649octies BW.

³³⁸ Wetsontwerp houdende aanvulling van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek inzake verkoop teneinde de consumenten te beschermen, *Parl. St.* Kamer 2003-04, nr. 982/1, 3.

1649octies BW is hier niet van toepassing. Het volstaat hier echter dat de commerciële garantie de wettelijke rechten van de koper onverlet laat.³³⁹

De vereiste van het onverlet laten van de wettelijke rechten wordt ook gewaarborgd in de WMPC. Indien de garantie "op ongepaste wijze de wettelijke rechten van de consument uitsluit of beperkt"³⁴⁰, is deze garantie onrechtmatig in het licht van artikel 74, 30° WMPC.³⁴¹ De sanctie is bijgevolg dan ook de nietigheid.³⁴²

2. DUUR, GEOGRAFISCHE TOEPASSINGSGEBIED, IDENTIFICATIE GARANT

Artikel 1649septies BW geeft de essentiële gegevens weer, zoals voorgeschreven door de Garantierichtlijn, die nodig zijn voor de consument om daadwerkelijk gebruik te kunnen maken van de garantie en een vordering in te stellen tegen de garant. Hoewel de lijst van essentiële gegevens van artikel 6, tweede lid Garantierichtlijn niet limitatief is, heeft de Belgische wetgever hier niet van zijn bevoegdheid gebruik gemaakt om deze lijst aan te vullen.

3. DUIDELIJKE EN BEGRIJPelijke TAAL

De garantie dient in een duidelijke en begrijpelijke taal te zijn opgesteld (*supra*). Zoals op Europees niveau al aangegeven in artikel 6, vierde paragraaf Garantierichtlijn bepaalt de lidstaat van de plaats waar de goederen op de markt worden gebracht in welke taal de garantie wordt opgesteld.³⁴³

België kent drie landstalen en er kunnen vier taalgebieden onderscheiden worden. Een eindverkoper die gevestigd is in deze vier taalgebieden zal de garantie dan ook moeten opstellen in de drie landstalen wanneer hij de goederen over het hele land aanbiedt. Indien de eindverkoper dit niet doet, schendt hij artikel 10 WMPC.³⁴⁴ Artikel 10 WMPC kent als referentiepersoon de "gemiddelde consument" om uit te maken of er voldaan is aan de vereiste van een begrijpelijke taal. De achterliggende reden hierachter is om te voorkomen dat er van iedere consument een eis zou uitgaan om geïnformeerd te worden in een taal die hij begrijpt.³⁴⁵

---

³³⁹ I. SAMOY, "Commerciële garanties en het dwingend karakter van nieuwe regels" in S. STIJNS en J. STUYCK (eds.), *De wet van 1 september betreffende de bescherming van consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 114-115.

³⁴⁰ Art. 74, 30° WMPC.

³⁴¹ L. PEETERS, "Consumptiegoederen: het gebrek aan overeenstemming met de overeenkomst", *R.W.* 2001-2002, 551.

³⁴² Art. 75, §1 WMPC.

³⁴³ Bovendien kan de link ook gelegd worden met artikel 10 WMPC dat stelt dat de garantiebewijzen dienen te zijn opgesteld in een begrijpelijke taal. Hierbij hanteert men als criterium dat van de gemiddelde consument. De taal waarin deze garantie moet zijn opgesteld is deze van "het taalgebied waar de goederen of diensten aan de consument worden aangeboden".

³⁴⁴ Y. VAN COUTER, E. KAIRIS, B. VANBRABANT, S. DE BOECK, S. KINART en H. DHONDT, *De consumentenkoop – De wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Gent, Larcier, 2005, 65-66.

³⁴⁵ Wetsontwerp betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, *Parl.St.* Kamer 2009-10, nr. 2340/1, commentaar bij artikel 10.

Bij de fabrieksgarantie is de situatie anders. Indien de garantie hier wordt aangeboden door de fabrikant en niet door de eindverkoper is de eindverkoper niet verplicht om in overeenstemming met de taalvoorschriften van artikel 1649septies BW en artikel 10 WMPC te handelen. Door de fabrieksgarantie ontstaat er immers enkel een rechtstreekse band tussen de fabrikant en de consument en dus niet tussen de eindverkoper en de consument, tenzij dit stilzwijgend of uitdrukkelijk werd bepaald.³⁴⁶ Dezelfde redenering kan gevolgd worden indien het gaat om een garantie die wordt aangeboden door een andere schakel in de verkoopketen, zoals de producent of de invoerder.³⁴⁷

Het koppelen van artikel 1649septies BW aan artikel 10 WMPC draagt bij aan de uitwerking van de interne markt. De garantie dient ook bij internationaal handelsverkeer te worden opgesteld in de taal waar de goederen aan de consument worden aangeboden. Het voordeel hiervan is dat de garant niet enkel gaat teruggrijpen naar de "meest gekende internationale talen", waardoor ook de consument die deze meest gekende talen niet spreekt niet benadeeld wordt.³⁴⁸

4. SCHRIFTIJK OF DOOR MIDDEL VAN DUURZAME DRAGER

Met betrekking tot de vereiste van de schriftelijke terbeschikkingstelling of op een andere duurzame drager dient in de eerste plaats verwezen te worden naar hetgeen eerder al gezegd werd bij de bespreking van het Europees niveau.

De Belgische wetgever breidde de transparantieplichting op dit vlak uit door een extra regel bij artikel 1649septies, tweede lid, derde streepje te voegen. Het bepaalt dat "*wanneer de verkoopovereenkomst schriftelijk is, ze de inlichtingen van §2 behoudt*"³⁴⁹. Wat de ratio legis van deze extra regel is, is niet nader bepaald in het wetsontwerp³⁵⁰ van de Wet Consumentenkoop.³⁵¹

Ook op nationaal niveau is niet gezegd wanneer er voldaan is aan de vereiste van het ter beschikking stellen van informatie op papieren wijze of via een duurzame drager.

Onderafdeling 2. Inbreuken op transparantieplichting

De sanctie als gevolg van een inbreuk op de transparantieplichting uit de paragrafen 2 en 3 van artikel 1649septies, staat vermeld in de vierde paragraaf. Deze paragraaf is tekstueel verschillend met hetgeen bepaald is in artikel 6 Garantierichtlijn, maar het heeft wel dezelfde gevolgen. Er staat namelijk dat zelfs indien er sprake is van een inbreuk de consument het recht blijft behouden om

---

³⁴⁶ I. SAMOY, "Commerciële garanties en het dwingend karakter van de nieuwe regels" in S. STIJNS en J. STUYCK, *Het nieuwe kooprecht – De wet van 1 september betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 118-119.

³⁴⁷ *Ibid.*

³⁴⁸ L. PEETERS, "De nieuwe wetgeving voor consumentenkoop...(eindelijk) in het BW", *RW* 2004-2005, 453.

³⁴⁹ Art. 1649septies, tweede lid BW.

³⁵⁰ Wetsontwerp houdende aanvulling van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek inzake verkoop teneinde de consumenten te beschermen, *Parl.St.* Kamer 2002-03, nr.2319/1, 21.

³⁵¹ I. SAMOY, "Garantie op transparantie? De conventionele garantie in het Wetsontwerp tot omzetting van de Richtlijn consumentenkoop", *TBH* 2003, afl. 5, 387-388.

de naleving van de garantie te eisen. De achterliggende reden hiervan is om te vermijden dat de garant probeert te ontsnappen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de garantie. Indien een garantie nietig wordt verklaard wanneer deze strijdig is met de wet en de sanctie enkel de nietigheid uitmaakt, wordt de garant ontslagen van zijn verplichtingen. Hieraan is tegemoetgekomen door het recht te verlenen aan de consument om zich desondanks toch nog op de garantie te beroepen.³⁵²

Een tweede sanctie volgt uit artikel 4 van de Wet Consumentenkoop zelf. Een vordering tot staken kan worden ingesteld op verzoek van een vereniging die de consumentenbelangen verdedigt wanneer er in strijd met artikel 1649septies BW wordt gehandeld. Men gaat er in de rechtsleer vanuit dat deze stakingsvordering enkel kan worden ingesteld tegenover de garant zelf.³⁵³ Dus wanneer er niet wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 1649septies BW bij een fabrieksgarantie, dan zal het enkel de fabrikant zijn tegen wie deze vordering kan worden ingesteld. Dit blijkt ook lettelijker uit de bewoordingen van artikel 1649septies BW. De enige uitzondering hierop is wanneer de eindverkoper de garantie zelf heeft onderschreven en bijgevolg ook gebonden is.³⁵⁴ Het zou voor de consument uiteraard nog voordeliger zijn als er een wettelijke bepaling zou bestaan waardoor de eindverkoper gebonden is door de fabrieksgarantie. Het Ierse recht maakt reeds gebruik van een dergelijke regeling.³⁵⁵ Een dergelijke maatregel zou in het kader van de transparantieplichting veel helderheid brengen. Zo zou het namelijk volstaan dat enkel en alleen de naam en het adres van de eindverkoper wordt opgenomen in de garantie en moet er geen hele lijst van gegevens opgenomen worden in de garantie. Een regresbepaling ten voordele van de eindverkoper zou het mogelijk maken dat deze in eerste orde wel aansprakelijk wordt gesteld wegens een non-conformiteit, maar hij op zijn beurt regres kan uitoefenen ten aanzien van de oorspronkelijke garantiegever.

Afdeling 3. Link tussen oneerlijke bedingen en transparantieplichting in artikel 1649septies BW

Onderafdeling 1. Wet Marktpraktijken en Consumentenbescherming

De Richtlijn Oneerlijke Bedingen werd omgezet in de *Wet van 6 april 2010 betreffende Marktpraktijken en Consumentenbescherming*³⁵⁶ (hierna: WMPC). Maar voorheen, dus voor de Richtlijn Oneerlijke Bedingen en de WMPC, kende het Belgische recht al een regeling inzake

---

³⁵² R. STEENNOT en S. DEJONGHE, *Handboek consumentenbescherming en handelspraktijken*, Antwerpen, Intersentia, 2007, 552.

³⁵³ Vz. Kh. Brussel 21 december 1992, *TBH* 1993, 675, noot J. STUYCK, *Jaarboek Hand.Med.* 1992, 33, noot J.L. FAGNART.

³⁵⁴ Y. VAN COUTER, E. KAIRIS, B. VANBRABANT, S. DE BOECK, S. KINART en H. DHONDT, *De consumentenkoop – De wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Gent, Larcier, 2005, 66.

³⁵⁵ I. SAMOY, "Commerciële garanties en het dwingend karakter van nieuwe regels" in S. STIJNS en J. STUYCK (eds.), *De wet van 1 september betreffende de bescherming van consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 119

³⁵⁶ Wet 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, *BS* 12 april 2010.

onrechtmatige bedingen, namelijk de *Wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument*³⁵⁷(WHPC).³⁵⁸

Sinds 21 december 2013 is er de *Wet houdende invoeging van Boek VI 'Marktpraktijken en consumentenbescherming' in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan Boek VI, en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan Boek VI, in de boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht*³⁵⁹. Boek VI van het Wetboek Economisch Recht zal in werking treden op 31 mei 2014. Boek VI neemt de bepalingen van de WMPC over en vormt daarnaast ook de omzetting van Richtlijn 2011/83/EU betreffende consumentenrechten.³⁶⁰ Dus vanaf het moment dat Boek VI in werking treedt, zal dit de WMPC vervangen.³⁶¹ De vervanging heeft een aantal wijzigingen tot gevolg. De omzetting van Richtlijn 2011/83/EU toonde aan dat een aantal bepalingen van de WMPC verouderd en niet meer voldoende efficiënt waren.³⁶² Enkel die elementen die betrekking hebben op het onderwerp van deze masterscriptie zullen kort worden toegelicht. In Boek VI wordt een definitie ingevoerd van het begrip commerciële garantie. De definitie uit artikel I.8, 37° Wet 21 december 2013 is dezelfde als deze uit artikel 2, 14° Richtlijn 2011/83/EU.³⁶³ Een commerciële garantie is "iedere verbintenis van de onderneming of een producent om boven hetgeen hij wettelijk verplicht is uit hoofde van het recht op conformiteit, aan de consument de betaalde prijs terug te betalen of de goederen op enigerlei wijze te vervangen, herstellen of onderhouden, wanneer die niet voldoen aan de specificaties of aan enige andere vereisten die geen verband houden met de conformiteit, die vermeld zijn in de garantieverklaring of in de desbetreffende reclameboodschappen ten tijde van of voor de sluiting van de overeenkomst"³⁶⁴. Art. VI.2 Wet 21 december 2013 dat betrekking heeft op de algemene verplichting tot informatie bepaalt in 5° dat de consument herinnerd dient te worden aan het bestaan van de wettelijke garantie inzake de conformiteit van de goederen.³⁶⁵ Daarnaast moet de consument desgevallend ook op de hoogte worden gebracht van het bestaan en de voorwaarden van diensten na verkoop en de commerciële garantie.³⁶⁶ Ook de bepalingen 73 tot 78 WMPC inzake oneerlijke bedingen worden overgenomen in Boek VI van zodra het in werking treedt.³⁶⁷ Deze

---

³⁵⁷ Wet 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument, *BS* 29 augustus 1991.

³⁵⁸ S. STIJNS en E. SWAENEPOEL, "De evolutie van de basisbeginselen in het contractenrecht, geïllustreerd aan de hand van het contractueel evenwicht" in I. SAMOY (ed.), *Evolutie van de basisbeginselen van het contractenrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 40-41.

³⁵⁹ Wet van 21 december 2013 houdende invoeging van boek VI "Marktpraktijken en consumentenbescherming" in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek VI, en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan boek VI, in de boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht, *BS* 30 december 2013.

³⁶⁰ C. VAN GEEL, *Boek VI. en Boek XVIII van Wetboek van Economisch recht in werking op 31 mei 2014*, <http://www.legalworld.be/legalworld/content.aspx?id=75004&LangType=2067> (consultatie 8 mei 2014).

³⁶¹ Art. 8 Wet van 21 december 2013.

³⁶² Wetsontwerp houdende invoeging van boek VI "Marktpraktijken en consumentenbescherming" in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek VI, en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan boek VI, in de boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht, *Parl.St.* Kamer 2013-14, nr. 53, 5.

³⁶³ Wetsontwerp houdende invoeging van boek VI "Marktpraktijken en consumentenbescherming" in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek VI, en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan boek VI, in de boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht, *Parl.St.* Kamer 2013-14, nr. 53, 17.

³⁶⁴ Art. I.8, 37° Wet 21 december 2013.

³⁶⁵ Art. VI.2, 5° Wet 21 december 2013

³⁶⁶ *Ibid.*

³⁶⁷ Art. 74, 6° WMPC en 23° WMPC zullen niet letterlijk worden overgenomen in Boek VI, maar zullen vervangen worden door artikel 83, 6° en 23°.

bepalingen zullen, zoals hieronder wordt uiteengezet, van toepassing zijn op de commerciële garantie. Naast de regeling van de oneerlijke bedingen wordt ook de regeling van de verboden praktijken (artikel 83 tot en met 103 WMPC) overgenomen in Boek VI.³⁶⁸

Aangezien Boek VI tot op de dag van vandaag nog niet in werking is getreden, blijft de WMPC van toepassing wanneer er sprake is van een onrechtmatig beding.

Een onrechtmatig beding is volgens artikel 2, 28° WMPC "*elk beding of elke voorwaarde in een overeenkomst tussen een onderneming en een consument die, alleen of in samenhang met een of meer andere bedingen of voorwaarden, een kennelijk onevenwicht schept tussen de rechten en plichten van de partijen ten nadele van de consument*".³⁶⁹

De vraag die in deze afdeling beantwoord wordt, is of de regeling van onrechtmatige bedingen kan toegepast worden op artikel 1649septies BW. Met de regeling van de onrechtmatige bedingen wordt voornamelijk de zwarte lijst van artikel 74 WMPC bedoeld. Bedingen op de zwarte lijst zijn in elk geval onrechtmatig.³⁷⁰ Dit betekent dat de rechter geen beoordelingsvrijheid heeft wanneer een beding op deze lijst voorkomt.³⁷¹ Indien een beding onrechtmatig is, is het verboden en nietig. De overeenkomst daarentegen is niet nietig. Er komt geen einde aan de overeenkomst indien deze kan blijven verder bestaan zonder het onrechtmatig beding (*infra*).³⁷²

Artikel 74 WMPC zegt dat het moet gaan om "*bedingen opgenomen in overeenkomsten tussen een onderneming en een consument*".³⁷³ Er zijn strekkingen in de rechtsleer die veronderstellen dat er sprake moet zijn van een ruime interpretatie van het begrip "overeenkomst".³⁷⁴ Zo wordt er beargumenteerd dat het voldoende is dat twee partijen tegenover elkaar staan, zoals een consument tegenover een verkoper en *visa versa*.³⁷⁵ Maar bovendien zijn er ook meningen die deze ruime interpretatie verdedigen doordat er geen specifieke vormvereisten terug te vinden zijn in de WMPC omtrent de toepasselijkheid. De vorm waarin de commerciële garantie voorkomt maakt bijgevolg niets uit. Het kan dus gaan om bedingen in algemene voorwaarden, op een factuur, etc.³⁷⁶ Het maakt voor het bereiken van het doel van artikel 74 WMPC, namelijk het optreden tegen onrechtmatige bedingen, noch uit wat de relatie is tussen de partijen, noch wat de juridische kwalificatie van het document is.³⁷⁷ Maar hoe zit het nu met een fabrieksgarantie? Aangezien er een ruime invulling wordt gegeven aan het begrip overeenkomsten en noch de juridische kwalificatie, noch de betrokken relatie van belang zijn in het kader van artikel 74 WMPC,

---

³⁶⁸ Een uitzondering hierop vormt de bepaling over verkoop met verlies, deze wordt gewijzigd in Boek VI teneinde in een versoepeling te voorzien.

³⁶⁹ Art. 2, 28° WMPC.

³⁷⁰ Art. 74 WMPC.

³⁷¹ P. CAMBIE, *Onrechtmatige bedingen*, Gent, Larcier, 2009, 315.

³⁷² Art. 75 WMPC.

³⁷³ Art. 74 WMPC.

³⁷⁴ M. TENREIRO, "La proposition de directive sur la vente et les garanties des biens de consommation", *REDC* 1996, 215.

³⁷⁵ I. DEMUYNCK, "De nieuwe garantieregeling voor consumptiegoederen" in X, *Liber amicorum Yvette Merchiers*, Brugge, Die Keure, 2001, 898.

³⁷⁶ M. TENREIRO, "La proposition de directive sur la vente et les garanties des biens de consommation", *REDC* 1996, 215.

³⁷⁷ I. DEMUYNCK, "De nieuwe garantieregeling voor consumptiegoederen" in X, *Liber amicorum Yvette Merchiers*, Brugge, Die Keure, 2001, 898.

lijkt het me voor de hand liggend dat ook de bedingen in een fabrieksgarantie getoetst kunnen worden aan artikel 74 WMPC.

Maar vormt de leer van de ontoetsbare kernbedingen geen probleem bij de fabrieksgarantie? Artikel 73, derde lid WMPC bepaalt dat “de beoordeling van het onrechtmatig karakter van bedingen geen betrekking heeft op de bepaling van het eigenlijke voorwerp van de overeenkomst (...)”.³⁷⁸ Bij de fabrieksgarantie bestaat de verhouding tussen de fabrikant en de consument enkel en alleen uit het verlenen van de garantie. De garantie maakt dus het eigenlijke voorwerp van de overeenkomst uit en kan bijgevolg als een ontoetsbaar kernbeding worden gekwalificeerd. Indien een beding voorkomt op de zwarte lijst, dan is er echter geen sprake van een ontoetsbaar kernbeding. Een beding dat de wettelijke verplichting tot een conforme levering in de zin van de artikelen 1649*bis* tot 1649*octies* BW opheft of vermindert, is onrechtmatig.³⁷⁹ Omwille van deze redenering kan een fabrieksgarantie dus een onrechtmatig beding uitmaken in de zin van de zwarte lijst.³⁸⁰

Samenvattend betekent dit dus dat een commerciële garantie onderworpen is aan de regeling inzake oneerlijke bedingen van de WMPC. Indien er wordt geoordeeld dat er sprake is van een onrechtmatig karakter bij een commerciële garantie, kan de garantie worden aangevochten.³⁸¹ De WMPC bepaalt in artikel 75 dat elk onrechtmatig beding verboden en nietig is.³⁸² De nietigverklaring van het beding leidt er in principe niet toe dat de hele overeenkomst waarin het beding is opgenomen nietig is. De overeenkomst blijft bestaan, maar enkel het onrechtmatig beding wordt nietig verklaard. We spreken dan van de gedeeltelijke of partiële nietigheid.³⁸³ Wanneer het beding daarentegen een dermate essentieel onderdeel van de overeenkomst uitmaakt en zonder dit beding er geen toekomst meer is weggelegd voor de overeenkomst, dan is er geen sprake van de partiële nietigheid, maar wordt de gehele overeenkomst nietig verklaard.³⁸⁴ Daarenboven gaat het om de nietigheid *ex tunc*, hetgeen impliceert dat de nietigheid ook geldt voor het verleden.³⁸⁵

De rechter heeft de verplichting (en dus niet louter de mogelijkheid) om ambtshalve de bedingen te toetsen die voorkomen in consumentenovereenkomsten. Zo oordeelde het Hof van Justitie in het arrest Pannon.³⁸⁶ Dit impliceert geenszins dat de rechter ieder beding aan een dergelijke ambtshalve toetsing dient te onderwerpen, maar enkel de bedingen waarop daadwerkelijk een

---

³⁷⁸ Art. 73, lid 3 WMPC.

³⁷⁹ Art. 74, 14° WMPC.

³⁸⁰ C. CAUFFMAN en A. VERBEKE, “Een jaar wet consumentenkoop” in B. TILLEMEN en A. VERBEKE (eds.), *Bijzondere overeenkomsten Themis*, Brugge, Die Keure, 2006, 51; I. DEMUYNCK, “De nieuwe garantieregeling voor consumptiegoederen” in X, *Liber amicorum Yvette Merchiers*, Brugge, Die Keure, 2001, 898-899.

³⁸¹ I. DEMUYNCK, “De nieuwe garantieregeling voor consumptiegoederen” in X, *Liber amicorum Yvette Merchiers*, Brugge, Die Keure, 2001, 888.

³⁸² Art. 75 WMPC.

³⁸³ S. STIJNS, “Zijn onrechtmatige bedingen nietig” in X., *Liber amicorum Yvette Merchiers*, Brugge, die Keure, 2001, 930.

³⁸⁴ E. DIRIX, “De bezwarende bedingen” in J. STUYCK en P. WYTINCK, *De nieuwe wet handelspraktijken – Wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument*, Brussel, E. Story-Scientia, 1992, 296.

³⁸⁵ J. GODDAER, E. TERRYIN en J. VANNEROM, “Invloed van het Europese recht op het consumenten(contracten)recht” in I. SAMOY, V. SAGAERT en E. TERRYIN (eds.), *Invloed van het Europese recht op het Belgisch privaatrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 532.

³⁸⁶ HvJ 243/08, *Pannon GSM Zrt. v. Erzsébet Sustikné Gyorfi*, 2009.

beroep wordt gedaan. In het arrest Pannon spreekt men immers pas van een verplichte ambtshalve toetsing door de rechter van zodra hij "over de daartoe noodzakelijke gegevens, feitelijk en rechtens, beschikt"^{387, 388}. Naast deze verplichte ambtshalve toetsing moet de nationale rechter ook ambtshalve onderzoeksmaatregelen nemen. Dit werd door het Hof van Justitie geoordeeld in de zaak VB Pénzügyi Lizing³⁸⁹ waar het ging om een territoriaal forumkeuzebeding. Het Hof moest nagaan of het territoriaal forumkeuzebeding binnen het toepassingsgebied van de Richtlijn Oneerlijke Bedingen viel.³⁹⁰ Het Hof van Justitie legt door deze uitspraak een dubbele taak op aan de nationale rechter. Ten eerste moet de nationale rechter ambtshalve onderzoeksmaatregelen nemen om na te gaan of het beding binnen het toepassingsgebied van de Richtlijn Oneerlijke Bedingen valt. Ten tweede moet de rechter overgaan tot een ambtshalve toetsing indien het beding binnen het toepassingsgebied valt.³⁹¹ Maar het Hof sprak zich enkel en alleen uit over een exclusief territoriaal forumkeuzebeding. Het is dus niet duidelijk of de nationale rechter ook ambtshalve maatregelen van instructie dient te nemen indien er sprake is van een ander beding.³⁹²

Indien de rechter dient over te gaan tot het toetsen van het beding en de oneerlijkheid hiervan vaststelt, dan wil dit niet zeggen dat de rechter ook daadwerkelijk tot de nietigverklaring van dit beding besluit. De partijen hebben immers de mogelijkheid om zich tegen de nietigverklaring van het onrechtmatig beding te verzetten.³⁹³ Wanneer de partijen van deze optie gebruik maken, blijft het onrechtmatig beding van toepassing tussen hen. Bij ontstentenis van verzet van de partijen gaat de rechter over tot de nietigverklaring van het onrechtmatig beding.

Maar de vraag die dan rijst is of het gaat om een absolute of een relatieve nietigheid. Tot 2009, dus voor het arrest Pannon, werd er geargumenteed dat het ging om de relatieve nietigheid. Het Hof van Cassatie had namelijk op 26 mei 2005 geoordeeld dat de regeling inzake onrechtmatige bedingen in consumentenovereenkomsten van dwingend recht was. Maar in 2009 werd in het arrest Pannon besloten dat er sprake was van een verplichte ambtshalve nietigheidstoets door de rechter. De relatieve nietigheid kan enkel worden ingeroepen door de personen (en hun vertegenwoordigers) die beschermd worden door de bepaling, maar dus niet ambtshalve door de rechter. Ook de absolute nietigheid kan niet de sanctie uitmaken aangezien de leer van de onrechtmatige bedingen van dwingend recht is en niet van openbare orde. Uit deze redenering volgt dus dat noch de absolute nietigheid, noch de relatieve nietigheid een geschikte sanctie

---

³⁸⁷ *Ibid.*

³⁸⁸ S. VERHAEGEN, "De ambtshalve toetsing van onrechtmatige bedingen in consumentenovereenkomsten", *Jaarboek Handelspraktijken en mededinging 2009*, 212-213.

³⁸⁹ HvJ C-137-08, *VB Penzugyi Lizing Zrt. v. Ferenc Schneider*, 2010.

³⁹⁰ J. GODDAER, E. TERRYN en J. VANNEROM, "Invloed van het Europese recht op het consumenten(contracten)recht" in I. SAMOY, V. SAGAERT en E. TERRYN (eds.), *Invloed van het Europese recht op het Belgisch privaatrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 540-541.

³⁹¹ E. SWAENEPOEL, *Toetsing van het contractuele evenwicht*, Antwerpen, Intersentia, 2011, 581-582.

³⁹² S. STIJNS en S. SWAENEPOEL, "Evolutiepelen van de onrechtmatige bedingenleer", *DCCR* 2013, afl.100 -101, 158.

³⁹³ Gent (12 k.) 20 oktober 2010, *DCCR* 2011, afl. 92-93, 215, noot P. CAMBIE.

uitmaken bij onrechtmatige bedingen³⁹⁴ en er bijgevolg afstand dient te worden gedaan van dit onderscheid indien een onrechtmatig beding voortkomt in een consumentenovereenkomst.³⁹⁵

Onderafdeling 2. Transparantieverplichting in WMPC?

Artikel 40, eerste paragraaf WMPC bepaalt dat "indien alle of bepaalde bedingen van een overeenkomst tussen een onderneming en een consument schriftelijk zijn, moeten ze op duidelijke en begrijpelijke wijze zijn opgesteld".³⁹⁶ Maar wanneer er twijfel ontstaat over de interpretatie van een beding in de consumentenovereenkomst, zal de rechter moeten opteren voor een interpretatie in het voordeel van de consument.³⁹⁷³⁹⁸

Op het eerste zicht lijkt deze transparantieverplichting uit de WMPC identiek aan deze uit het gemeen kooprecht. Maar in de WMPC kan het beding uitgaan van zowel de consument als de professionele verkoper, terwijl het beding in het gemeen kooprecht enkel uitgaat van de verkoper. In beide gevallen zal echter wel in het voordeel van de consument worden geïnterpreteerd bij twijfel omtrent de interpretatie van het beding.³⁹⁹

Artikel 40 WMPC legt geenszins de verplichting op tot het sluiten van schriftelijke consumentenovereenkomsten. Maar indien er toch wordt besloten om te werken met een schriftelijke consumentenovereenkomst, dan is er de verplichting tot het opnemen van duidelijke en begrijpelijke bedingen. De interpretatieregel in het voordeel van de consument is enkel en alleen maar van toepassing wanneer er sprake is van een onduidelijk beding. Een duidelijk beding valt niet onder deze interpretatieregel, aangezien het anders mogelijk zou worden om een andere invulling te geven aan het beding. Maar een dergelijk duidelijk beding blijft eveneens onderworpen aan de bepalingen inzake onrechtmatige bedingen,⁴⁰⁰ met name de zwarte lijst en de algemene toetsingsnorm.⁴⁰¹ De sanctie voor het niet naleven van deze transparantieverplichting staat neergeschreven in artikel 73, tweede lid WMPC.⁴⁰² Bij het oordelen of een beding onrechtmatig is of niet wordt getoetst aan de vereisten van duidelijkheid en begrijpelijkheid die zijn opgenomen in artikel 40 WMPC.⁴⁰³

---

³⁹⁴ Aangezien noch de relatieve nietigheid noch de absolute nietigheid geschikt zijn, wordt er in de rechtsleer geopteerd voor een tussencategorie. Het gaat dan om de relatieve nietigheid gecombineerd met de ambtshalve toetsing door de rechter.

³⁹⁵ S. VERHAEGEN, "De ambtshalve toetsing van onrechtmatige bedingen in consumentenovereenkomsten", *Jaarboek Handelspraktijken en mededinging 2009*, 213-216.

³⁹⁶ Art. 40, § 1 WMPC.

³⁹⁷ Art. 40, § 2 WMPC.

³⁹⁸ R. STEENNOT en S. DEJONGHE, *Handboek consumentenbescherming en handelspraktijken*, Antwerpen, Intersentia, 2007, 136-137.

³⁹⁹ R. STEENNOT en S. DEJONGHE, *Handboek consumentenbescherming en handelspraktijken*, Antwerpen, Intersentia, 2007, 137.

⁴⁰⁰ R. STEENNOT, F. BOGAERT, D. BRULOOT en D. GOENS, *Wet Marktpraktijken*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 197.

⁴⁰¹ S. STIJNS en S. SWAENEPOEL, "Evolutiepolen van de onrechtmatige bedingenleer", *DCCR 2013*, afl. 100 -101, 148.

⁴⁰² Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake de regeling van onrechtmatige bedingen in het voorstel voor richtlijn betreffende consumentenrechten, 9 juni 2010, nr. 28, 9.

⁴⁰³ Art. 73, tweede lid WMPC.

Een onduidelijk beding in een consumentenovereenkomst wordt geïnterpreteerd in het voordeel van de consument.⁴⁰⁴ Hiermee wijkt de WMPC af van het gemeen recht waarin wordt gesteld dat er sprake is van een interpretatie in het voordeel van de persoon die zich verbonden heeft.⁴⁰⁵ De gunstige interpretatie voor de consument kan worden verantwoord doordat het enerzijds niet voldoet aan de wettelijke vereiste van duidelijke bewoordingen en anderzijds omdat het doorgaans zo is dat er sprake is van een toetredingscontract, eventueel met bijhorende standaardvoorwaarden, dat wordt aangeboden aan de consument. Hij heeft in een dergelijke situatie geen inspraak omtrent de inhoud van de bedingen en het is vanuit deze invalshoek ook te verantwoorden dat er sprake is van een interpretatie in het voordeel van de consument.⁴⁰⁶

Artikel 40, tweede paragraaf WMPC bepaalt dat de interpretatieregel niet geldt bij een vordering tot staken in de zin van artikel 2 Procedurewet⁴⁰⁷. De Europese Commissie vond immers dat een vordering tot staken te allen tijde moet kunnen worden ingesteld, zelfs indien door een interpretatie in het voordeel van de consument het beding niet meer onrechtmatig is. Het is van belang voor de consument dat er desondanks toch nog kan worden opgetreden tegen onrechtmatige bedingen.⁴⁰⁸

Het laatste element uit artikel 40, tweede paragraaf WMPC voert aan dat er voor de interpretatie van de overeenkomst een beroep kan worden gedaan op de verbandhoudende handelspraktijken.⁴⁰⁹

Naast de transparantieverplichting van artikel 40 WMPC is er ook nog een informatieverplichting terug te vinden in artikel 4 WMPC. Het gaat met name om de verplichting over te gaan tot het geven van "*behoorlijke en nuttige informatie betreffende de belangrijkste kenmerken van het product en betreffende de verkoopvoorwaarden*". Dit dient te gebeuren ten laatste op het moment waarop de koopovereenkomst wordt gesloten.⁴¹⁰ Vooral het verstrekken van nuttige informatie in de verkoopvoorwaarden is hier relevant. De onderneming heeft immers de verplichting om de voorwaarden van de commerciële garantie aan de consument mee te delen. Indien hij nalaat dit te doen, is er enerzijds sprake van een schending van artikel 4 WMPC en anderzijds is er sprake van een misleidende handelspraktijk (omissie) zoals omschreven in artikel 90, eerste paragraaf WMPC.⁴¹¹

Kortom, zowel artikel 4 als artikel 40 WMPC kunnen worden toegepast op een commerciële garantie. Dit zorgt ervoor dat, ten laatste op het ogenblik van het sluiten van de overeenkomst, de consument op de hoogte moet worden gebracht van zijn commerciële garantie. Wanneer de garant

---

⁴⁰⁴ Art. 40, § 2 WMPC.

⁴⁰⁵ Art. 1162 BW.

⁴⁰⁶ G. BALLON en S. VERVERKEN, *De Wet Marktpraktijken: een eerste commentaar*, Mechelen, Kluwer, 2011, 81-82.

⁴⁰⁷ Wet van 6 april 2010 met betrekking tot de regeling van bepaalde procedures in het kader van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, *BS* 12 april 2010.

⁴⁰⁸ S. STIJNS, "De leer van de onrechtmatige bedingen in de W.H.P.C. na de Wet van 7 december 1998", *TBH* 2000, 157.

⁴⁰⁹ Art. 40, § 2 WMPC.

⁴¹⁰ Art. 4 WMPC.

⁴¹¹ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 13-14.

dat op een schriftelijke wijze doet, dan moeten de bedingen in de garantie op een duidelijke en begrijpelijke manier worden vermeld. Indien de garant nalaat de informatie- of transparantieplichtingen na te leven, wordt hij gesanctioneerd op grond van respectievelijk artikel 90, eerste paragraaf of artikel 73, tweede lid WMPC. Dit is dus nog een extra verplichting die op de garant rust, naast de transparantieplichting die voortvloeit uit artikel 1649septies BW.

Onderafdeling 3. Advies van Commissie voor Onrechtmatige Bedingen

In de WMPC wordt in de artikelen 77 en 78 WMPC melding gemaakt van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen. De Commissie voor Onrechtmatige Bedingen zag het levenslicht door het *KB van 26 november 1993 houdende oprichting van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen*.⁴¹² Haar taak bestaat hoofdzakelijk uit het verlenen van adviezen en het doen van aanbevelingen over bedingen opgenomen in de overeenkomst die bestaat tussen de consument en de verkoper. Consumentenorganisatie Test-Aankoop vroeg de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen in maart 2012 om een advies over de “verlengde garanties” aangeboden in de sectoren witgoed, bruingoed en grijsgoed. De Commissie voor Onrechtmatige Bedingen beantwoordde deze vraag in beperkte mate⁴¹³ met het advies van 27 februari 2013 inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen.⁴¹⁴

In het advies onderwerpt de Commissie ook de transparantievereiste van de commerciële garantie aan een onderzoek en formuleert het aanbevelingen hieromtrent. Hieronder ga ik in op de aanbevelingen die de Commissie geformuleerd heeft met betrekking tot de transparantieplichting.

Ten eerste benadrukt de Commissie dat “*het onverlet laten van de wettelijke rechten*” inhoudt dat de consument dient te weten dat hij niet enkel die rechten heeft die voortvloeien uit de commerciële garantie, maar dat hij daarnaast ook nog de rechten uit de wettelijke garantie geniet. Dus ook in de situatie waarin de consument zich om de een of andere reden niet op de commerciële garantie kan beroepen, maar hij wel onder de voorwaarden van de wettelijke garantie valt, dient hij op de hoogte te zijn van zijn wettelijke rechten.⁴¹⁵ Ter aanbeveling zegt de Commissie dat de consument in zijn contractvoorwaarden moet worden gewezen op de rechten die hij put uit de wettelijke garantie. Naast het louter verwijzen naar de contractvoorwaarden vereist de Commissie ook dat de verkoper overgaat tot het verduidelijken van de verwijzing om zo misleiding te voorkomen. De verkoper zou bovendien ook uitleg kunnen verschaffen over de kenmerken van de wettelijke garantie, maar hier moet hij indachtig zijn dat hij de consument niet

---

⁴¹² KB van 26 november 1993 houdende oprichting van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen, *BS* 18 januari 1994, gewijzigd door KB van 4 juli 2001 tot wijziging van het KB van 26 november 1993 houdende oprichting van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen, *BS* 14 augustus 2001.

⁴¹³ De Commissie voor Onrechtmatige Bedingen is bij het beantwoorden van de adviesaanvraag enkel overgegaan tot het behandelen van de commerciële garanties die door de verkoper worden aangeboden.

⁴¹⁴ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33.

⁴¹⁵ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 9-10.

misleidt. Het is van belang dat de consument weet dat hij, bij het verstrijken van de termijn van twee jaar die voortvloeit uit de wettelijke garantie, niet al zijn verhaalsmogelijkheden verliest.⁴¹⁶

Ten tweede werden er ook aanbevelingen geformuleerd met betrekking tot de essentiële gegevens die dienen te worden opgenomen in de commerciële garantie. Wat de duur betreft vereist de Commissie dat het startpunt van de commerciële garantie wordt meegedeeld, zeker indien deze garantie geen aanvang neemt bij de aankoop van het goed. Naast de essentiële gegevens van duur, geografisch toepassingsgebied en de naam van de garant, vereist de Commissie dat de omvang van de garantie duidelijk wordt bepaald. Hiermee wil ze dat de verkoper de consument inlicht over de zaken waarvan de consument er doorgaans vanuit kan gaan dat ze onder de garantie vallen, maar ditmaal door de verkoper contractueel werden uitgesloten. Ook de verhouding met andere garantievormen moet worden toegelicht. Dit alles wederom om te vermijden dat de consument wordt misleid.⁴¹⁷

Op basis van artikel 1649*septies* BW kan de consument verzoeken dat de commerciële garantie hem op schriftelijke wijze of door middel van een duurzame drager ter beschikking wordt gesteld. Wat websites betreft stelde de Commissie vast dat deze vaak de wensen overlaten in die zin dat de specifieke voorwaarden van de commerciële garantie ofwel niet kunnen worden teruggevonden op de website ofwel een hele zoektocht vereisen doordat de voorwaarden op een versnipperde wijze werden gepubliceerd. Het komt voor dat de specifieke voorwaarden van de commerciële garantie niet worden vermeld, maar dat er enkel wordt voorzien in een algemene bespreking omtrent de commerciële garantie.⁴¹⁸ Omdat de Commissie deze wijze van informeren van de consument door middel van een duurzame drager niet ideaal vond, werd een aanbeveling hieromtrent geformuleerd. De Commissie is van oordeel dat wanneer er gebruik gemaakt wordt van een website om de voorwaarden van de commerciële garantie te publiceren, deze voorwaarden gemakkelijk moeten kunnen worden teruggevonden. Om te vermijden dat de voorwaarden op een versnipperde wijze worden gepubliceerd, stelt de Commissie voor om de voorwaarden te groeperen.⁴¹⁹ Dit voorstel van de Commissie is eigenlijk voorbijgestreefd daar het Europees Hof van Justitie in de Content Services Case oordeelde dat een gewone website geen duurzame drager is.⁴²⁰ Tot slot moet er een duidelijke beschrijving worden gegeven van alle garanties, zowel wettelijke garanties als commerciële garanties.⁴²¹

De vereiste van duidelijkheid en begrijpelijkheid is terug te vinden in artikel 1649*septies* BW enerzijds en artikel 40 WMPC anderzijds. In het licht van artikel 40 WMPC maakt de Commissie een

---

⁴¹⁶ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 41-42.

⁴¹⁷ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 18-19 en 42.

⁴¹⁸ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 14-15.

⁴¹⁹ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 40.

⁴²⁰ S. DE POURCQ, "De informatieverplichting bij verkoop op afstand : een hyperlink die naar een gewone website leidt, volstaat niet" (noot onder HvJ 5 juli 2012), *DCCR* 2012-4, 68.

⁴²¹ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 40.

onderscheid tussen twee vormen van transparantie, namelijk de formele en de materiële transparantie. De formele transparantie veronderstelt dat bedingen op zodanige wijze worden geformuleerd dat de consument in staat is om de rechten en de plichten die eruit voortvloeien te vatten. De materiële transparantie slaat dan weer op de fysieke voorstelling van het beding. De voorwaarden in een beding moeten op leesbare wijze zijn weergegeven voor de gemiddelde consument. Hieronder kan onder andere worden begrepen dat er geen gebruik mag worden gemaakt van een te klein lettertype.⁴²² Het principe van duidelijkheid en begrijpelijkheid slaat uiteraard ook op de gebruikte taal. De Commissie is hier echter van mening dat het moet gaan om *“een taal die de consument van dit product begrijpt”*.⁴²³

Afdeling 4. Nood aan verdergaande transparantieverplichtingen?

De huidige stand van zaken toont aan dat er vandaag de dag in een beperkte transparantieverplichting wordt voorzien. Toch zijn er zeker en vast nog aanvullingen en verbeteringen mogelijk zodoende de transparantie ten opzichte van de consument te vergroten. De nood aan meer transparantie wordt aangetoond bij de elementen die het voorwerp uitmaken van discussie. Hierbij kan gedacht worden aan de invulling van het “onverlet laten van de wettelijke rechten”, maar ook de open bepaling van “ter beschikking stellen op een duurzame drager”. Eveneens vormen de aanbevelingen van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen een duidelijke aanwijzing dat er nog ruimte voor verbetering is. Het zou de transparantie, de rechtszekerheid en de bescherming van de consument ten goede komen indien deze elementen die vandaag de dag een bron voor debat uitmaken klaar en duidelijk worden geformuleerd en bijgevolg geen voorwerp van discussie meer zouden zijn.

De mogelijkheid voor de Belgische wetgever om bij de omzetting van de Garantierichtlijn verdergaande verplichtingen op te leggen werd nauwelijks benut. Er werd slechts in artikel 1649septies, tweede lid, derde streepje BW van deze optie gebruik gemaakt, ware het niet dat men vandaag de dag in het duister tast naar de ratio legis van deze extra regel. Bovendien is het opmerkelijk dat het voorstel dat het Europees Parlement destijds formuleerde inzake de opname van een lijst van contactgegevens van elke lidstaat⁴²⁴ niet werd opgenomen in de transparantieverplichting. Net het feit dat dit voorstel destijds werd geformuleerd toont aan dat er nood is aan een dergelijke regeling ter realisatie van de interne markt. De Belgische wetgever besloot ook om geen gebruik te maken van de optie om de exemplatieve lijst van essentiële gegevens aan te vullen.

Tot slot komen de verschillende regelingen inzake transparantie- en informatieverplichtingen die naast elkaar lopen de transparantie niet ten goede. Het bundelen van al deze verplichtingen heeft

---

⁴²² Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 19 en 40.

⁴²³ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 12.

⁴²⁴ Wetgevingsresolutie houdende advies van het Europees Parlement inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verkoop van en de waarborgen voor consumptiegoederen, COM (95)0520 C4-0455/96 96/0161 (COD), *PB.L.* 6 april 1998.

voordelen voor beide contractspartijen. De garant weet duidelijk wat van hem verwacht wordt en de kans op de sanctie van artikel 1649*septies*, vierde paragraaf BW neemt af, tenzij er uiteraard sprake is van het vrijwillig handelen in strijd met de transparantieverplichting. Het voordeel voor de consument is de verhoging van diens bescherming.

Hoofdstuk 3. Transparantieplichting naar Frans recht

Ook Frankrijk moest de garantieverplichting van artikel 6 Garantierichtlijn implementeren in het nationaal recht. In tegenstelling tot België gebeurde dit niet in het Burgerlijk Wetboek, maar werd de verplichting opgenomen in artikel L.211-15 *Code de la Consommation*⁴²⁵. Net zoals in het vorige hoofdstuk zal een korte bespreking volgen van de verschillende elementen van de transparantieplichting. Maar in tegenstelling tot het vorige hoofdstuk zal hier eerst worden ingegaan op de elementen waaruit de transparantieplichting bestond enkele maanden geleden. Op 2 mei 2013 werd een wetsvoorstel door de Nationale Vergadering ingediend om tegemoet te komen aan de bepalingen opgenomen in de Europese regelgeving. Met betrekking tot het voorstel tot wijziging van artikel L.211-15 *Code de la Consommation* ligt de omzetting van Richtlijn 2011/83/EU van 25 oktober 2011 aan de basis.⁴²⁶ Echter tijdens het schrijven van deze masterscriptie werd dit voorstel aangenomen op basis van de wet van 17 maart 2014 en werd het voormalige artikel L.211-15 gewijzigd. Ook de meest recente wijzigingen zullen uitvoerig aan bod komen in dit hoofdstuk.

Afdeling 1. Voor wetwijziging maart 2014: transparantieplichting in artikel L.211-15 *Code de la Consommation*

De Franse wetgever heeft bij de omzetting van artikel 6 Garantierichtlijn deze bepaling niet gekopieerd. Meer zelfs, hij heeft bepaalde elementen achterwege gelaten en andere elementen toegevoegd aan de vooropgestelde transparantieplichting.

1. GESCHRIFT

Het Frans recht bepaalt dat de commerciële garantie door middel van een geschrift beschikbaar moet worden gesteld van de consument.⁴²⁷ De mogelijkheid om de garantie op een andere duurzame drager ter beschikking te stellen werd niet opgenomen in de wet. Een geschrift doet automatisch denken aan de papieren versie ervan. Nochtans kan uit de voorbereidende werken afgeleid worden dat ook een elektronisch geschrift gekwalificeerd kan worden als 'un écrit'.⁴²⁸

Er is niets opgenomen in artikel L.211-15 *Code de la Consommation* omtrent een specifiek verzoek dat dient uit te gaan van de consument opdat de garantie aan hem ter beschikking wordt gesteld. De garantie wordt samen met de verkochte goederen aan de consument overgemaakt. Er dienen

---

⁴²⁵ A. WIEWIOROWSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 107.

⁴²⁶ Projet de loi relatif à la consommation, 2 mei 2013, n° 1015, <http://www.assemblee-nationale.fr/14/projets/pl1015.asp>.

⁴²⁷ Art. L.211-15 *Code de la Consommation*.

⁴²⁸ Projet de loi relatif à la garantie de la conformité du bien au contrat due par le vendeur au consommateur et à la responsabilité du fait des produits défectueux, Senaat 2003-2004, n° 358, <http://www.senat.fr/leg/pl103-358.html> (consultatie 11 april 2014).

geen bijkomende vereisten te worden vervuld door de consument.⁴²⁹ Dit in tegenstelling tot het Belgisch recht waar er specifiek een verzoek dient uit te gaan van de consument.⁴³⁰

2. ESSENTIËLE GEGEVENS

De richtlijn bepaalt dat er een aantal essentiële elementen dienen te worden opgenomen in dit geschift. Het gaat om de inhoud van de garantie, de nodige elementen ter uitvoering van de garantie, de duur, het territoriale toepassingsgebied en tot slot de naam en het adres van de garant.⁴³¹ Wat er overigens bedoeld wordt met “de elementen die nodig zijn ter uitvoering van de garantie” wordt niet nader gepreciseerd in de voorbereidende werken. Mijn inziens probeert de Franse wetgever hier tegemoet te komen aan de situaties waar er extra elementen nodig zijn om de garantie ten uitvoer te brengen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de lijst van contactadressen per lidstaat⁴³² indien het gaat om een consumptiegoed dat in het buitenland werd aangekocht. De Franse wetgever legt hier dus als het ware een extra verplichting op aan de garant, want deze moet er voor zorgen dat effectief de consument alle informatie heeft om zijn garantie te kunnen uitoefenen.

3. BEHOUD WETTELIJKE BESCHERMING

Daarnaast moet ook worden vermeld dat de verkoper te allen tijde kan genieten van de wettelijke bescherming die wordt voorzien in de bepalingen 1641 tot 1649 *C.Civ.* en enkele bepalingen uit de *Code de la Consommation*.⁴³³ Bovendien vermeldt artikel L.211-15 *Cd/C.* daarenboven dat een aantal artikelen dienen te worden opgenomen in de garantie zelf.⁴³⁴

Het Belgisch recht daarentegen vereist niet dat er bepaalde artikelen expliciet worden opgenomen in de commerciële garantie. Een loutere vermelding waaruit blijkt dat de consument wettelijke rechten heeft en dat deze onverlet moeten worden gelaten volstaat.⁴³⁵

4. TAAL

De vereiste die bepaalt dat de garantie moet worden vermeld in één of meerdere talen van de Europese Gemeenschap werd niet overgenomen door de Franse wetgever.⁴³⁶ Maar bij dit element dient een wet in verband te worden gebracht, namelijk *la loi du 4 août 1994 relative à l'emploi de*

---

⁴²⁹ A. WIEWIOROWSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 111.

⁴³⁰ Art. 1649septies BW.

⁴³¹ Art. L.211-15 *Code de la Consommation*.

⁴³² Wetgevingsresolutie houdende advies van het Europees Parlement inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verkoop van en de waarborgen voor consumptiegoederen, COM (95)0520 C4-0455/96 96/0161 (COD), *PB.L.* 6 april 1998.

⁴³³ *Ibid.*

⁴³⁴ Art. L.211-15 *Code de la Consommation*.

⁴³⁵ Art. 1649septies BW.

⁴³⁶ H. SCHULTE-NÖLKE, C. TWIGG-FLESNER en M. EBERS (eds.), *The consumer acquis and its transposition in the member states*, München, Sellier European law publishers, 2008, 437.

la langue française.⁴³⁷ Artikel 2 stelt het gebruik van de Franse taal verplicht bij aanbiedingen, gebruiksaanwijzingen, de garantievooraarden van een consumptiegoed, etc.⁴³⁸ Het Belgisch recht verschilt op dit punt. Overeenkomstig artikel 10 WMPC moet het garantiebewijs worden opgenomen in de taal van het gebied waarin de goederen op de markt worden gebracht. Deze vereiste kent het Frans recht niet, het volstaat dat de garantievooraarden in de Franse taal worden opgesteld.

Tot slot dient er ook nog gewezen te worden dat de voorbereidende werkzaamheden melding maken van het feit dat de consument zich kan beroepen op de bescherming aangeboden door het Franse recht indien hij zich in een andere lidstaat bevindt of indien er sprake is van een koop gekenmerkt door een grensoverschrijdend element.⁴³⁹

Ingeval er wordt gehandeld in strijd met de transparantieplichting zoals in deze afdeling beschreven, dient de garant deze desondanks nog in de garantie te voorzien en blijft de garantie geldig in het voordeel van de consument.⁴⁴⁰

Afdeling 2. Wetsvoorstel tot uitbreiding informatieverplichting

In Frankrijk werd er door de Nationale Vergadering op 2 mei 2013 een wetsvoorstel ingediend om tegemoet te komen aan de bepalingen opgenomen in de Europese regelgeving. Met betrekking tot het voorstel tot wijziging van artikel L.211-15 *Code de la Consommation* ligt de omzetting van Richtlijn 2011/83/EU van 25 oktober 2011 aan de basis.⁴⁴¹

De commerciële garantie wordt gezien als een marketinginstrument in hoofde van de verkoper. Net daarom dient er extra gelet te worden op positie van de consument. Het gebeurt immers dat de garant in de commerciële garantie minder rechten opneemt dan deze die wettelijk voorzien worden in de wettelijke garantie. Dit kan het misleiden van de consument tot gevolg hebben (*supra*). De Nationale Vergadering was van oordeel dat de consument beter geïnformeerd diende te worden en deed enkele voorstellen met betrekking tot artikel L.211-15 *Code de la Consommation*⁴⁴². Hieronder volgt een bespreking van de verschillende voorgestelde wijzigingen.

Ten eerste moet in de garantie zelf de definitie van de commerciële garantie worden opgenomen. Tevens wordt er ook voorgesteld dat de garantie de vorm aanneemt van een contract waarbij een kopie van het contract wordt overhandigd aan de koper van het consumptiegoed. Bovendien dient

---

⁴³⁷ Loi n° 94-665 du 4 août 1994 relative à l'emploi de la langue française, *JORF* 5 augustus 1994, n° 180, 11392.

⁴³⁸ T. CANFIN, *Conformité et vices cachés dans le droit de la vente*, Parijs, Editions Publibook, 2010, 361.

⁴³⁹ Projet de loi relatif à la garantie de la conformité du bien au contrat due par le vendeur au consommateur et à la responsabilité du fait des produits défectueux, 2003-2004, n° 358, <http://www.senat.fr/leg/pl103-358.html> (consultatie 11 april 2014).

⁴⁴⁰ Art. L.211-15 *Code de la Consommation*.

⁴⁴¹ Projet de loi relatif à la consommation, 2 mei 2013, n° 1015, <http://www.assemblee-nationale.fr/14/projets/pl1015.asp> (consultatie 11 april 2014).

⁴⁴² *Ibid.*

ook de prijs van de commerciële garantie in de garantie zelf te worden vermeld, voorzover deze niet gratis wordt aangeboden.⁴⁴³

Deze drie bovenstaande voorstellen werden geformuleerd ter versterking en ter vervolledigen van het begrip commerciële garantie. De bedoeling is immers, zoals op Europees niveau aangehaald, dat de consument niet wordt misleid.⁴⁴⁴

Ook met betrekking tot het behoud van de wettelijke rechten die voortvloeien uit de wettelijke garantie werd een bijkomende aanvulling voorgesteld. De vermelding dat de consument zijn wettelijke rechten behoudt, dient in de toekomst op een "duidelijke en nauwkeurige wijze" te gebeuren. Bovendien moet er niet enkel worden verwezen naar de bepalingen uit de *Code Civil* die betrekking hebben op de regeling ter vrijwaring van de verborgen gebreken, maar moeten deze bepalingen worden aangevuld met de bepalingen betreffende de wettelijke garantie uit de *Code de la Consommation*. Het indienen van dit voorstel heeft als doel om de consument beter te informeren over het bestaan en de inhoud van de wettelijke garantie die hij geniet naast de bescherming die hij put uit de commerciële garantie.⁴⁴⁵

Afdeling 3. Stand van zaken na wetswijziging maart 2014: transparantieplichting in artikel L.211-15 *Code de la Consommation*

Zoals in de inleiding van dit hoofdstuk al werd aangegeven werd een wetswijziging doorgevoerd door middel van de wet van 17 maart 2014. De artikelen L.211-15 tot en met L.211-16 *CdIC* werden gewijzigd en een nieuw artikel L.211-16-1 *CdIC* zag het levenslicht.

De elementen die de transparantieplichting uitmaken zijn nog steeds terug te vinden in artikel L.211-15 *CdIC*. Het artikel vangt aan, zoals voorgesteld, met een definitie van het begrip commerciële garantie. Het gaat met name om een aan de consument aangeboden overeenkomst ten laste van de verkoper inzake het herstel, de vervanging en het terugbetalen van de prijs van het goed, die bestaat naast de wettelijke verplichting tot conformiteit betreffende het goed.⁴⁴⁶

Het tweede element betreft het middel waarmee de garantie beschikbaar moet worden gesteld van de consument. Voor de wetswijziging volstond "*un écrit*" waaronder zowel een papieren als een elektronisch geschrift kon worden begrepen.⁴⁴⁷ Nu wordt er echter niet meer gesproken van "*un écrit*", maar wordt er gesproken van "*un contrat écrit*". Het voorstel van de Nationale Vergadering werd dus ook op dit punt gevolgd. Indien de verkoper een commerciële garantie overhandigt aan

---

⁴⁴³ Avis présenté au nom de la commission des lois constitutionnelles, de législation, du suffrage universel, du Règlement et d'administration générale sur le projet de loi adopté par l'assemblée nationale relatif à la consommation, 2012-2013, n° 792, <http://www.senat.fr/rap/a12-792/a12-7929.html> (consultatie 11 april 2014).

⁴⁴⁴ *Ibid.*

⁴⁴⁵ *Ibid.*

⁴⁴⁶ Art. L.211-15 *Code de la Consommation*.

⁴⁴⁷ Projet de loi relatif à la garantie de la conformité du bien au contrat due par le vendeur au consommateur et à la responsabilité du fait des produits défectueux, 2003-2004, n° 358, <http://www.senat.fr/leg/pl03-358.html> (consultatie 11 april 2014).

de consument, zal dat in de vorm zijn van een geschreven contract.⁴⁴⁸ Echter in het wetsvoorstel staat niet vermeld of ook een elektronisch versie van een geschreven contract hieronder kan worden verstaan. Mijn inziens lijkt het aannemelijk dat ook de elektronische versie van het geschreven contract onder "*un contract écrit*" wordt verstaan, daar voor de wetswijziging een elektronisch geschrift ook al was toegelaten.

De essentiële gegevens van het oude artikel L.211-15 *CdIC*. zijn aangevuld met een aantal andere vermeldingen. Zo is nu vereist dat ook de prijs van de garantie moet worden vermeld.⁴⁴⁹ Het Belgisch recht kent de verplichting tot het opnemen van de prijs niet. Naast het vermelden van de prijs, dient ook de inhoud van artikel L.211-16 *CdIC*. te worden opgenomen in het garantiedocument.⁴⁵⁰ De essentiële elementen moeten in een duidelijke en begrijpelijke taal worden weergegeven naar Belgisch recht.⁴⁵¹ Frankrijk legt deze bijkomende verplichting niet op bij de wetswijziging.

Ook met betrekking tot het behoud van de wettelijke rechten die voortvloeien uit de wettelijke garantie werd een aanvulling doorgevoerd. Het behoud van de wettelijke rechten moet nu op een "duidelijke en nauwkeurige wijze" gebeuren. Daarnaast verwijst het nu niet louter naar de bepalingen 1641 tot en met 1648 *C. Civ.* Inzake de verborgen gebreken, maar dient er ook te worden verwezen naar de artikelen L.211-4 tot en met L.211-13 *CdIC*. omtrent de wettelijke garantie. Wederom werd hier het voorstel van de Senaat gevolgd bij het vorm geven van het vernieuwde artikel L.211-15 *CdIC*.⁴⁵²

---

⁴⁴⁸ Art. L.211-15 *Code de la Consommation*.

⁴⁴⁹ *Ibid.*

⁴⁵⁰ *Ibid.*

⁴⁵¹ Art. 1649*septies* BW.

⁴⁵² *Ibid.*

Hoofdstuk 4. Conclusie

De elementen uit de transparantieplichting van artikel 1649septies BW zijn niet allemaal even helder en duidelijk geformuleerd. De elementen zijn vaak in zeer open en vage bewoordingen uitgedrukt waardoor ze aanleiding geven tot discussie. Het doel van de transparantieplichting, namelijk het informeren van de consument zodoende dat deze op een geïnformeerde wijze kan overgaan tot de aankoop van een goed, gaat hierdoor verloren. Ook de Commissie Oneerlijke Bedingen formuleerde reeds enkele aanbevelingen ten einde deze verplichting meer transparant te maken.

Opvallend is dat er een hele duidelijke link bestaat tussen de transparantieplichting en de oneerlijke bedingen. Het is mogelijk om de leer van de onrechtmatige bedingen toe te passen op de commerciële garantie. Dit is uiteraard positief voor de consument, aangezien hij hierdoor extra bescherming geniet.

Maar niet alleen kunnen de bepalingen inzake oneerlijke bedingen worden toegepast op de commerciële garantie, zowel de Richtlijn Oneerlijke Bedingen als de WMPC voorzien zelf in een transparantieplichting. Deze transparantieplichting is echter niet dezelfde als deze uit de Garantierichtlijn. Het vereist dat de bedingen op een duidelijke en begrijpelijke wijze zijn opgesteld. Daarenboven voorziet het ook nog in een interpretatieregel voor die situaties waarin er twijfel bestaat omtrent de interpretatie van het beding. Ook deze bepaling is van toepassing op commerciële garanties.

In Frankrijk gaf de transparantieplichting ook aanleiding tot debat. Maar in tegenstelling tot België, werden daar effectieve stappen gezet om de transparantieplichting aan te passen. Een wetswijziging vond reeds plaats.

Ook op het Europees niveau bleef men niet bij de pakken zitten. Zowel in de *DCFR* als in het GEK wordt er aandacht besteed aan de commerciële garantie. Beide instrumenten formuleren een transparantieplichting waarbij ze verder gaan dan de oorspronkelijke transparantieplichting uit de Garantierichtlijn.

DEEL 3. VERDERGAANDE TRANSPARANTIEVERPLICHTING?

In *Deel 2* is de transparantieplichting die België en Frankrijk kennen toegelicht. Niet enkel de huidige stand van zaken werd toegelicht, maar ook de voorstellen ter aanvulling of wijziging van deze transparantieplichting werden besproken. Op Europees niveau zijn er initiatieven ter aanvulling van de transparantieplichting. Er werd reeds aangetoond dat de transparantieplichting uit artikel 1649*septies* BW niet de verwachtingen inlost. Er is nood aan een verdergaande transparantieplichting, maar een concreet voorstel naar Belgisch recht is er nog niet. Met dit hoofdstuk zal ik de Belgische wetgever trachten te helpen om de huidige transparantieplichting uit artikel 1649*septies* BW aan te vullen. Uiteraard zal ik mijn inspiratie putten uit al hetgeen in de vorige delen aan bod is gekomen. Het eerste hoofdstuk bestaat uit een kritische noot van mezelf bij de mogelijke aanvullingen of wijzigingen die op de verschillende niveaus werden geformuleerd.

Hoofdstuk 1. Kritische noot bij de transparantieplichting en de mogelijke aanvullingen/wijzigingen

De transparantieplichting uit artikel 6 Garantierichtlijn werd door de nationale lidstaten omgezet. Aangezien de Garantierichtlijn een minimumharmonisatierichtlijn is, is het de lidstaten toegestaan om in meer verregaande verplichtingen te voorzien teneinde meer bescherming te bieden aan de consument.⁴⁵³ Desondanks werd er van deze mogelijkheid niet of in geringe mate gebruik gemaakt in België en Frankrijk (*supra*). De problemen hadden dus enigszins voorkomen kunnen worden door ten tijde van de omzetting van de Garantierichtlijn niet louter de Europese regels te “kopiëren”, maar een meer diepgaande denkoefening door te voeren. Desalniettemin ben ik niet verbaasd dat zowel België als Frankrijk een quasi *copy-paste* methode hebben gehanteerd, daar zij reeds veroordeeld waren door het Europese Hof van Justitie (*supra*) en het louter kopiëren van de richtlijn de minst tijdrovende oplossing was.

Zoals dus al meermaals benadrukt, is de transparantieplichting die wij vandaag de dag kennen naar Belgisch recht verre van ideaal. De verplichtingen kennen vaak een wat ongelukkige formulering. Hiermee doel ik op het feit dat een aantal verplichtingen te breed kunnen worden geïnterpreteerd en bijgevolg ook op een te brede wijze kunnen worden ingevuld.

Ten eerste wil ik ingaan op het element dat bepaalt dat de wettelijke rechten onverlet moeten worden gelaten.⁴⁵⁴ Voor juristen is het misschien wel duidelijk welke rechten hiermee bedoeld worden, maar in de realiteit zullen vaak noch de verkoper, noch de consument juridisch geschoold zijn. De bescherming die door het opnemen van deze vermelding beoogd wordt, gaat dus verloren.

---

⁴⁵³ Overw. 24 Richtlijn 1999/44/EG.

⁴⁵⁴ Art. 6, § 2 Richtlijn 1999/44/EG.

Uiteraard is het mogelijk dat een verkoper een jurist of advocaat ter hulp roept bij het opstellen van zijn algemene voorwaarden, verkoopovereenkomsten, etc. Maar dergelijke hypothesen doen uiteraard geen afbreuk aan de ongelukkige formulering van deze verplichting. Het grote probleem is dat de consument ofwel niet op de hoogte is van het bestaan van zijn wettelijke rechten, hij gaat er immers vanuit dat hij enkel die rechten bezit die voortvloeien uit de commerciële garantie. Ofwel heeft hij wel weet van het bestaan van zijn wettelijke rechten, maar totaal geen idee waaruit deze rechten bestaan. Het is van belang dat de consument zowel weet heeft van het bestaan als van de inhoud van zijn wettelijke rechten.⁴⁵⁵ Om tegemoet te komen aan dit probleem werden er verschillende voorstellen geformuleerd. De DCFR kent de verplichting van de opname van de vermelding van het onverlet laten van de wettelijke rechten. Het voorziet in een bijkomende verplichting waarbij de voordelen van de commerciële garantie ten opzichte van de regels inzake conformiteit moeten worden weergegeven om zo de consument inhoudelijk te informeren over zijn rechten.⁴⁵⁶ Op het eerste zicht lijkt dit inderdaad een goed voorstel om de consument meer informatie te verschaffen. Desalniettemin rijzen bij mij een aantal vragen omtrent de praktische uitvoering van deze verplichting. De garant zal de voordelen zelf moeten opsommen, maar wat indien hij nalaat (al dan niet met opzet) om een aantal voordelen op te noemen en de consument daardoor maar in beperkte mate bewust werd gemaakt van zijn wettelijke rechten? Hoe gaat men controleren dat alle voordelen werden opgesomd wanneer we ervan uitgaan de consument totaal geen inhoudelijke kennis heeft over zijn rechten? De praktische uitwerking van deze verplichting lijkt me nogal omslachtig, maar ook vrij onbetrouwbaar. De consument gaat er nu al te vaak vanuit dat hij enkel die rechten geniet die in de commerciële garantie zijn opgesomd.⁴⁵⁷ Wanneer men daarnaast in beperkte mate overgaat tot het opsommen van zijn voordelen, dan is de kans allicht heel erg groot dat hij ook dan denkt dat de commerciële garantie allesomvattend is. Ik ben dus van mening dat het weergeven van de voordelen geen sluitende oplossing uitmaakt, maar de consument slechts in beperkte mate inzicht geeft in zijn wettelijke rechten. Dit is uiteraard niet voldoende. Ik kan me dan ook beter vinden in de idee dat het Europees Parlement in het Groenboek 1993 voorstelde, maar het gaat naar mijn mening nog niet ver genoeg. Het adviseerde dat in de commerciële garantie niet enkel gewezen wordt op het bestaan en het onverlet laten van de wettelijke rechten, maar het wou eveneens dat een samenvatting van deze rechten werd opgenomen. Hierdoor zou de consument dus de exacte inhoud van zijn extra aangeboden rechten kunnen inschatten.⁴⁵⁸ In het voorstel tot de Richtlijn Consumentenrechten⁴⁵⁹ werd dit idee van het Europees Parlement opgenomen.⁴⁶⁰ Ook het GEK legt de verplichting op tot het opnemen van een

---

⁴⁵⁵ A. WIEWIORSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 103.

⁴⁵⁶ Art. 6:103, § 1, b DCFR.

⁴⁵⁷ A. VAN OEVELEN, "De Wet Consumentenkoop" in A. VAN REGENMORTEL, W. RAUWS, A. VAN OEVELEN, G. STRAETMANS, M. DEVENYN, B. GAYSE, L. HUYBRECHTS, S. VANDROMME, V. SAGAERT, H. SEELDRAYERS en M. STORME, *CBR Jaarboek 2005-2006*, Antwerpen, Maklu, 2006, 149.

⁴⁵⁸ A. WIEWIORSKA-DOMAGALSKA, *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 103.

⁴⁵⁹ Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende consumentenrechten, COM/2008/614 def.

⁴⁶⁰ Art. 29 Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende consumentenrechten, COM/2008/614 def.

verklaring over de wettelijke rechten die de consument geniet. Er wordt in de wetgevingsresolutie hierbij verwezen naar de rechten uit hoofdstuk 11 GEK.⁴⁶¹

De Commissie voor Onrechtmatige Bedingen formuleerde als aanbeveling met behoud tot de wettelijke rechten dat de consument in zijn contractvoorwaarden moet worden gewezen op de rechten die hij put uit de wettelijke garantie. Naast het louter verwijzen naar de contractvoorwaarden vereist de Commissie ook dat de verkoper overgaat tot het verduidelijken van de verwijzing om zo misleiding te voorkomen.⁴⁶² Aangezien ik van oordeel ben dat een loutere verwijzing naar het bestaan van de wettelijke rechten de consument geen inzicht doet krijgen in de inhoud ervan, zal deze aanbeveling de huidige situatie van onwetende consumenten nauwelijks of niet aanpakken.

Mijn voorkeur gaat uit naar de regeling betreffende het behoud van de wettelijke rechten zoals opgenomen in de *Code de la Consommation*. De eerste vereiste is immers een duidelijke en nauwkeurige melding van het onverlet laten van de wettelijke rechten die de consument put uit de betreffende bepalingen van de *Code de la Consommation* en de *Code Civil*. Daarnaast moet de inhoud van een specifiek aantal bepalingen worden opgenomen in de garantie.⁴⁶³ Hiermee wordt de consument op beknopte wijze geïnformeerd over de inhoud van zijn rechten. De problematiek van onwetendheid over de inhoud of het bestaan van de wettelijke rechten lijkt me door deze Franse regeling verholpen. In het hiernavolgende hoofdstuk wordt een voorstel tot wijziging van artikel 1649*septies* BW geformuleerd. Het letterlijk overschrijven van bepaalde artikelen teneinde de consument te wijzen op de inhoud van zijn wettelijke rechten zonder dat de inhoud van zijn wettelijke rechten in een gewijzigde vorm aan de consument wordt gecommuniceerd, verkrijgt mijn absolute voorkeur. In het door mij voorgestelde wetsvoorstel is een dergelijke regeling conform het Belgisch recht opgenomen.

Ook het element dat vereist dat de naam en het adres van de garant wordt opgenomen in de commerciële garantie maakte het voorwerp van debat uit. Bij de totstandkoming van de Garantierichtlijn stelde het Europees Parlement voor om een lijst met contactadressen toe te voegen. Met andere woorden, wanneer een consument een consumptiegoed verkrijgt uit een andere lidstaat is het volgens het Europees Parlement vereist dat de consument kennis krijgt van een lijst of toch ten minste een contactadres in elke lidstaat waar het door hem gekochte goed wordt verdeeld.⁴⁶⁴ Een louter contactadres houdt echter geen zekerheid in dat de contactpersoon in dat andere land ook tevens de garant is. Welk voordeel biedt een dergelijke lijst dan? De idee van het Europees Parlement spant de consumenten een rad voor de ogen. Het lijkt alsof ze alle gegevens over hun garant kennen, maar wanneer zij daadwerkelijk hun garant willen aanspreken

---

⁴⁶¹ Art. 117*bis* Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 26 februari 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende een gemeenschappelijk Europees kooprecht, COM(2011)0635 – C7-0329/2011 –2011/0284(COD).

⁴⁶² Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 41-42.

⁴⁶³ Art. L.211-15 *Code de la Consommation*.

⁴⁶⁴ Wetgevingsresolutie houdende advies van het Europese Parlement inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verkoop van en de waarborgen voor consumptiegoederen, COM (95)0520 C4-0455/96 96/0161 (COD), *PB.L.* 6 april 1998.

zullen zij allicht vaak in de kou blijven staan. In de *DCFR* daarentegen wordt geen lijst met contactadressen voorgesteld, maar is vereist dat naast de identiteitsgegevens van de garant, ook de naam en het adres van de persoon aan wie men kennis moet geven van de vordering wegens non-conformiteit wordt opgenomen.⁴⁶⁵ Dit is naar mijn oordeel een goede zaak, daar de consument nu ook weet krijgt van de naam en de adresgegevens van de persoon van wie de garantie daadwerkelijk uitgaat (cf. fabrieksgarantie). Het lijkt me dan ook aangewezen dat de naam en het adres van een derde tegen wie een vordering wegens non-conformiteit kan worden ingesteld bij een wijziging van het huidige artikel 1649*septies* BW wordt overgenomen.

Vervolgens komt de duur van de garantie aan bod. De *DCFR* bepaalt dat indien er geen termijn is bepaald in de commerciële garantie, er sprake is van een garantietermijn van 5 jaar of een termijn die overeenstemt met de verwachte levensduur van het goed.⁴⁶⁶ Het is een goede zaak dat er wordt voorzien in bepaling die aangeeft welke duur van toepassing is indien de garant nalaat een duur te bepalen. Toch stel ik me vragen bij "*de termijn die overeenstemt met de verwachte levensduur van het goed*". Hoe gaat men deze termijn bepalen? Zijn er bepaalde vaste regels die men hierbij in acht neemt om dit te bepalen? Kortom, waarop gaat men zich baseren om deze duur te bepalen? Op basis van de bevindingen van de *Study Group* en de *Research Group on EC Private Law* dient men rekening te houden met de redelijke verwachtingen van de consument met betrekking tot het goed. Deze verwachtingen dienen gebaseerd te zijn op de prijs van het goed, maar ook op de reputatie die de verkoper of producent heeft.⁴⁶⁷ Hieruit volgt dat het bepalen van de verwachte levensduur niet op een objectieve wijze kan worden bepaald, hetgeen tot rechtsonzekerheid zal leiden. Wanneer men vaste criteria voorop zou opstellen om de verwachte levensduur van een goed te bepalen, zou men op een objectieve wijze kunnen overgaan tot het vaststellen van de levensduur. Maar dit is in de praktijk niet haalbaar. Het volstaat volgens mij om verplicht de duur van de garantie op te nemen in het garantiebewijs en de bepaling dat bij gebreke van een duur er sowieso een garantietermijn van 2 jaar geldt (hetgeen overeenstemt met de wettelijke garantietermijn). Doordat het onmogelijk is om op een objectieve wijze de verwachte levensduur van een goed te bepalen en de termijn van 5 jaar te lang is voor bepaalde goederen, lijkt me de termijn van 2 jaar, zoals deze ook wettelijk is voorzien, een billijke oplossing.

Ook de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen formuleerde een, naar mijn mening zeer nuttige, aanbeveling wat betreft de duur van de garantie. De Commissie vereist immers dat het startpunt van de commerciële garantie wordt meegedeeld, zeker indien deze garantie geen aanvang neemt bij de aankoop van het goed.⁴⁶⁸ In mijn wetsvoorstel wordt dit element dan ook overgenomen.

Een volgend element dat werd aangepakt is de taal waarin de garantie wordt aangeboden. Artikel 6:103 *DCFR* vereist dat het garantiedocument wordt opgesteld in dezelfde taal als de taal waarin

---

⁴⁶⁵ Art. 6:103, § 1, c *DCFR*.

⁴⁶⁶ Art. 6:104, a *DCFR*.

⁴⁶⁷ C. VON BAR, E. CLIVE en H. SCHULTE-NÖLKE (eds.), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law – Draft Common Frame of Reference (DCFR)*, München, Sellier European Law Publishers GmbH, 2009, 1440.

⁴⁶⁸ Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 19.

de goederen werden aangeboden.⁴⁶⁹ Deze verplichting gaat in de praktijk aanleiding geven tot tal van problemen indien men goederen aankoopt in een ander land en de consument de taal niet machtig is van het land waarin de goederen werden aangeboden. De redenering die schuilt achter de verplichting, met name dat een consument niet in de mogelijkheid verkeert om goederen aan te kopen in een taal die hij niet machtig is, is mijn inziens totaal fout. Het is perfect mogelijk dat een bepaald persoon in het buitenland een goed aankoopt, ondanks dat deze in een andere taal is aangeboden, dan de talen die hij machtig is. Wanneer men in een dergelijk geval ook nog eens de garantie dient weer te geven in diezelfde taal als waarin de goederen werden aangeboden, zal de consument totaal geen besef hebben van de inhoud van zijn garantie. Deze vereiste inzake taal ontmoedigt consumenten om goederen aan te kopen in een land waarvan men de taal niet machtig is.

In het GEK werd gekozen voor diezelfde taal als waarin de koopovereenkomst werd opgesteld.⁴⁷⁰ M.i. is dit een goed voorstel. Er wordt niet direct verwezen naar een taal waarin dit dient te geschieden en laat dus als het ware marge vrij voor de contractspartijen om te bepalen in welke taal zij de overeenkomst en bijgevolg ook de commerciële garantie zullen opnemen.

In de *DCFR* staat dat het garantiebewijs op automatische wijze en op een duurzame wijze ter beschikking moet worden gesteld van de consument.⁴⁷¹ Ten eerste ben ik het er volledig mee eens dat het garantiebewijs op automatische wijze wordt verstrekt aan de consument. Wanneer deze immers geen weet heeft van het feit dat hij een verzoek moet doen om een garantiebewijs te verkrijgen, dan zal hij nooit in het bezit ervan komen. Een automatische terbeschikkingstelling is de meest passende oplossing. Ten tweede vereist de *DCFR* dat het bewijs op een duurzame drager moet worden verstrekt.⁴⁷² Deze open term van duurzame drager past perfect binnen de snelle ontwikkeling van onze huidige maatschappij op technologisch vlak. Maar men moet zich ervan bewust zijn, dat ondanks dat het gebruik van pc's prominent aanwezig is in het leven van vele burgers, dit niet voor iedereen het geval is. Het verstrekken van een garantie bijvoorbeeld op een diskette, cd of per mail is dus niet mogelijk voor alle consumenten. Bovendien oordeelde het Hof van Justitie in de Content Services Case ook terecht dat een gewone website geen duurzame drager is. Het verstrekken van informatie via een duurzame drager is dus niet passend voor alle consumenten. Naar mijn mening is de meest passende oplossing om te voorzien in een bepaling die sowieso, een papieren versie voorschrijft, maar de optie open laat om gebruik te maken van een duurzame drager wanneer de consument hiermee instemt. Het ter beschikking stellen dient bovendien nog steeds automatisch te geschieden.

In Frankrijk wordt de definitie van een commerciële garantie in de garantie zelf ingeschreven.⁴⁷³ Ik ben van mening dat dit geen slecht idee is, teneinde de consument op de hoogte te brengen wat er

---

⁴⁶⁹ Art. 6:103, § 1 *DCFR*.

⁴⁷⁰ Art. 2, s GEK.

⁴⁷¹ Art. 6:103, § 2 *DCFR*.

⁴⁷² *Ibid.*

⁴⁷³ Art. L.211-15 *Code de la Consommation*; Avis présenté au nom de la commission des lois constitutionnelles, de législation, du suffrage universel, du Règlement et d'administration générale sur le projet de loi adopté par l'assemblée nationale relatif à la consommation, 2012-2013, n° 792, <http://www.senat.fr/rap/a12-792/a12-7929.html> (consultatie 11 april 2014).

begrepen kan worden onder een commerciële garantie. Een definitie moet dus in de toekomst dus ook worden opgenomen in artikel 1649*septies* BW.

Frankrijk vereist ook dat de prijs van de commerciële garantie wordt vermeld.⁴⁷⁴ Naar mijn persoonlijke mening is dit een onmisbaar element dat moet worden opgenomen in de garantie. De commerciële garantie fungeert namelijk als een marketinginstrument⁴⁷⁵. De commerciële garantie kan immers een doorslaggevende rol spelen bij de aankoop van een consumptiegoed. Door het vermelden van de prijs van de garantie, indien deze niet kosteloos is, wordt de consument op dit vlak voldoende geïnformeerd om over te gaan tot het nemen van een beslissing inzake de aankoop. In het voorstel tot wijziging dat ik hierna formuleer, wordt dit element om bovenstaande redenen dan ook opgenomen.

Een laatste element dat ook nog aandacht vereist is het tijdstip waarop de commerciële garantie ter beschikking wordt gesteld van de consument. Dit staat immers nergens beschreven. Met andere woorden zou hieruit kunnen worden afgeleid dat de garant vrij is hierin. Persoonlijk ben ik van mening dat het ter beschikking stellen van de commerciële garantie dient te gebeuren ten laatste op het ogenblik van het sluiten van de verkoopovereenkomst. Aangezien het huidige artikel 1649*septies* BW niets hierover zegt, lijkt het me dan ook aangewezen om dit aan te passen in het licht van artikel 4 WMPC en artikel 90, eerste paragraaf WMPC. Beide bepalingen leggen de verplichting op om, ten laatste op het ogenblik van het sluiten van de overeenkomst, de voorwaarden van de commerciële garantie aan de consument mee te delen (*supra*). Dus om te vermijden dat de commerciële garantie een oneerlijke handelspraktijk uitmaakt in het licht van artikel 90, eerste paragraaf WMPC is het dus aangeraden om te vermelden dat de ter beschikking stelling dient te geschieden ten laatste op het ogenblik van het sluiten van de overeenkomst.

De voorstellen, adviezen en aanbevelingen die door de verschillende instanties naar voor werden geschoven ter wijziging, aanvulling of verbetering van de transparantieverplichting uit de Garantierichtlijn volstaan niet allemaal om de reeds gekende hiaten op te vullen. Toch zou een combinatie van een aantal van de voorstellen kunnen leiden tot een transparante transparantieverplichting die de consumentenbescherming ten goede zou komen. Bovendien zou deze transparantieverplichting ook nog versterkt kunnen worden door in artikel 1649*septies* BW de interpretatiereguleer op te nemen, zoals reeds terug te vinden in artikel 1602 BW en artikel 40 WMPC. Hierdoor wordt de sanctie die in het huidige artikel in de vierde paragraaf staat verruimd. Het is uiteraard perfect mogelijk dat een verkoper aan alle verplichtingen voldoet die zijn opgenomen in artikel 1649*septies* BW, maar dit op een twijfelachtige manier doet. De "sanctie" houdt in dat het betreffende element in het voordeel van de consument wordt geïnterpreteerd. Om voorliggende redenen wordt in het voorstel tot wijziging dan ook een extra paragraaf toegevoegd dat zegt dat de garant verplicht is in duidelijk en begrijpelijk te verklaren waartoe hij zich verbindt. Een duisterheid en dubbelzinnigheid wordt tegen de garant uitgelegd.

---

⁴⁷⁴ Art. L.211-15 *Code de la Consommation* ; Avis présenté au nom de la commission des lois constitutionnelles, de législation, du suffrage universel, du Règlement et d'administration générale sur le projet de loi adopté par l'assemblée nationale relatif à la consommation, 2012-2013, n°792, <http://www.senat.fr/rap/a12-792/a12-7929.html>.

⁴⁷⁵ Overw. 21 Richtlijn 1999/44/EG.

Hoofdstuk 2. Voorstel tot wijziging artikel 1649septies BW

Zoals al is gebleken volstaat het huidige artikel 1649septies BW niet en dient het aan een wijziging te worden onderworpen. Hieronder plaats ik het op basis van mijn bevindingen naar aanleiding van deze masterscriptie een voorstel tot wijziging van artikel 1649septies BW.

ARTIKEL 1649SEPTIES BW	GEWIJZIGD ARTIKEL 1649SEPTIES BW
<p>§ 1. Elke garantie is bindend voor diegene die haar biedt volgens de in het garantiebewijs en de daarmee samenhangende reclame vastgestelde voorwaarden.</p> <p>§ 2. In de garantie :</p> <ul style="list-style-type: none"> - moet vermeld staan dat de consument krachtens de toepasselijke nationale wetgeving betreffende de verkoop van consumptiegoederen wettelijke rechten heeft en moet duidelijk worden gesteld dat de garantie die rechten onverlet laat; - moeten in duidelijke en begrijpelijke taal de inhoud van de garantie en de essentiële gegevens vermeld staan die noodzakelijk zijn om van de garantie gebruik te kunnen maken, met name de duur en het geografische toepassingsgebied van de garantie, alsmede de naam en het adres van de garant. <p>§ 3. Op verzoek van de consument moet de garantie hem schriftelijk of op een andere te zijner beschikking staande en voor hem toegankelijke duurzame drager beschikbaar worden gesteld.</p> <p>Wanneer de verkoopovereenkomst schriftelijk is, behoudt ze in ieder geval de inlichtingen bedoeld in § 2.</p> <p>§ 4. Indien een garantie niet conform de vereisten bepaald in §§ 2 en 3 is, doet zulks op generlei wijze afbreuk aan het recht van de consument om de naleving ervan te eisen.</p> <p>Zulks geldt eveneens wanneer de garantie niet</p>	<p>§ 1. Een garantie is elke door een verkoper of producent tegenover de consument aangegane verbintenis om de betaalde prijs terug te betalen, of om de consumptiegoederen te vervangen of te herstellen, of om er zich op enigerlei wijze om te bekommeren, indien de goederen niet overeenstemmen met de beschrijving in het garantiebewijs of in de desbetreffende reclame</p> <p>§ 2. Elke garantie is bindend voor diegene die haar biedt volgens de in het garantiebewijs en de daarmee samenhangende reclame vastgestelde voorwaarden.</p> <p>§ 3. In de garantie :</p> <ul style="list-style-type: none"> - moet op een duidelijke en begrijpelijke wijze melding worden gemaakt van de wettelijke rechten die de consument geniet op grond van de artikelen 1649ter t.e.m. 1649sexies BW. Eveneens moet de inhoud van de bepalingen 1649ter, paragraaf 1 en artikel 1649quater, paragraaf 1 BW uitdrukkelijk worden opgenomen in de garantie; - moeten in duidelijke en begrijpelijke taal de inhoud van de garantie en de essentiële gegevens vermeld staan die noodzakelijk zijn om van de garantie gebruik te kunnen maken, met name <ul style="list-style-type: none"> - de prijs van de garantie - de duur en bijhorend het moment dat deze duur ingaat; - het geografische toepassingsgebied van

conform is aan de eisen voorzien in artikel 13, eerste lid, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument.

de garantie;

- de naam en het adres van de garant;
- de naam en het adres van een ander persoon dan de garant tegen wie de vordering kan worden ingesteld en de wijze waarop deze vordering dient te worden ingesteld;

§ 4. De garantie moet beschikbaar worden gesteld van de consument schriftelijk op papier, of indien de consument hiermee instemt op een andere duurzame gegevensdrager wijze ten laatste op het ogenblik van het sluiten van de koopovereenkomst.

§ 5. De garant is verplicht duidelijk en begrijpelijk te verklaren waartoe hij zich verbindt.

Duisterheid of dubbelzinnigheid wordt tegen de garant uitgelegd.

§ 6. Indien een garantie niet conform de vereisten bepaald in §§ 3 en 4 is, doet zulks op generlei wijze afbreuk aan het recht van de consument om de naleving ervan te eisen.

Zulks geldt eveneens wanneer de garantie niet conform is aan de eisen voorzien in artikel 13, eerste lid, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument.

DEEL 4. CONCLUSIE

Deze masterscriptie had als doel om na te gaan of de transparantieplichting bij commerciële garanties in België voldoende transparantie biedt of dat er in een meer verregaande verplichting moet worden voorzien. Ter beantwoording van deze centrale onderzoeksvraag werd gekeken naar de regeling en de initiatieven in Europa en Frankrijk.

Een eerste opmerkelijke bevinding is dat België en Frankrijk in dezelfde garantievormen voorzien. Zo kennen ze beide een regeling ter vrijwaring van verborgen gebreken, een regeling tot conforme levering, een wettelijke garantie en tot slot een commerciële garantie. Naar Belgisch recht zijn al deze garantievormen terug te vinden in het Burgerlijk Wetboek. De regeling tot vrijwaring van verborgen gebreken en de regeling inzake conforme levering verhouden zich als *lex specialis* ten aanzien van de wettelijke en commerciële garantie. In Frankrijk daarentegen is dit niet het geval. Daar zijn ten eerste de verschillende garantievormen al over verschillende juridische instrumenten verspreid. De regeling ter vrijwaring van verborgen gebreken en de regeling tot conforme levering staan opgenomen in de *Code Civil* en de twee andere vormen van garanties staan in de *Code de la Consommation*. De regelingen uit de verschillende juridische instrumenten bestaan naast elkaar. Rekening houdend met het toepassingsgebied, heeft de consument de keuze op welke garantievorm hij zich beroept.

Ten tweede toont een grondige analyse van de elementen uit de transparantieplichting uit artikel 1649septies BW aan dat er nood is aan meer transparantie in de huidige transparantieregeling. De omzetting van artikel 6 Garantierichtlijn naar Belgisch recht kan gezien worden als een *copy-paste* oefening, ware het niet dat de wetgever toch één extra regel toegevoegde. Helaas is de draagkracht van deze regel onduidelijk en bieden de voorbereidende werken geen verduidelijking. Maar niet alleen deze extra regel heeft nood aan duidelijkheid. De vage en open bepalingen die gebruikt worden in de transparantieplichting geven aanleiding tot verschillende opvattingen met betrekking tot de invulling ervan. Het behoud van de wettelijke rechten is hier het duidelijkste voorbeeld van. Niet alleen zijn er in de rechtsleer verschillende strekkingen omtrent de invulling ervan, maar daarnaast werd dit element ook door de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen bekritiseerd. In Frankrijk werd dit element bij de meest recente wetswijziging hervormd. Maar ook de Europese initiatieven (*DCFR* en *GEK*) stellen een andere regeling voorop dan deze uit de Garantierichtlijn. Ook andere elementen gaven aanleiding tot discussie. Wat valt er allemaal onder het begrip duurzame drager? Moeten er ook identiteitsgegevens van een derde persoon tegen wie een vordering kan worden ingesteld? Op basis hiervan kan geoordeeld worden dat de transparantie die men tracht na te streven met artikel 1649septies BW niet van een leien dakje verloopt. Aanvullingen, wijzigingen en verbeteringen zijn zeker en vast mogelijk en zijn ook ten eerste aan te raden zodoende de transparantie ten opzichte van de consument te vergroten.

Een andere opvallende tendens die volgt uit de bespreking van de transparantieplichting naar Belgisch recht is de grote invloed van de WMPC op de regeling van de commerciële garantie. Er

werd reeds aangetoond dat de bepalingen inzake de oneerlijke bedingen en de overige bepalingen uit de WMPC van toepassing zijn op de commerciële garantie. Het is dan ook van groot belang dat indien een verkoper een commerciële garantie opstelt hij ook met deze wetgeving rekening dient te houden. Zo kan een commerciële garantie getoetst worden aan de bepalingen inzake de oneerlijke bedingen zoals de zwarte lijst uit artikel 74 WMPC. Bovendien kent de WMPC zelf ook een transparantieplichting in artikel 40 WMPC. Deze transparantieplichting stelt duidelijkheid en begrijpelijkheid voorop wanneer op schriftelijke wijze bedingen worden opgesteld. Aangezien werd aangetoond dat de WMPC van toepassing is op commerciële garanties, moet de garant bij het opstellen van zijn commerciële garantie conform deze bepalingen handelen. Daarenboven is er ook een informatieverplichting opgenomen in de WMPC die vereist dat de consument ten laatste op het ogenblik van het sluiten van de overeenkomst ingelicht moet zijn over de commerciële garantie. Het is voor de consument uiteraard een goede zaak dat deze bepalingen er zijn, aangezien zij de bescherming ten goede komen. Maar het spijtige aan de zaak is dat deze transparantie- en informatieverplichting op een versnipperde wijze voorkomen. Bovendien wordt er in de transparantieplichting van artikel 1649septies BW ook niet gewezen op de toepasselijkheid van deze bepalingen. Wanneer men transparantie wilt creëren is het aangewezen deze verplichtingen te bundelen. Het is dan ook aanbevelingswaardig dat deze verplichtingen samen worden opgenomen in bijvoorbeeld artikel 1649septies BW.

In Frankrijk is men echter ook niet stil blijven zitten wat de bescherming van de consument betreft. Er werd een wetsvoorstel geformuleerd waarbij de transparantieplichting uit artikel L.211-15 *Code de la Consommation* toch aanzienlijk werd gewijzigd en waarbij er alles aan werd gedaan om de consument een grotere mate van bescherming te bieden en misleiding te voorkomen. Dit voorstel werd uiteindelijk in maart van dit jaar gerealiseerd. De transparantieplichting naar Frans recht werd uitgebreid met een aantal elementen. Zo moet de definitie van de commerciële garantie, de prijs van de commerciële garantie, de inhoud van artikel L.211-16 *CdIC*. worden opgenomen in de commerciële garantie. De garantie maakt daarnaast het voorwerp uit van een geschreven contract. Betreffende de essentiële elementen dient nu niet meer enkel te worden verwezen naar de regeling inzake verborgen gebreken, maar is een verwijzing naar de wettelijke garantie uit de *Code de la Consommation* ook vereist. Het feit dat Frankrijk zijn transparantieplichting die als basis artikel 6 Garantierichtlijn had al heeft aangepast, is nog maar eens een bewijs dat men verder moet gaan dan wat door artikel 6 Garantierichtlijn werd voorzien.

Ook op Europees niveau maakt de commerciële garantie voorwerp uit van discussie. Zowel de *DCFR* als het GEK duwen de transparantieplichting niet in de vergeetput. Integendeel zelfs, de *DCFR* voorziet in een transparantieplichting die verder reikt dan deze uit artikel 6 Garantierichtlijn. Het GEK op zijn beurt kent vandaag de dag alleen maar een definitie van een commerciële garantie, maar er is wel een voorstel geformuleerd om in een transparantieplichting bij commerciële garanties te voorzien. Dit voorstel gaat daarenboven ook verder dan deze uit de Garantierichtlijn. Uit deze recente initiatieven kan dus een tendens worden afgeleid naar meer transparantie, naar meer bescherming voor de consumenten bij commerciële garanties.

Op basis van deze bevindingen is het dan ook meer dan ooit duidelijk dat de huidige transparantieplichting die België kent in artikel 1649septies BW en dat louter een kopie vormt van artikel 6 Garantierichtlijn niet voldoende transparant is. Talrijke voorstellen en ideeën werden reeds geformuleerd, de noodzaak werd meer dan ooit duidelijk. Wil men de consument niet in de kou laten staan dan is een wijziging van artikel 1649septies BW noodzakelijk. Hierdoor kan men de consument meer bescherming bieden, maar zal de consument ook beter geïnformeerd worden waardoor hij op een optimale wijze van zijn zelfbeschikkingsrecht gebruik kan maken wanneer hij een bepaald goed wil aankopen.

GERAADPLEEGDE WERKEN

Wetgeving

EUROPA

Gewijzigd voorstel voor een Richtlijn van de Raad betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten, *Pb.C.* 24 maart 1992.

Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in de consumentenovereenkomsten, *Pb.L.* 21 april 1993, afl. 95.

Groenboek betreffende garanties op consumptiegoederen en service na verkoop, COM (93) 509 final, *Pb.C.* 15 december 1993, afl. 338.

Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 1997 betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten, *Pb.L.* 4 juli 1997, afl. 144.

Wetgevingsresolutie houdende advies van het Europese Parlement inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verkoop van end e waarborgen voor consumptiegoederen, COM (95)0520 C4-0455/96 96/0161 (COD), *Pb.L.* 6 april 1998.

Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999 betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen, *Pb.L.* 7 juli 1999, afl. 171.

Richtlijn 2002/92/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 december 2002 betreffende verzekeringsbemiddeling, *Pb.L.* 15 januari 2003, afl. 9.

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende consumentenrechten, COM/2008/614 def.

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende een gemeenschappelijk Europees Kooprecht, COM/2011/635 def.

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 26 februari 2014 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende een gemeenschappelijk Europees kooprecht, COM(2011)0635 – C7-0329/2011 –2011/0284(COD).

BELGIË

Burgerlijk wetboek, *BS* 3 september 1807.

Koninklijk Besluit van 22 februari 1991 houdende algemeen reglement betreffende de controle op de verzekeringsondernemingen, *BS* 11 april 1991.

Wet van 25 juni 1991 op de landverzekeringsovereenkomst, *BS* 20 augustus 1992.

Wet 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument, *BS* 29 augustus 1991.

KB van 26 november 1993 houdende oprichting van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen, *BS* 18 januari 1994, gewijzigd door KB van 4 juli 2001 tot wijziging van het KB van 26 november 1993 houdende oprichting van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen, *BS* 14 augustus 2001.

Wetsontwerp houdende aanvulling van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek inzake verkoop teneinde consumenten te beschermen, *Parl.St.* Kamer 2002-03, nr. 2319/001.

Wetsontwerp houdende aanvulling van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek inzake verkoop teneinde de consumenten te beschermen, *Parl.St.* Kamer 2003-04, nr. 982/4.

Wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen, *BS* 21 september 2009.

Wetsontwerp betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, *Parl.St.* Kamer 2009-10, nr. 2340/1, commentaar bij artikel 10.

Wet 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, *BS* 12 april 2010.

Wet van 6 april 2010 met betrekking tot de regeling van bepaalde procedures in het kader van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, *BS* 12 april 2010.

Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake de regeling van onrechtmatige bedingen in het voorstel voor richtlijn betreffende consumentenrechten, 9 juni 2010, nr. 28, 1-38.

Commissie voor onrechtmatige bedingen, Advies inzake bedingen met betrekking tot de commerciële garantie bij de verkoop van consumptiegoederen, 27 februari 2013, nr. 33, 1-38.

Wetsontwerp houdende invoeging van boek VI "Marktpraktijken en consumentenbescherming" in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek VI, en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan boek VI, in de boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht, *Parl.St.* Kamer 2013-14, nr. 53.

Wet van 21 december 2013 houdende invoeging van boek VI "Marktpraktijken en consumentenbescherming" in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek VI, en van de rechtshandavingsbepalingen eigen aan boek VI, in de boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht, *BS* 30 december 2013.

FRANKRIJK

Code Civil, <http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006070721> (consultatie 1 mei 2014).

Code de la consommation, <http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006069565> (consultatie 1 mei 2014).

Code Rural et de la pêche maritime, <http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006071367> (consultatie 1 mei 2104).

Arrêté du 22 décembre 1987 pris en application de l'article 1er du décret n° 87-1045 du 22 décembre 1987 relatif à la présentation des écrits constatant les contrats de garantie et de service après vente, *JORF* 29 december 1987, 15330.

Loi n° 94-665 du 4 août 1994 relative à l'emploi de la langue française, *JORF* 5 augustus 1994, n° 180, 11392.

Décret n° 97-298 du 27 mars 1997 relatif au code de la consommation (partie réglementaire), *JORF* 3 april 1997, n° 78, 5123.

Projet de loi relatif à la garantie de la conformité du bien au contrat due par le vendeur au consommateur et à la responsabilité du fait des produits défectueux, Senaat 2003-2004, n° 358, <http://www.senat.fr/leg/pj103-358.html> (consultatie 11 april 2014).

Projet de loi relatif à la garantie de conformité du bien au contrat due par le vendeur au consommateur et à la responsabilité du fait des produits défectueux, Senaat 2005-2006, n° 277, <http://www.senat.fr/rap/l05-277/l05-2775.html> (consultatie 11 april 2014).

Avis présenté au nom de la commission des lois constitutionnelles, de législation, du suffrage universel, du Règlement et d'administration générale sur le projet de loi adopté par l'assemblée nationale relatif à la consommation, 2012-2013, n° 792, <http://www.senat.fr/rap/a12-792/a12-7929.html> (consultatie 11 april 2014).

Projet de loi relatif à la consommation, 2 mei 2013, n° 1015, <http://www.assemblee-nationale.fr/14/projets/pl1015.asp> (consultatie 11 april 2014).

Loi n° 2014-344 du 17 mars 2014 relative à la consommation, *JORF* 18 maart 2014, n° 0065, 5400

Rechtspraak

HvJ C-312/03, *Commissie van de Europese Gemeenschappen v. Koninkrijk België*, ECR 2004, 1975.

Cass. 21 september 1978, *Arr. Cass.* 1978-79, 96.

Cass. 30 maart 1984, *Arr. Cass.* 1983-84, 1018.

HvJ C-31/85, *ETA Fabriques d'Ebauches v. SA DK investment and others*, *Jur.* 1985, 3261.

Vz. Kh. Brussel 21 december 1992, *TBH* 1993, 675, noot J. STUYCK, *Jaarboek Hand.Med.* 1992, 33, noot J.L. FAGNART.

Luik 12 november 1997, *JLMB* 1998, 628.

Kh. Dendermonde (afd. Aalst) 29 mei 2001, *T.App.* 2002, 33.

HvJ C-315-05, *Lidl Italia Srl v. Comune di Arcole*, 2006, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62005CJ0315:EN:HTML> (consultatie 11 mei 2014).

Brussel (4e k.) 8 december 2008, *DCCR* 2009, afl. 83, 83.

Gent 27 mei 2009, *NJW* 2000, afl. 218, 202.

Gent (12e k.) 27 mei 2009, *NJW* 2010, afl. 218, 200.

HvJ 243/08, *Pannon GSM Zrt. v. Erzsébet Sustikné Gyorfi*, 2009.

Antwerpen 28 september 2009, *RABG* 2013, afl. 10, 641.

Gent (12 k.) 20 oktober 2010, *DCCR* 2011, afl. 92-93, 198, noot P. CAMBIE.

HvJ C-137-08, *VB Penzugyi Lizing Zrt. v. Ferenc Schneider*, 2010.

Rb. Antwerpen (14de k. B) 3 maart 2011, *DCCR* 2012, afl. 94, 105, noot S. VAN LOOCK.

Gent 29 juni 2011, *NJW* 2012, afl. 263, 387.

HvJ C-49/11, *Content Service v. Bundesarbeitskammer*, 2012.

Concl. Adv. Gen. J. Kokott bij HvJ 28 februari 2013,
<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=134365&pageIndex=0&doclang=NL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=529543> (consultatie 4 april 2014).

Rechtsleer

ACHIRICA, J.L., *Garanties dans la vente de biens de consommation*, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, 2004, 393 p.

ANCEL, P., "La garantie conventionnelle des vices cachés dans les conditions générales de vente en matière mobilière", *Rev.Tr.Dr.Comm.* 1979, 203-229.

ANTONIOLLI, L. en FIORENTINI, F., "Introduction" in L. ANTONIOLLI en F. FIORENTINI (eds.), *a Factual Assessment of the Draft Common Frame of Reference*, München, Sellier European Law publishers GmbH, 2011, 476 p.

BAECK, J., BEYAERT, S., BRULOOT, F., CLAEYS, I., GELDHOF, W. en TISON, M., *Contractenrecht in beweging*, Mechelen, Kluwer, 2004, 207 p.

BALLON, G., GEENS, K., STUYCK, J. en TERRY, E., *Inleiding tot het economisch recht*, Mechelen, Kluwer, 2009, 605 p.

BALLON, G. en VERVERKEN, S., *De Wet Marktpraktijken: een eerste commentaar*, Mechelen, Kluwer, 2011, 896 p.

BERTRAMS, R.I.V.F., *Koop*, Antwerpen, Maklu, 2009, 107 p.

BOUCARD, H., *L'agrégation de la livraison dans la vente*, Parijs, LGDJ, 2005, 666 p.

BRADGATE, R. en TWIGG-FLESNER, C., *Consumer sales and associated guarantees*, Oxford, Oxford University Press, 2003, 309 p.

CALAIS-AULOY, J. en TEMPLE, H., *Droit de la consommation*, Parijs, Dalloz, 2010, 726 p.

CAMBIE, P., *Onrechtmatige bedingen*, Gent, Larcier, 2009, 478 p.

CAMPBELL, D. en WOODLEY, S., *Liability for products in a global economy*, Den Haag, Kluwer Law International, 2005, 445 p.

CANFIN, T., *Conformité et vices cachés dans le droit de la vente*, Parijs, Editions Publibook, 2010, 394 p.

CAUFFMAN, C. en VERBEKE, A., "Een jaar wet consumentenkoop" in B. TILLEMEN en A.VERBEKE (eds.), *Bijzondere overeenkomsten Themis*, Brugge, Die Keure, 2006, 27-58.

CHRISTIAENS, A., "Art.1602 B.W" in X., *Bijzondere overeenkomsten. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Kluwer, 2002, 12 p.

CHRISTIAENS, A., "Commentaar bij art. 1604 B.W." in X, *Bijzondere overeenkomsten. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Kluwer, 2006, 1-44.

CUYPERS, J., *Leven met eigendom*, Rijswijk, Uitgeverij Elmar, 2006, 136 p.

DE CORTE, R. en DE GROOTE, B., *Overzicht van het burgerlijk recht*, Mechelen, Kluwer, 2005, 746 p.

DEMUYNCK, I., "De nieuwe garantieregeling voor consumptiegoederen" in X., *Liber amicorum Yvette Merchiers*, Brugge, die Keure, 2001, 867-904.

DEMUYNCK, I., "De bescherming van de consument tegen gevaarlijke, gebrekkige en niet-conforme producten" in VLAAMSE CONFERENTIE DER BALIE VAN GENT (ed.), *De consument in het recht: verwend, verwaand of miskend?*, Antwerpen, Maklu, 2003, 9-101.

DE POURCQ, S., "De informatieverplichting bij verkoop op afstand : een hyperlink die naar een gewone website leidt, volstaat niet" (noot onder HvJ 5 juli 2012), *DCCR* 2012-4, 45-72.

DIRIX, E., "De bezwarende bedingen" in J. STUYCK en P. WYTINCK, *De nieuwe wet handelspraktijken – Wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument*, Brussel, E. Story-Scientia, 1992, 289-318.

DJUROVIC, M., "The Apple Case: The commencement of pan-European battle against unfair commercial practices", *ERCL* 2013, 253 – 266.

FERRY-MACCARIO, N., KLEINHEISTERKAMP, J., LENGART, F., MEDJAD, K. en STOLOWY, N., *Gestion juridique de l'entreprise*, Parijs, Peason Education, 2006, 368 p.

FORIERS, P.A., "Conformité et garantie dans la vente" in X, *De koop/La vente*, Brugge, Die Keure, 2002, nr. 57, 17-58.

GODDAER, J., TERRYN, E. en VANNEROM, J., "Invloed van het Europese recht op het consumenten(contracten)recht" in I. SAMOY, V. SAGAERT en E. TERRYN (eds.), *Invloed van het Europese recht op het Belgisch privaatrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 467-558.

HARTKAMP, A.S., *Compendium van het vermogensrecht voor de rechtspraak*, Mechelen, Kluwer, 2005, 493 p.

HOEKX, N., "De belangen van de speler: een delicaat evenwicht" in N. HOEKX en A. VERBEKE (eds.), *Kansspelen in België - Les jeux de hasard en Belgique*, Gent, Larcier, 2009, 53-64.

HONDIUS, E., "De consumentenkoop in Europees perspectief/naar richtlijn consumentenkoop en consumentengaranties", *T.v.C.* 1996, 245-255.

HONDIUS, E., HEUTGER, V., JELOSCHKE, C., SIVESAND, H. en WIEWIOROWSKA, A., *Sales*, München, Sellier European Law Publishers, 2008, 485 p.

LIÉTART, K., "Les clauses de garantie dans les conditions générales actuelles" in X, *La rédaction des conditions générales contractuelles*, Gent, E. Story-Scientia, 1985, 68-86.

LE TOURNEAU, P., *Droit de la responsabilité et des contrats*, Parijs, Dalloz, 2006-07, 1571 p.

LE TOURNEAU, P., *Responsabilité des vendeurs et fabricants*, Parijs, Dalloz, 2011, 341 p.

LOTH, M.A., *Dwingend en aanvullend recht*, Mechelen, Kluwer, 2009, 81 p.

MALINVAUD, P., "Article 6: garantie commerciale" in M.C. BIANCA, S. GRUNDMANN en S. STIJNS, *La directive communautaire sur la vente*, Brussel, Bruylant, 2004, 265-281.

NINANE, Y. en GILARD, O., *La garantie des biens de consommation*, Waterloo, Kluwer, 2010, 89 p.

PEETERS, L., "De nieuwe wetgeving voor consumentenkoop...(eindelijk) in het B.W.", *RW* 2004-05, 441-456.

PEETERS, L., "Consumptiegoederen: het gebrek aan overeenstemming met de overeenkomst", *R.W.* 2001-2002, 545-553.

PICOD, Y. en DAVO, H., *Droit de la consommation*, Parijs, Dalloz, 2005, 425 p.

PLASSCHAERT, E. en DETAILLE, C., "Les effets de la vente" in F. PINTE, M. DUPONT, M. BERLINGIN, F. MOURLON BEERNEART, E. PLASSCHAERT, C. DETAILLE, C. ALTER, R. THUNGEN, J. GERMAIN, A. DELEU, P. HENDRICKX, J. SANTOS, P. STROOBANT, D. CHAVAL, L. VAN DE KERCKHOVE, PH. MALHERBE en T. LEIDGENS, *Manuel de la vente*, Mechelen, Kluwer, 2010, 164-312.

RAYMOND, G., *Droit de la consommation*, Parijs, LexisNexis, 430 p.

RIESENHUBER, K., "Party autonomy and information in the Sales Directive" in S. GRUNDMANN, W. KERBER & S. WHEATHERISS (eds.), *Party autonomy and the role of information in the internal market*, Berlijn, de Gruyter, 2001, 348-370.

RIVIECCIO, J., *La protection du consommateur dans la vente de biens mobiliers et de prestation de services*, Vélizy-Villacoublay, Les éditions du Vent des Rives, 2007, 88 p.

RUTGERS, J., "De concept-verordening voor een Gemeenschappelijk Europees Kooprecht", *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie* 2012, 49-50.

RUTGERS, J., "Het Gemeenschappelijk Europees Kooprecht: een vrije keuze die tot concurrentie tussen rechtsstelsels leidt?" in J. RUTGERS en M. Zilinsky (eds.), *Begrensde vrijheid in het IPR*, Mechelen, Maklu, 2013, 89-96.

SAMOY, I., "Garantie op transparantie? De conventionele garantie in het Wetsontwerp tot omzetting van de Richtlijn consumentenkoop", *TBH* 2003, afl. 5, 383-390.

SAMOY, I., "Commerciële garanties en het dwingend karakter van de nieuwe regels" in S. STIJNS en J. STUYCK (eds.), *Het nieuwe kooprecht: De wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 103-127.

SAMOY, I., "Het toepassingsgebied van de verschillende koopregelingen in kaart gebracht (gemeenrechtelijke koop, consumentenkoop en internationale koop), met bijzondere aandacht voor gemengd gebruik en gemengde overeenkomsten", *TBBR* 2009, afl. 2, 71-85.

SCHULTE-NÖLKE, H., TWIGG-FLESNER, C. en EBERS, M. (eds.), *The consumer acquis and its transposition in the member states*, München, Sellier European law publishers, 2008, 529 p.

SCRAEYEN, J. (ed.), ENKELS, E., VAN DEN BROECKE, S. en DE CLERCK, T., *Algemene voorwaarden*, Brussel, Larcier, 2012, 376 p.

STAUDENMAYER, D., "The directive on the sale of consumer goods and associated guarantees – A milestone in European consumer and private law", *ERPL* 2000 (8), 547-564.

STEENNOT, R., "Consumentenbescherming (2003-2007)", *TPR* 2009, 229-556.

STEENNOT, R., "Consumentenkoop en garanties: de bescherming van de consument bij aankoop van een roerend goed" in J. WOESTYN, P. LEROY, V. BUYL, K. VANHOVE, S. BAERT, A. HANSELAER, F. BURSENS, K. MARCHAND, H. LAMON en R. STEENNOT (eds.), *Bijzondere overeenkomsten*, Antwerpen, Maklu, 2006, 217-262.

STEENNOT, R. en DEJONGHE, S., *Handboek consumentenbescherming en handelspraktijken*, Antwerpen, Intersentia, 2007, 628 p.

STEENNOT, R., BOGAERT, F., BRULOOT, D. en GOENS, D., *Wet Marktpraktijken*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 226 p.

STIJNS, S., "Les garanties commerciales et l'action récursoire du vendeur final dans la vente au consommateur" in C. BIQUET-MATHIEU en P. WÉRY (eds.), *La nouvelle garantie des biens de consommation et son environnement légal*, Brussel, La Chartre, 2005, 161-183.

STIJNS, S., "De leer van de onrechtmatige bedingen in de W.H.P.C. na de Wet van 7 december 1998", *TBH* 2000, 148-169.

STIJNS, S., "Zijn onrechtmatige bedingen nietig" in X., *Liber amicorum Yvette Merchiers*, Brugge, die Keure, 2001, 921-946.

STIJNS, S. en SAMOY, I., "Le nouveau droit de la vente: la transposition en droit belge de la Directive européenne sur la vente des biens de consommation", *TBBR* 2003, 2-32.

STIJNS, S. en SWAENEPOEL, E., "De evolutie van de basisbeginselen in het contractenrecht, geïllustreerd aan de hand van het contractueel evenwicht" in I. SAMOY (ed.), *Evolutie van de basisbeginselen van het contractenrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 1-58.

STIJNS, S. en SWAENEPOEL, "Evolutiepolen van de onrechtmatige bedingenleer", *DCCR* 2013, afl. 100-101, 141-164.

STIJNS, S., TILLEMANN, B., GOOSSENS, W., KOHL, B., SWAENEPOEL, E. en WILLEMS, K., "Bijzondere overeenkomsten: koop en aanneming (1999-2006)", *TPR* 2008, 1411-1742.

SWAENEPOEL, E., *Toetsing van het contractuele evenwicht*, Antwerpen, Intersentia, 2011, 821 p.

TENREIRO, M., "La proposition de directive sur la vente et les garanties des biens de consommation", *REDC* 1996, 187-225.

TERRYN, E., "Richtlijn 2011/83/EU betreffende consumentenrechten – Nieuwe regels op komst voor de directe verkoop", *RW* 2012-13, nr. 24, 922-942.

TILLEMANN, B., "Overeenkomsten. 2. Bijzondere overeenkomsten. A. Verkoop. 2: gevolgen van de koop" in X (ed.), *Beginselen van Belgisch Privaatrecht*, Mechelen, Kluwer, 2012, 1005 p.

TILLEMANN, B. en VELGHE, G., "Recente ontwikkelingen in het kooprecht" in VRG ALUMNI (ed.), *Recht in beweging*, Antwerpen, Maklu, 2012, 41-100.

TILLEMANN, B. en VERBEKE, A., "Vrijwaring voor verborgen gebreken naar gemeen recht geïllustreerd aan de hand van de rechtspraak (1995-2005)" in B. TILLEMANN en A. VERBEKE (eds.), *Bijzondere overeenkomsten*, Brugge, die Keure, 5-27.

TWIGG-FLESNER, C., *Consumer product guarantees*, Cornwall, MPG Books Ltd., 240 p.

TWIGG-FLESSNER, C., *The Europeanisation of Contract Law – Current controversies in law*, Londen, Routledge, 2013, 256 p.

VAN COUTER, Y., KAIRIS, E., VANBRABANT, B., DE BOECK, S., KINART, S. en DHONDT, H., *De consumentenkoop – De wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen*, Gent, Larcier, 2005, 78 p.

VAN GEEL, C., *Boek VI. en Boek XVIII van Wetboek van Economisch recht in werking op 31 mei 2014*, <http://www.legalworld.be/legalworld/content.aspx?id=75004&LangType=2067> (consultatie 8 mei 2014).

VAN GERVEN, W., *Beginselen van algemeen privaatrecht – Algemeen deel*, Brussel, E.Story-Scientia, 1987, 519 p.

VAN HOOF, D., "Internationale koopovereenkomsten – Het V.N.-verdrag van Wenen van 11 april 1980", *Jura Falc.* 1982-83, 57-70.

VAN OEVELEN, A., "De Wet Consumentenkoop" in A. VAN REGENMORTEL, W. RAUWS, A. VAN OEVELEN, G. STRAETMANS, M. DEVENYN, B. GAYSE, L. HUYBRECHTS, S. VANDROMME, V. SAGAERT, H. SEELDRAYERS en M. STORME, *CBR Jaarboek 2005-2006*, Antwerpen, Maklu, 2006, 117-162.

VERHAEGEN, S., "De ambtshalve toetsing van onrechtmatige bedingen in consumentenovereenkomsten", *Jaarboek Handelspraktijken en mededinging 2009*, 208-217.

VON BAR, C., CLIVE, E. en SCHULTE-NÖLKE, H. (eds.), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law – Draft Common Frame of Reference (DCFR)*, München, Sellier European Law Publishers GmbH, 2009, 642 p.

WIEWIOROWSKA-DOMAGALSKA, A., *Consumer sales guarantees in the European Union*, München, Sellier European law publishers, 2013, 345 p.

X, *Apple overtreed wet op de garantie*, <http://www.test-aankoop.be/familie-prive/nc/nieuws/apple-overtreedt-wet-op-de-garantie> (consultatie 1 maart 2014).

X, *Garantie: betalen om de wet te doen naleven?*, <http://www.test-aankoop.be/familie-prive/nc/persbericht/garantie-betalen-om-de-wet-te-doen-naleven> (consultatie 1 maart 2014).

Auteursrechtelijke overeenkomst

Ik/wij verlenen het wereldwijde auteursrecht voor de ingediende eindverhandeling:

Transparantieplichtingen bij commerciële garanties

Richting: **master in de rechten-rechtsbedeling**

Jaar: **2014**

in alle mogelijke mediaformaten, - bestaande en in de toekomst te ontwikkelen - , aan de Universiteit Hasselt.

Niet tegenstaand deze toekenning van het auteursrecht aan de Universiteit Hasselt behoud ik als auteur het recht om de eindverhandeling, - in zijn geheel of gedeeltelijk -, vrij te reproduceren, (her)publiceren of distribueren zonder de toelating te moeten verkrijgen van de Universiteit Hasselt.

Ik bevestig dat de eindverhandeling mijn origineel werk is, en dat ik het recht heb om de rechten te verlenen die in deze overeenkomst worden beschreven. Ik verklaar tevens dat de eindverhandeling, naar mijn weten, het auteursrecht van anderen niet overtreedt.

Ik verklaar tevens dat ik voor het materiaal in de eindverhandeling dat beschermd wordt door het auteursrecht, de nodige toelatingen heb verkregen zodat ik deze ook aan de Universiteit Hasselt kan overdragen en dat dit duidelijk in de tekst en inhoud van de eindverhandeling werd genotificeerd.

Universiteit Hasselt zal mij als auteur(s) van de eindverhandeling identificeren en zal geen wijzigingen aanbrengen aan de eindverhandeling, uitgezonderd deze toegelaten door deze overeenkomst.

Voor akkoord,

Liebens, Eveline

Datum: **14/05/2014**